

76.420

DRASCHE-LÁZÁR

ENYÉM VAGY

OSZK

N.M.

ENYÉM VAGY!

REGÉNY

ÍRTA

DRASCHE-LÁZÁR ALFRÉD

BUDAPEST, 1917

FRANKLIN-TÁRSULAT

MÁGYAR IROD. INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA

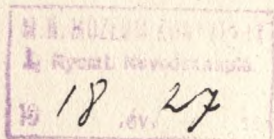
KIADÁSA

o. /mg.
550 aa
23

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

76420

I.

— Állj!

Gróf Osztóczy ezredes vezényszavára mozdulatlanul állt a huszárezred. Még az immént úgy dobant a föld, mintha a közelben tűzhányó kitörésre készülne. Most pedig csönd, halálos csönd. Senki, semmi sem mozdult.

Hatalmas barna porfelhő vonult kelet felé. Lassankint kidomborodtak a lovasok alakjai az egybeolvadt tömegeből s felcsillogtak a kivont kardok a napsugárban. Meleg volt.

Elvétve egy-egy ló nyerített.

Osztóczy gróf segédtsíjtjével, Ujlaky főhadnaggyal és az ezredkürtössel közeli magaslatról nézte a támadást, a melyet az ezred képzelt ellenség ellen intézett.

— Pihenj! Hevedereket megereszteni!

Az ezredes úr parancsát ismételték a századoknál s ekkor ismét felcsillogtak a kardok, a légénység leszállt s a tisztek kisebb csapatokban összeálltak a «front» előtt.

— A századparancsnokokat kérem!

Osztóczy gróf átengedte paripáját a trombitásnak s hadsegédje kíséretében, csörgő kardját bal lábával ütögetve, lassú léptekkel jött lefelé.

Hatalmas, magas alakjával impozáns megjelenés volt, negyven esztendőnek látszott, pedig már megközelítette a hatvanat. Hetykén és merészen égnek göndörödött bajsza még az ördögnek is ellent állt volna, míg a sapka alól kilátszó szeme úgy ragyogott, mint az imént a huszárok kivont kardjai. Némelyek azt állították az ezredes szeméről, hogy éjjel úgy fénylenek, mint a tigriséi. Így történt aztán, hogy Osztóczy grófot mindenki csak tigrisnek hívta. Ez pedig nem volt titok előtte.

Osztóczy gróf több esztendőt Londonban töltött mint katonai attasé és csak az ősszel vette át a Bécsben állomásozó ezred parancsnokságát. A tisztikar legnagyobb meglepetésére azonban kevésbé diplomatának, mint inkább kemény katonának bizonyult, a ki szolgálatban semmiféle teketóriát nem ismert.

Érthető volt ennél fogva, hogy a két osztály-, valamint a hat századparancsnok szélsőséggel sietett az ezredes parancsának engedelmeskedni, azaz gyors, majd futólépésben Osztóczy felé tartott. Ennek a túlbuzgóságának, mint rendszeren, Lodroni kapitány volt az oka, a ki a legközelebbi szárnyon állva, mint első eredt futásnak.

Egy-kettőre ott álltak a méltóságos ezredes úr előtt és feszesen tisztelegve, szemébe néztek szigorú bírójuknak. Osztóczy tekintete nem ígért jót.

— Jó reggelt uraim, — mondta éles hangon és czigerettát vett ki tárczájából. Az általános kap-

kodás és gyufa utáni keresgélés közben Lodroni kapitánynak mint elsőnek sikerült felebervalójának tűzzel szolgálhatni.

— Köszönöm a szivességét, kapitány úr.

Osztóczy ez alkalommal tehát nem mutatott hajlandóságot arra, hogy a tiszteket szolgálatban is tegezze. Ez nagyon rossz jel volt. Az ezredes rágyujtott, azután pedig kardjára támaszkodva s bajuszát pödörgetve így szólt:

— Ide kérettem önöket, uraim, mert a most végbement támadásra meg akarom tenni észrevételeimet. Általánosságban nincs kifogásom. Láttam, hogy önök, uraim, egyenként és mindnyájan, a tél folyamán azon voltak, hogy a legénység és a lóanyag czélszerű nevelése által kellőleg előkészítsék a nyári feladatokat. Azért mégis sok dolgot másképp kívánnék. Ma csak egy körülménnyel fogok foglalkozni. A mi nekem t. i. sehogy sem tetszett, az az a bámulatos precizió volt, a melylyel az állj! vezényszónak engedelmeskedtek.

A tisztek meghökkenve pillantottak egymásra. Osztóczy gróf pedig folytatta:

— Látom, nem voltak elkészülve erre a kijelentésekre. De sok minden a mi másnak talán tetszik, nekem nem kell. Rögtön meg is mondom, hogy miért nem. Nincs alkalmunk, fájdalom, komoly harcban összemérni fegyvereinket az ellenséggel, silány szurrogátumra, az úgynevezett hadgyakorlatokra vagyunk utalva s csak a képzelőtehetség pótolhatja azt, a mi ma nincs. Hangsúlyozom: ma nincs, de feltétlenül lesz. Londonban töltött éveim

alatt meggyőződtem erről. Szóval: képzelőtehetség! E nélkül semmit sem ér az egész.

— Teszem, hogy úgy mint az imént, kardot rántva, lihegő paripa hátán neki vágatnak az ellenségnek. Terringettét! Azt várhatná az ember, hogy ilyenkor csak *egy* cél, *egy* vágy lebeg szemük előtt, még pedig, hogy huszár módjára összehajlítják, összezuzzák ellenfelüket. Nos megmondjam én, hogy e helyett mire gondoltak önök és magukkal együtt az egész ezred a támadás alatt? Bár csak vége volna már ennek az örült hajszának! vagy pedig: A fő, hogy szép egyenes frontban érkezzünk az ezredes elé! Igenis, uraim, ezt gondolták, ne tagadják. Ez pedig közönséges komédia, ez nevetséges, huszárokhoz nem illő statiszta-mesterség! Ez akartam önöknek megmondani, uraim. Köszönöm!

A tiszték ismét szalutáltak s elharapva gondolataikat, sarkon fordultak.

— Lodroni kapitány urat kérem még egy perczre, — szólalt meg ismét Osztóczy gróf, mintha véletlenül eszébe jutott volna valami. Néhány lépést tett a visszatérő tiszt felé.

A többiek némán távoztak.

— Kedves Lodroni, nincs semmi jelenteni valója? kérdezte az ezredes barátságos hangon.

A kapitány határozott nem-et jelentő mozdulatot tett.

— Valóban csodálom, — mondta az ezredes, fejét rázva. — Legyen szives Odelszky gróf egyéves önkéntest idehívni.

A kapitány összeharapta ajkait s láthatólag el-sápadt. De azért százada felé fordult és teljes erővel kiabált. Nem vette észre a tigris malicziózus mosolyát.

— Odelszky gróf egyéves önkéntes! Az ezredes úrhoz!

A századnál nyugtalan ide-oda szaladgálás támadt. Tisztek és altisztek jártak-mozogtak. Aztán csönd.

— Mi lesz? — szólta az ezredes.

Lodroni kapitány idegesen fészkelődött, majd ismételte parancsát. Ekkor már úgy kiabált, hogy hangja belébicsaklott.

Ujabb nyugtalanság a századnál, egy-két hangos szó, kardcsörgés, végül teljes fejetlenség.

Egyszerre csak háromszáz lépésnyi távolságban feltűnik egy kis hadnagy alakja. Feszesen szalutálva elkiáltja magát:

— Távolság van!

Erre a kapitány úr fejébe szállt a vér, Osztóczy gróf pedig pokoli mosolylyal fordult felé:

— Most már csak van jelenteni valója?

— Ezredes uramnak alásan jelentem: Odelszky gróf egyéves önkéntes távolság van.

— Bizonyára beteg, nem?

— Ezredes uramnak alásan jelentem: Nem tudom.

— Nem tudja? Így tehát az önkéntes távolságát önnek be sem jelentette?

— Ezt nem tette.

Osztóczy gróf ránczba szedte homlokát.

— Vagy úgy! Nos, hát vonja le ebből a konzekvenciákat, kapitány úr. Ismétlés esetén az önkéntest dezentornak, önt pedig czinkostársának fogom tekinteni.

— De ezredes ur kérem . . .

— Egy szót se, uram! Alig egy-két napja kértem fel a kapitány urat, hogy unokaöcsémmel szemben a lehető legnagyobb szigorral járjon el. Ön nem teljesítette kérésemet. Ma történik meg másodszor, hogy az önkéntes egyáltalában nem áll a glédában. Eddig önre és nem az unokaöcsémre való tekintettel néztem el a dolgot. De ez így nem megy tovább. Bevonulás után sziveskedjék az önkéntes lakására őrjáratot meneszteni. Odelszky gróft minden körülmény közt még ma kívánom látni, élve vagy halva. Ajánlom magamat.

Ezzel Osztóczy gróf összeütötte bokáját, Lodroni kapitány pedig úgy érezte magát, mint a kit leforráztak. Tisztelgett, sarkon fordult és visszatért a századához.

Osztóczy gróf ezalatt kürtösével «nyergelni»-t fuvatott s nemsokára rá bevonultak a huszárok a régi lovassági laktanyába a Josefstädterstrassén, tetőtől-talpig porba fűrösztve s megpörköelve az égő napsugaraktól.

II.

A 18-ik huszárezred tisztii kaszinójában felkeltek az asztal mellől. Osztóczy gróf szokása szerint bevonult az olvasó terembe, a hol fekete kávéját szürcsölve nézegette az ellenzéki lapokat. Olykor-olykor malicziózusan mosolygott, de nem szólt semmit.

Az ezredes példáját csak az idősebb tisztiek követték, ámbár olyan is volt köztük, a ki hiába forgatta az ellenzéki lapokat, mivel nem tudott magyarul. Mások leülték kártyázni vagy sakkozni s ekkor előfordult, hogy egy-egy zseniális húzást kigondoltak ugyan, de rangszempontokból nem tették meg. Hiába, katonáéknál okosabbnak lenni, mint a felebbvaló: béke idejében legalább minősített vétség a fegyelem ellen.

A fiatalok máskép tettek. Voltak, a kik lakásukba visszavonultak kis délutáni pihenőre. Nagyobb részük azonban ott maradt a hűvös és tágas ebédlőben. Jó fehér asztali mellett rendszeren többet politizáltak, mint a mennyi — vannak a kik azt hiszik — az egységes hadsereg szellemével összefér.

Ma azonban mindenkire ólomsúlyként nehezedett az ezredes úr kemény kritikája. Még Daróthy hadnagy is, a jól táplált fekete hajú kék szemű somogyi fiú s jó meg rossz vicceiért az ezred közkedvelt alakja, csöndesen ült pohara előtt és

egymásután rágyújtott tíz cigarettára is, a nélkül, hogy egy-két szippantásnál többet tett volna.

A többiek aggodalommal tekintettek rá. Mert a mikor a «duda», a hogy Daróthy-t hívták, nem nevetett, nem vicczelt, akkor már igazán komoly volt a baj.

Két főhadnagy az ablaksarokban állt.

— Mit búsulsz komám?

— Bosszant a tigris modora. Viselkedése egyenesen sértő!

— Vigyázz Károly! Ott az ezredes a másik szobában, — szólt Emmingen báró.

— Minek hallgassak? csak nem gondolod, hogy félek tőle? — felelte Fekete, a másik főhadnagy s mérgesen tekintett az olvasóterembe.

— Jól van öreg. Ezen mi már nem segíthetünk. Részemről azt sajnálom legjobban, hogy szégyen dudánknak elrontották a jó kedvét. Ugy-e, duda?

Daróthy hátranézett, majd felkelt.

— Nincs kedvem bolondozni. Engem nem látok többet nevetni. Legalább addig nem, a mig ennél az ezrednél szolgálok, már régen hívnak a tizenkilenczesekhez, igaz, hogy Galicziába, de meg-lássátok, elmegyek.

— Csak nem akarsz bennünket itthagyni ezért az ostoba dologért? Az önkéntesekkel mindenkinek van baja.

— Az ám! Engedelmet kérek, nyolcz napi kaszánya-áristom, mert ez a fráter nem kedveli a szolgálatot, nem tréfa. Osztóczy ezen felül két havi

szoba-áristomot ígért, ha Odelszky még egyszer indokolás nélkül elmarad. Ez már embertelenség!

— Igazad van pajtikám!

— Mi történt voltaképpen? — kérdezte Emmin-
gen báró átkarolva a másik kettőt.

Kisebb asztalkához ültek.

— Mindig a régi nóta, — felelte Daróthy,
— Odelszky egyáltalában nem vonult ki. A tigris
ezt észrevette s úgy látszik rettenetesen lehordta
Lodroni kapitányt. Lodroni természetesen, mire
hazaértünk, tovább adta az orrt s olyan patáliát
csinált nekem, hogy még most is keveredik a
gyomrom a sok kedves szótól, a mit le kellett
nyelnem.

— Szegény! Hát te mit tehetsz róla?

Daróthy vállat vont.

— Odelszky jelenleg hol van?

— A dutyiban. Nyolcz napi külön áristomot
kapott.

— Igaz, hogy őrzőjratot küldtek érte?

— Igaz. De nem talták meg a fiut.

— Hol volt hát?

— Az ezredes szobájában ült, kiitta a tigris pá-
linkáját s elszitta a legvastagabb havannáját.

— Hallatlan!

— Az ám! Szegény ördög vagyok, de szívesen
fizetem volna száz pengőt azért a látványosságért,
mikor a tigris belép a szobába s ott találja az
önkéntest pálinkája és szivarjai előtt.

— Odelszky persze be volt csipve?

— Tökrészeg volt, öreg!

— Csak annak örülök, hogy ez a mintafiu nem szolgál az én szakaszomban — mondta Fekete.

— Megköszönném a megtiszteltetést, hogy az ezredes unokaöcsését én idomitsam.

— Milyen rokonságban vannak tulajdonképpen? — kérdezte Emmingen báró.

Daróthy hamisan mosolygott.

— A tigris anyja leányának fia.

— Ördögöt! Anyja — leányának — fia! Tehát elsőfokú unokaöcsese az ezredesnek.

— Mondom pajtás! Én meg a tigris anyjának leánya fiának a preczeptorra vagyok, üssön belém a menydörgős mennykő!

Emmingen báró és Fekete hangosan nevettek.

— Éljen a duda! Most már rendben van minden: viccel!

— Könnyű nektek! Ti persze ma este szépen elmentek Venedig in Wienbe, s cigányoztok, én pedig itthon ülhetek a miatt a nyomorult kölyök miatt. No — ezt a fiut még kikurálom a bajából!

— Jól teszed duduskám!

— Fogalmatok sincsen különben, mily örült szerencséje van a hölgyeknél.

— Ne mondd . . .

— Biz' Isten! Tegnapelőtt, — éppen kilépek a kávéházból, — hát csak elrobog előttem egy gummikerekű fiakkeros, és ki ül benne? Odelszky, gyönyörű nő oldalán. Azt mondom: gyönyörű, dehogyan volt az! Isteni szép volt!

— Ördögöt! Milyen zsáner? kérdezte Emmingen.

— Azt már nem tudom. A jó társasághoz alig tarto-

zik, ámbar Bécsben sohasem tudja az ember, hogy hányadán van a hölgyekkel. A tisztességes nők úgy néznek ki, mint a kokottok, a kokottok viszont oly diszkrétén öltözködnek, mint az uri dámáknak kellene. No és az Odelszky-féle hölgy, angolos, kissé brettli-féle, kissé —

— Tehát Maxim vagy Apolló?

— Igenis, nem is. Barrison Lonát láttatok annak idején?

— Hogyne.

— No hát. Egész Barrisson, csak valamivel nagyobb és karcsúbb nála. Eszményi szépség mondhatom.

— Jön az ezredes úr.

Osztóczy gróf tényleg belépett az ebédlőbe s a tisztek mind felkeltek. Az ezredes a lakására ment. Fagyos csönd minden oldalon, mintha meg akarták volna éreztetni a tigrissel, hogy nagyon aprehendálnak rá.

Különös mosoly futott végig Osztóczy arczán, de mintha semmit sem venne észre, tovább ment. Egyszerre azonban váratlanul megállt Daróthy előtt.

— Ha nincs jobb programmod, nagyon örülnék, ha estefelé kilovagolnál velem a szabadba. Talán a Práterbe mehetnénk, van kedved?

A hadnagynak megállt az esze.

— Bocsánatot kérek ezredes ur, de . . .

— Talán bizony más terved van?

— Ellenkezőleg, de ezredes uramnak alásan jelentem: kaszárnyaáristomot méltóztattál nekem adni.

— Tudom öcsém, de erről majd máskor tárgyalunk. Büntetésed — egyelőre — el van halasztva, mivel olyan örült meleg van, hogy az ember nem bírja ki ebben a szerencsétlen Bécsben. Különben sem vagyok «embertelen». Jössz hát? Daróthy fülig pirult.

— A legnagyobb örömmel, — mondta hebegve s szemei ragyogtak. Ugy ütötte össze bokáját, hogy megrezzentek tőle a poharak az asztalon.

— Helyes. Hat óra tájban várlak.

Osztóczy gróf kedélyesen bólintott és kivonult az ebédlőből.

— Mégis csak aranyos ember ez a tigris, — szólalt meg néhány percz mulva Daróthy. Aztán elkiáltotta magát:

— Jóska káplár! Még egy fél liter szekszárdit! A többiek éljeneztek és tapsoltak.

— Jóska! Nekem is! Nekem is!

S a tisztí kaszinóban a jó hangulat meg volt mentve.

III.

Özvegy Odelszky Istvánné grófné
ő méltóságának

Szentdömötör
Vágvölgye.

Kedves Mama!

Épenséggel elegendem van. Ha ma-holnap valami szerencsétlenség történik, annak maga lesz az oka. Engem, «édes fiát», ajánlani fivére, utálatos nagy-

bátyám és gyámom jóindulatába, örült gondolat volt. Mindig mondtam, hogy nincs emberismerete. A tigris üldöz. Még megölöm. Tudja mi a legujabb stiklije? Nyolcz napi külön áristomot adott, elsötétítéssel és koplalással felváltva. És miért? Azért, mert lekéstem a kivonulásról. Én, az «édes fia», itt nyomorgok most a legsötétebb börtönben, a mely oly szűk, hogy még megfordulni is nehéz benne. Patkányok harapdálják száraz darab kenyeremet. — Ha igazán az édesanyám, akkor nem tűrheti, hogy ilyen gyalázatosan elpusztuljak, ha igazán szeret, bizonyítsa be most. Jöjjön azonnal Bécsbe, keresse fel a hadügyminisztert és követelje 1. szabadlára helyezésemet, 2. fivére nyugdíjaztatását. Siessen, mert különben önmagán segít

boldogtalan fia

Géza.

Odelszky grófné átfutotta fia levelét, majd felugrott s az ablakhoz lépett. Ujjaival idegesen dobolt az üvegtáblán s nyugtalanul tekintett le az előtte nyiló völgybe. Tikkasztó meleg volt. Egy falevél sem mozdult. A kertben, a kastély előtt csobogott a szökőkút.

— Szerencsétlen história ez ismét. . .

Odelszky grófné öklével ráütött az ablakdeszkára, aztán lassú léptekkel a szalon másik sarkába ment, a hol erőtlenül ledőlt a pamlagra.

Szemét lecsukva, azon tűnődött, hogy most mitévő legyen.

— Irjak a fivéremnek, vagy ismét csak prédikáljak Gézának, hogy a bizonyára megérdemelt büntetést tűrje csöndesen? — Igaz, hogy ez a fogság kissé erős rendszabály!

Elutazni semmi esetre sem akart a grófné. Egyrészt nem volt senkije, a kire távolléte alatt rábízhatta volna Vera leányát, másrészt pedig vendéget várt, Fehér Marcellt, azt a férfiut, a kinek — rabszolgája volt. Fehér pedig sohasem bocsátotta volna meg neki, ha ideérkezve, nem találja hon.

Az utóbbi években mindjobban elviselhetetlen teherként nehezedett e viszony a grófné szabadságszerető, uralomravágyó természetére. A kastélyt, a melyben lakott, Fehér bocsátotta rendelkezésére, Géza fiának önkéntességét, könnyelmű életének rengeteg költségeit szintén ő fizette. Végre a grófnő is egész vagyont költött a saját személyére s ezt is Fehér fizette.

Rangjának megfelelően kellett élnie, s ez nehéz feladat volt. Az a fehérneműjébe himzett piczi kis grófi korona, a mely születése óta nyomta büszke fejét, már sok áldozatot kívánt tőle. Az élet örömeiről azonban nem akart lemondani. Ehhez nem volt ereje, erre még igen fiatalnak és szépnek érezte magát. S így a vagyoni függetlenség kedvéért feláldozta volt személyes szabadságát.

Mikor férjhez ment, nagyon fiatal volt Odelszky grófné, s most sem hitte volna senki, hogy huszonkét éves fia van. Mikor még leánykorában

fivére, a mostani ezredes oldalán végig ment az utcán, megálltak az emberek, bámulva és gyönyörködve feltűnő szép alakjában. Egész megjelenése összhangban állott arczának finom, érdekes vonásaival; valami fejedelmi volt bennük, mintha királynénak született volna. A sors azonban máskép akarta.

Saját vagyona nem volt, férje pedig csak abból a nyugdíjból élt, a mit mint szolgálatonkívüli cs. és kir. követ huzott. Abban reménykedtek mindketten, hogy Odelszky gróf, a ki aránylag szintén még fiatal ember volt, ismét visszatérhet a tényleges diplomáciai szolgálatba s beszélték is annak idején a bécsi «szürke ház»-ban, hogy őt küldik Madridba nagykövetnek. Erre az állásra azonban az utolsó pillanatban cseh mágnás pályázott s kárpótlásul a tehetséges, de vagyontalan magyar gróft megkinálták egy tengerentúli követi állással.

Az önérzetében megsértett diplomata ezt az ajánlatot nem fogadta el s gyomorhajos ember letére megesett vele, hogy elkeseredésében kissé indulatos hangon levelet irt az akkori külügyminiszternek, a minek csak az volt a következménye, hogy a rendelkezési állományban lévő diplomatákról vezetett listában az első «garnitúrából» (sic!) a harmadikba került, a mit nem-sokára rá követett végleges nyugdíjaztatása.

A magyar főrendiház élethossziglani tagjai közé egyidőben történt meghívása s a nagykereszt, a melylyel megajándékozták, nem kárpótolta Odel-

szkyt az őt nézete szerint méltatlanul ért mellőzésért s bizalmas körben számtalanszor elpanaszolta, hogy bizonyára azt nem tudták neki megbocsátani az irigyei, hogy már annak idején, a mikor mint követségi tanácsos néhány hónapig önállóan vitte a liszaboni követség ügyeit, figyelmeztetett azokra a tárgyalásokra Anglia és Franciaország között, a melyek nemsokára rá az algeszirászi konferenciához vezettek. Akkoriban nem adtak hitelt intő szavának s mikor később minden ügy történt, a mint ő előre jósolta s ő erre hivatkozott, egy igen magasrangú úr a Ballplatzon csak annyit mondott neki, hogy:

— Ki hitte volna, hogy önnek lesz igaza!

Annyi tény, hogy a figyelmeztetést annak idején közölték az összes nagykövetekkel, de egyikük sem látta beigazoltnak az említett állítást. Az ilyen dolgok megesnek s hiba, ebből az egész rendszerre következtetni, a mint Odelszky tette. Elégedetlensége mindjobban elidegenítette tőle a vezető köröket s ennek nyíltan kifejezést is adtak a madridi állás betöltésénél.

A diplomata, a ki nem viselkedik diplomatikusan saját személyét illetőleg, nem nyújt garanciát a reá bizott teendők szempontjából sem s ez volt Odelszky végzete is. Régi baja fokozott mértékben vett rajta erőt, míg végre a halál váltotta meg testi és lelki szenvedéseitől, vagy, a mint megjegyezte egyik jóakarója a «szürke házban»:

— A tengerentúli állomás nem kellett neki, most földöntúlit kellett elfogadnia...

A serdülő gyerekekkel magára hagyatott büszke szép asszony, Odelszky gróf özvegye, nehéz helyzetbe került. Elég alkalma lett volna ugyan arra, hogy ismét férjhez menjen, de azok, a kik megkérték a kezét, nem kellettek neki, a kikhez pedig esetleg hozzá ment volna, azok féltek erélyes jellemétől.

Férje halála után, gyermekeivel együtt Svájcba ment néhány hétre, a hol a genfi-tó partján, egész kis szállóba meghuzódva, igyekezett felejteni. Rajta kívül jóformán csak angolok és francziák laktak a szállóban, valamint egy honfitársa is, a kiről eleinte alig vett tudomást. De nem is igen találkoztak, mert az illető egész nap a hegyekben barangolt és festett. Csak később, gyermekei révén ismerkedett meg vele s ekkor tudta meg, hogy kicsoda: Pataky Ervin gróf, a különöz milliomos, a kiről unokatestvére Domokos Bálint révén véletlenül igen sokat hallott. Utóbbtól tudta, hogy Pataky milyen eredeti életet folytatott, hogy kizárólag a festésnek élt s hogy otthon alig ismerték. De elmondta volt neki Domokos azt is, hogy Pataky életében egy modelljével történt tragédia nagy szerepet játszott, a mely teljesen megtörte s a vad és cinikus embergyülölőből szelid, jámbor embert csinált, a ki most már csak azért került az embereket, mert attól félt, hogy akarata ellenére is boldogtalanná tehetne valakit.

Érthető volt tehát, hogy Odelszky grófnő nem nagyon örült annak, mikor gyermekei ismerősében arra a Patakyra talált, a kiről mindezeket a

dolgokat hallotta. De nemsokára meggyőződött róla, hogy ez az ember nem bántott senkit sem s mintha csöndes boldogságot lelt volna a gyermekek társaságában.

Svájczai tartózkodása alatt össze is barátkoztak s néha úgy érezte Odelszkyné, hogy ennek a férfinak az életében meglévő ürt, a mely talán egyesegyedüli oka volt egész szerencsétlenségének, ő tölthetné ki megfelelően s úgy vélte látni, hogy Pataky is hasonlóan gondolkozott. De megjött az elutazás napja, a döntő szó nem hangzott el közöttük és soha többé nem látták egymást.

Bécsbe visszatérve, rögtön két kérője akadt egymásután. Az egyik az öreg Hamalya gróf volt, szintén özvegy ember, és szintén két gyermek atyja, a kiről egyébként tudta mindenki, hogy az ugynevezett társaság valamennyi özvegy grófnéjánál már szerencsét próbált, de hiába, mert túlságos együgyűnek találták.

A másik kérővel, Ezwegh Mihály gróffal, egy rokonánál ismerkedett meg. Az aránylag fiatal huszárkapitány, a ki akkoriban a bécsi Reitlehrer-institutnak volt tanára, legott valóságos ostrom alá vette Odelszkynét, úgy hogy a grófné eleinte azt hitte, hogy félreértés van a dologban s a tiszt őt pártinak nézi. De kiderült, hogy Odelszkyné tévedett s Ezwegh maga is elég vagyonos volt. A kapitány meg is kérte a kezét, de kosarat kapott, úgy mint még sokan, a kiknek a szép özvegy akaratlanul is elcsavarta a fejét.

Viszont voltak, a kik nem jártak volna így,

csakhogy ezek nem nyilatkoztak, Odelszkyné pedig büszke volt és diszkrét s így nem is igen tudódott ki, hogy az egyes esetekben mi volt igaz a dologban s mi nem.

De mult az idő észrevétlenül, kezdett hervadni Odelszkyné szépsége s a mi talán még ennél is nagyobb baj volt: elfogyott az utolsó pénze is. Most már kevésbé lett volna válogatós kérőivel szemben s talán hozzáment volna még az öreg Hamalyához is, csakhogy sem ez, sem más mágánás nem jelentkezett többé.

Ha Odelszkyné szakítva eddigi mondain életével, idejekorán visszavonul kisebb vidéki városba megélhetett volna tisztességben, becsületben gyermekeivel együtt. De Bécestől sehogyan sem tudott megválni. Azokhoz a magyarokhoz tartozott, a kik a császárvárosban felnöve, nem találják meg soha többé az utat haza felé, a hol már senkit sem smernek és sehol sem érzik magukat otthonosan. Mindamellett büszke volt arra, hogy magyar nő s mint vele tettek gyermekkorában, ő is magyarul neveltette gyermekeit.

Vagyoni viszonyai napról-napra rosszabbodtak s a hitelezők serege türelmetlenül zaklatta a szerencsétlen asszonyt. Szép szavára már nem hallgattak s végre pénzt akartak látni.

Ekkor történt, hogy oly férfival ismerkedett meg a grófné, a ki egész jövőjében fontos szerepet volt hivatva játszani: Fehér Marczellel, az ismert milliomos egyetlen fiával. Ő volt akkor a világ első sportembereinek egyike, (éveken át a Trattenberg gróf és

Esső báró «Curry-comb» istállójának csöndes társtulajdonosa, a míg saját istállót nem alapított), a kit a mágnásvilág Budapesten és Bécsben egyaránt elkényeztetett, ámbár polgári származású volt. Finom modorával, elegáns megjelenésével, szép, őszinte szemével s örökké vidám csevegésével meghódította a még mindig kívánatos özvegy szívét is.

A bécsi lóversenyen ismerkedtek meg. A fogadások közös izgalmai, érdeklődésük egy és ugyanazon ló, vagy zsoké iránt, néhány óra alatt jó barátokká tette őket. Ettől a barátságtól pedig a jelenlegi intim viszonyukig aránylag rövid idő alatt jutottak.

Fehér Marczellt mély szerelem vonzotta a grófnéhoz. Őszintén és becsületesen fel is ajánlt neki mindent a mi az övé volt: vagyonát és polgári nevét. A szép asszony visszautasította kérője nevét, támogatását azonban, ha eleinte csak közvetve is, de mégis elfogadta.

Fivére, Osztóczy gróf, a ki sejtette, hogy itt mi történik, kétségbeesetten kérte, tartsa tiszteletben saját, valamint elhunyt férjének családi becsületét, de hiába. Arra a kijelentésére, hogy lábát többé be nem teszi nővére házába, az mosolyogva megnyitotta ki az ajtót Osztóczy előtt, s gunyosan így szólt hozzá:

— Adieu monsieur mon frère!

Osztóczyval nem lehetett így elbánni; távozott s többé vissza nem jött.

Annál gyakoribb vendég lett Fehér Marczell a szép grófné házában. Az ál-mézesheteknek a grófné

szenvedélylyel, Fehér pedig nyugodtabb, de őszinte érzéssel s minden hiuság nélkül adózott. Ezek is elmultak s a világ türelmetlenül leste az ilyen viszonyok rendes végét, a szakítást. De várakozásukban csalódtak az emberek. Fehér ezentúl is a legnagyobb figyelemmel vette körül a grófnét s minden kívánságát teljesítette. Odelszky grófné viszont arra törekedett, hogy barátjának érzelmeit változatlanul megtartsa magának. Időközben pedig Géza fia a kalksburgi intézetből, Vera leánya a kolostorból kerültek haza.

A gyermekek visszaérkezése semmiféle változást sem idézett elő a grófné megszokott életében. A fiu talán már akkoriban is sejtett valamit, de azért mélységesen hallgatott s gondolatait eltitkolta nővére előtt. Vera semmiről se tudott, de szeplőtlen gyermeki kedélye öntudatlanul is félt az anyja bűnétől. Ez volt az oka annak, hogy minden alkalmat felhasználva, ha csak pár napra is, visszatért a kolostorba, hol vigaszt és védelmet keresett a keblében dulakodó ismeretlen és bizonytalan érzések ellen.

Mikor Géza két év lefolyása után az első alapvizsgán megbukott s egyéves önkéntes lett, akkor már ismerte az életet, főképpen az éjjelit. A volt kalksburgi növendék meglepő gyorsasággal vedlett át az összes orfeumok, tarka színpadok és tingli-tanglik ismert alakjává. Pénzt bőségesen kapott a grófnétól s felületességében mit sem törődött azzal, hogy mamája honnét veszi. Odelszky grófné pedig nem kérdezte, hogy fia mire költi.

Csak egyszer, mikor az ékszerész egy tizenhatezer koronás számlát mutatott be neki fia által vásárolt tárgyakról, ijedt meg kissé.

Ekkor történt, hogy fivéréhez fordult, kinek a 18-ik huszárezred parancsnokává történt kinevezetéséről értesült, s levélben arra kérte, vegye pártfogásába a fiut s járja ki illetékes helyen Géza beosztását ezredéhez. — «Én már nem bírok vele, — próbáld meg te a szerencsét s az ártatlan gyerekekkel ne éreztesd irántam táplált megvetésedet!» Igy indokolta kérését s Osztóczy gróf ezt minden megjegyzés nélkül teljesítette is.

Emlékeibe elmerülve, Odelszky grófnő észre sem vette, hogy az ajtót kinyitották. Félénken, zaj nélkül egy fiatal leány lépett a szalonba. Vera volt. Egyszerű fehér ruha takarta el magas, fejletlen alakját és a gyűrődött szoknya alul kilátszottak hosszú keskeny lábai. Fényes barna haja simán hátrafelé volt fésülve, nyakán Szűz Máriát ábrázoló nagy ezüstérmét viselt s a kezében sötétkötésű könyvecske volt, valami francia nyelvű imakönyv.

Midőn édesanyját megpillantotta, halkán odalépett, letérdelt előtte s félénken kezét csókolt neki.

A grófné felijedt.

— Te vagy Vera? — mondta egykedvűen.

— Én vagyok, kedves, egyetlen drága mamuskám! Csak nincsen valami baja? Olyan gondterhes az arcza! Biztosan bántja valami s az — fáj nekem!

— Semmi, Vera — felelte a grófné unottan. — Egy kis kellemetlenség, melyhez ugysem értesz.

— Hisz én már mindent értek, kedves mamuczi! Kérem, mondja meg, mi bántja? Talán mégis megvigasztalhatom.

— Te? — A grófné mosolyogva tekintett gyermekére.

— Igenis, én! Oh, mily boldog volnék, ha segíthetném valamiben. Már tudom, mi bántja: ez a levél!

Gyors mozdulattal felkapta a földön fekvő levelet s még mielőtt a grófné megakadályozhatta volna, elolvasta.

— Szegény Géza, — mondta sóhajtozva a leány, s anyja kezét megfogva, hozzátette: — Géza azért mégis igazságtalan Anti bácsi iránt. Ő szigorú, de nagyon, nagyon jó ember!

— Ugy találod?

— Nagyon szeretem Anti bácsit, már azért is, mert a mama fivére. Olyan nemes ő, olyan kedves és annyira más, mint...

— Mint kicsoda?

— Inkább nem mondom, még megharagszik.

— Dehogy haragszom! Csak mondd meg!

— Mint Fehér Marcell.

A grófné arcza elkomolyodott.

— Mi kifogásod Fehér ellen? — kérdezte röviden.

— Lássá édes mamuskám, most haragszik. Istenem, igazán sajnálom, de rosszul esik nekem,

hogy Fehér olyan különösen viselkedik magával. Aztán pedig...

— Nos?

— Mindent meg kell tenni, a mit ő akar.

— De hisz olyan jó és szeretetteljes irántunk! Átengedte nekünk kastélyát, hogy a nyarat faluntölthessük...

— Nem is az övé ez a kastély!

— Honnét tudod?

— Az erdész mondta; Fehér úr csak kibérelte a mama számára...

A grófné zavartan harapdálta ajkait s hallgatott. Vera kedvesen ráhajolt édesanyjára.

— Bár csak megint elment volna az a csunya ember! — sóhajtozott halkan.

— Kicsoda?

— Fehér Marczell.

A grófné felugrott s Verát eltaszította magától.

— Kiállhatatlan leány vagy, kiállhatatlan! Fehér holnap ideérkezik s megparancsolom neked, hogy kedves légy hozzá, mert különben megmosom a fejedet, ostoba gyerek te! Megértettél?

A grófné mérgesen végignézett a leányán s gyors léptekkel elhagyta a szobát, becsapva az ajtót maga után.

Vera ijedten ott maradt, térdepelve a pamlag előtt s mozdulatlanul tekintett maga elé. Aztán keservesen elkezdett zokogni.

IV.

Horváth Péter szegény ördög volt. Szülei ott laktak Urai-Ujfalun, a község végén, s napszám-ban dolgoztak. A míg Péter otthon volt, addig még megvoltak valahogyan, de az ősz óta, a mi-kor a fiut elvitték katonának, sehogy sem birtak boldogulni. Pedig ezen maga az Uristen sem tudott segíteni. Október első napján be kellett rukkolnia Péternek, s vele együtt még tizenkét szép szál legénynek Bécsbe, a hol akkor huszárezre-dük állomásozott.

Hiába vigasztalták az öregek a fiut, hiába büszkélkedett vele Julcsa, a ki a faluban az összes libákat őrizte: mégis csak szegény ördög volt Horváth Péter. Nem szeretett katonának menni.

Bécsben is jó fiu maradt. Katonáéknál hat krajczár fizetést, kenyeret és Limito-dohányt kapott. A dohányt, ámbár tiltva volt, eladta gazdagabb bajtársainak s a hat krajczárból naponta hármat félretett. Ebből egy krajczárt nyeregszappanra, egyet szerszámlakkra s egyet csizmamázra fordított. A többit pedig eltette patrontáskájába s a hónap végén ő volt a legboldogabb ember a világon, mert akkor elment a postára s egy egész koronát, néha többet is küldött idősb Horváth Péter uram czimére, Urai-Ujfaluba. És ez nagy dolog volt.

Az öregek, s ezt tudni kell, csak egy kíván-

ságot ismertek. A kis házukkal szomszédos rétet szerették volna megvenni, de Teleki József bíró uram, a darabka föld tulajdonosa, a kinek pedig nem kellett egy-két forintra néznie, nagy árt kért érte. Háromszáz forintról volt szó. S ehhez Péter is hozzá kívánt járulni.

Magasan állt a nap az égen, a mikor Péter, fegyverét balkarjába fektetve, lassú léptekkel felalá járkált az áristom előtt, a hová örszemnek kirendelték. Két órát ebben a rettenetes hőségben a napon tölteni, biz' Isten nem volt csekélység. Péter azonban visszagondolt arra az időre, mikor ingre vetközve kint állt a mezőn, kaszával a kezében, reggeli négy órától este kilenczig. S otthon néha bizony még jobban tűzött a nap. Nem ijedt meg tehát e csekély két órától se.

A kaszárnya tágas, óriási udvara, — talán tizszer akkora volt, mint az ujfalusi piac, — elhagyatva, csendesen terült el előtte.

Vasárnap volt s a legénység részben kimenőn volt, vagy pedig fent tartózkodott a szobákban. Tisztet egyáltalában nem lehetett látni.

Egyszerre csak, délibáb módjára, Péter ott látta maga előtt kis faluját. Legények és leányok, kiöltözve, felpántlikázva, kivonultak a piacra a korcsma elé, a hol a szomszédos mezővárosbeli czigány húzta. Julcsa is ott volt a falu népe közt, de csak egykedvűen nézte a tánczot egy sarokból. Ott voltak az öregek is, de nekik sem volt valami jó kedvük. Biztosan arra a kis rétre gondoltak, a melyet meg akartak venni...

Horváth Péter megállt, s gyönyörködve nézett belé álmai világába.

— Te huszár — szólalt meg egyszerre valaki a háta mögött. Péter magához szoritotta karabélyát s hátra nézett. Nem látott senkit. A délibáb pedig eltűnt.

— Nem hallod? Gyere ide már, no!

Ekkor Péter már tudta, hogy miről van szó. Valamely áresztáns volt, a ki megszólította.

— Mit akarsz? kérdezte halkán Horváth Péter.

— Nem tudod, hogy senkivel sem szabad szóba állnom?

— Szamárság! Különben kikérem magamnak a tegezést! Egyéves önkéntes vagyok s káplár a szakaszodban; megértettél, Horváth? Ha kiszabadulok innét, felpofozlak!

Péter elsápadt.

— A méltóságos gróf úr, az Istenért! — mondta halkán. — Igazán nem tudtam...

— Hadd abba — szólalt meg ismét a titokzatos hang a nyolczas számú ajtó mögül. Aztán szelidebben, majdnem kérve:

— Te Péter! Eressz ki engem.

Horváth nem felelt.

— Süket vagy, hé? Eressz ki, vagy bezúrom a koponyádat, ha innét kikerülök!

Horváth érezte, a mint erős remegés fogta el egész testét. Hátha komolyan beszélt a fiatal gróf? Hisz az ezredes úr unokaöcscse volt! De mégis...

— Nem tehetem, — suttogta félénken. — Nem

szabad! Az őrmester úr külön megparancsolta nekem, hogy...

— Vigye el az ördög az őrmester urat! Az is szamar! Ereszsz ki már, no!

— Nincs is kulcs, méltóságos ur!

— Nem baj. Nyisd ki az ablaklyuk csavarját, ott kimászok. Látod ezt az aranyat?

Horváth ijedten hátra nézett s látta, a mint két fehér finom ujj között valódi arany fénylett.

— Látom, — felelt remegve. Szeme előtt elsötétült a világ. Kis darab föld jutott eszébe, messze, messze innét. Szüleire gondolt.

— Két ilyen húszkoronást kapsz, ha kinyitod az ablaklyukat. Mikor váltanak fel?

— Tán egy óra múlva.

— S mikor kerül rád ismét a sor?

— Éjfélutáni félháromkor, — felelte Horváth rövid gondolkozás után.

— Pompás! Félnégykor ismét itt leszek, és senki sem veszi észre távolléteimet. Siess már, fiam, egy-kettőre! Nyisd ki azt az ablakot. Itt a két arany!

A pénz Horváth lábához hullott. Szegény fiu összerezett, de most már nem gondolkozott soká. Felkapta az aranyokat, odasietett az ajtóhoz s kinyitotta az ablaklyukat. Két másodpercz múlva megjelent Odelszky gróf karcsú alakja az ajtó fölött. A következő pillanatban leugrott a magasból, s gyors léptekkel távozott a nagy kapu irányában.

Nem tartott soká s számozatlan fogat hajtott

el a laktanya előtt. Elegáns fiatal ember ült benne civilizáltnál s félig elszítt cigarettáját hanyag mozdulattal oda dobta az ott álló őrszem elé.

Ezalatt szegény Horváth Péter pokoli kínokat állott ki. Talpa alatt égett a föld és dobogó szívvél számította a perczeket felváltásáig. Sehogysem akartak elmulni. A toronyóra mutatója, mintha meg sem mozdult volna. Végre egy egész negyedóra telt el nagynehezen. Tehát még háromnegyedóra volt hátra...

Néha azonban megfélekedezett kétségbeejtő helyzetéről s gondolatai ismét hazafelé repültek. Boldog mosoly futott végig bánatos arcán, mikor a szegény öregekre gondolt. Elképzelte végtelen örömüket, ha ezt a rengeteg sok pénzt megkapták...

A mint úgy belenézett az előtte elterülő óriási udvarba, egyszerre csak közelgő lépteket hallott. Felpillantott.

Egy törzstiszt egyenesen feléje tartott.

Az ezredes volt...

Péter azt gondolta, hogy el kell sülyednie a föld alá. Most mindennek vége...

Osztóczy gróf nyugodtan odalépett a huszárhoz, s tisztelgését barátságosan fogadva, azt kérdezte:

— Meddig tart még a várta, fiam?

Horváth nem volt képes felelni.

— Mi bajod? — szólt az ezredes meglepetve.

— Méltóságos ezredes uramnak alázatosan jelentem... nem bírom többé — hebegte Péter.

Osztóczy gróf csodálkozva nézett emberére, a ki sápadt volt, mint a fal.

— Nem bírod? Mi az, a mit nem bírsz? Beteg vagy tán?

— Méltóságos ezredes uramnak alásan jelentem: rosszat tettem.

— Tjüha! Szépen vagyunk! Mi az ördög nyomja lelkedet?

— Kieresztettem egy áresztánst s tessék nézni: pénzt fogadtam el érte. — Ezzel odanyújtotta Osztóczy grófnak a két aranyat.

Az ezredes ránczbaszedte homlokát. Azonnal tisztában volt a helyzettel.

— Az egyéves önkéntest eresztetted ki, úgy-e? — mondta nyugodtan. Hisz a fiu miatt jött le...

— Azt, méltóságos ezredes uram! — felelte Péter katonásan. Most már semmit sem félt. Jól esett neki, hogy bevallott mindent. Ha fel is akasztják, azt sem bánta volna.

— Hallatlan. S miért titted ezt fiam? Mi a manónak neked ez a sok pénz?

Horvát Péter mindent elmondott. Szeme könnyezett. Beszélte szegény szüleiről, nyomorúságos helyzetükről s arról a kis darab földről...

Osztóczy gróf figyelemmel hallgatta végig a szegény huszár meséjét. Aztán átvette tőle az aranyakat s szelíd hangon így szólt:

— Fiam, a mit tettél, valóban nagyon rossz dolog volt! De mivel oly őszintén bevallottál mindent s nem próbálkoztál hazudozni, ez egyszer megbocsátok neked. Annak a minden tiszt-

tességről és katonai becsületéről megfélekezett fiatal embernek azonban meg lesz a megérdemelt büntetése. Te pedig holnap az ezredrapportnál fogsz jelentkezni s akkor majd én adok neked valamit a szüleid részére. Hová ment az önkéntes?

— Nem tudom, méltóságos ezredes úr.

Horvát Péter úgy érezte, hogy az ezredes lábaihoz kellene borulnia s kezet csókolni neki. De nem tette, nem engedte a katonai fegyelem.

— Nem mondta az önkéntes, hogy visszajön?

— De mondta. Három óra után, korán reggel itt lesz, azt mondta.

— Helyes.

Osztóczy gróf sarkon fordult, átsétált az udvaron s bement az őrszobába, a hol magához vette az áristom kulcsait, Horváth Péter közhuszárnak pedig a századhoz való rögtöni bevonulását rendelte el s megparancsolta, hogy az ember más közlegény által váltassék fel.

Horváth Péter édesanyja boldogságára megfogadta, hogy soha többé életében nem engedi magát megvesztegetni.

V.

Fütyült a vonat s elindult.

Ebben a pillanatban jól felöltözött fiatalember rohant el a kalauzok s egyéb vasuti alkalmazottak mellett s még mielőtt ezek őt megakadályoz-

hatták volna, felkapaszkodott a vonatra, kinyitott egy ajtót s eltűnt.

Az állomásfőnök fejét csóválta, a kövér vonatvezető káromkodva szállt fel az utolsó kocsira s a vonat kirobogott a bécsi délivasut pályaudvarából.

Egy első osztályú fülkében idősebb úr ült fel-tűnően szép fiatal nő társaságában. A hölgy a fülke egyik sarkában volt elhelyezve s hátradülve, falegyezőjével a nyitott ablakon behatoló kis szellő után kapkodott.

Az idősebb úr megkülömböztetett figyelmet tanúsított a bájos hölgy iránt. Apró, kis lába alá fűrgén vánkost tolt, majd, nem félve attól, hogy elveszítheti egyensúlyát s lefordulhat, felmászott az ülésre a végből, hogy a kocsi mennyezetén lévő szellőztető-készüléket kinyissa. Mikor mindezeket elvégezte, prüszkölve s teljesen kimerülve leült. A türhetetlen hőség következtében kopasz fejről csak úgy csurgott a víz. Pedig még most sem engedett magának teljes nyugalmat, hanem görcsösen fogta az egyik ablakfüggönyt s odanyomta a falhoz. Ezen tudniillik, mint rendesen, hiányzott az a bizonyos sárgarézgomb, a melynek az a rendeltetése, hogy a függönyt belekapcsolják.

A szép nő az idősebb úr buzgólkodását inkább gúnyos mosolylyal figyelte; ezt az utóbbi azonban, úgy látszik, nem vette észre, mert szeretetteljes tekintettel s boldogságtól sugárzó arczkifejezéssel nézett utitársnőjére, a mi közeli végkimerültségével sehogy sem fért össze.

— Remélem, most már jól érzi magát drága barátnóm? — szakította félbe a hallgatást s a függönyt pillanatra eleresztve, felhasználta a kedvező alkalmat, hogy divatos, kékpöttyös zsebkendőjével letörölje fénylő koponyáját.

— Tegye el zsebkendőjét, csak erre az egyre kérem! — felelte a hölgy, kis orrát fintorgatva. — Micsoda borzasztó illata van magának? Rosszul leszek tőle! Most az egész fülke tele van bűzzel!

Az idősebb úr mélyen meg volt sértve, de azért engedelmeskedett s eltette zsebkendőjét.

— Bűzzel? — mondta szemrehányóan. — Bűznek nevezi ezt a kitünő szagot? Bocsánatot kérek, hisz ez «Chypre», Pivét-től, Párisból, s a legfinomabb, a mit — —

— Ugyan kérem, hagyja abba, — vágott közbe a hölgy. — Émelygek a «Chypre»-jétől! Undok szag! Jaj, meg ez a hőség!

— Igaza van. Ez a forróság embertelen. Az ég már magácskára való tekintettel kellemesebb időjárással is kedveskedhetett volna nekünk, annál is inkább . . .

— Ne beszéljen ilyen badarokat. Inkább mondja meg, mikor érkezünk már arra a szerencsétlen — hogyhívjákra?

— Semmeringre? — sietett az idősebb úr válaszolni. — Két óra múlva ott leszünk. Ugy hat óra tájban. Gyönyörű vidék, biztosíthatom!

S térdre ereszkedve, így szólt könnyörgő hangon: — Édes drága barátnóm! Esedezem, mondja ki a boldogító igent. Nézze, ezzel már egész nap

szekirozom! Mondhatom elsőrangú szállodáról van szó.

— Hagyjon békében szállodájával. Már mondtam, hogy nem töltöm fenn az éjszakát, csupa utálatos turistával egy fedél alatt. Az esti gyorsvonattal ismét hazamegyünk.

— Maud, aranyos Maud! Ne tegyen boldogtallanná — —

— Mit csinál Krausz úr? Keljen fel kérem, ez nem járja! Nem is tudja, milyen nevetséges, ha így térden csuszkál. Fogja meg inkább azt a függönyt, hisz látja, hogy folyton bánt a nap!

Nagyokat sóhajtozva felkelt az illetén rendretasított Krausz s erőtlenül dült le ülésére. Mindazonáltal szünet nélkül s gyönyörködve nézett bájos társnőjére, szemével pislogva, aranyszélű orresiptetőjén keresztül.

A fiatal hölgy azonban unottan nézett ki az ablakon, Bécszet már elhagyták s zöld mezőkön keresztül robogott a gyorsvonat.

Krausz Vilmos váltó-üzlettulajdonos, a hőség daczára úszott a boldogságban. Ha még eddig soha, úgy csak most tudta igazán, hogy mi az a «bonne fortune». Igaz, hogy már ezeket költött erre a kis nyári szórakozásra, de ő nem sajnálta a pénzt. Miss Maud Massey, a ki csak pár héttel ezelőtt jelent meg Bécsben, még ismeretlen volt, s bátran mutogathatta magát vele a bankár, a nélkül, hogy az emberek olyanféle megjegyzéseket tettek volna, mint:

— Tessék, most ezt a baleket kopasztja . . .

A szép misz állította magáról, hogy skót származású, a mit annál is inkább el lehetett neki hinni, mert kenderszínű hajával s gyönyörű fehér arczbőrével tényleg Albion leányának benyomását tette.

A vonat elérte az első nagyobb állomást, Barent s az ezrekre menő vasárnapi kirándulók, a kik a visszafelé induló vonatra vártak, zajosan társalogtak a perronon.

Maud felemelkedett s óvatosan kinyújtotta fejét az ablakon. Kellemes légáramlat járta át haját s élvezettel szívta magába a tiszta falusi levegőt.

Szeme egyszerre csak hirtelenül megakadt valamin. Ránczba szedte homlokát s kissé elfehéredve, visszavonult az ablaktól. Leült a helyére s idegesen mozgatta keresztbevetett kis lábait.

— Mi baja? — kérdezte Krausz némi aggodalommal.

— Semmi, — szólt Maud, majd hozzátette: — Nem indulunk már?

A bankár felelete feleslegessé vált, mert a vonat megmozdult s előbb lassan, majd növekvő gyorsasággal folytatta útját az Alpések felé.

Alig hogy elhagyta a vonat az állomást, kopogás hallatszott a fülke ajtaján.

Maud ismét elsápadt s visszafojtott lélegzettel mondotta:

— Kérem, ne nyissa ki az ajtót. Nem szeretném, ha zavarnának!

— Igaza van, de talán bizony a kalauz kopogott, vagy az ellenőr? — jegyezte meg Krausz úr.

Közben felkelt s határozatlanul tekintett utitárs-nőjére.

Ismét kopogtak, de most már hangosabban s erősebben.

A következő pillanatban kinyílt az ajtó, a kalauz félretolta a függönyt s egy elegáns fiatal-ember, — ugyanaz, a ki Bécsben a már induló-félben lévő vonatra felkapaszkodott, — lépett be a fülkébe.

Gyorsan körültekintett, megemelte szürke puha kalapját s azzal, hogy: — hisz itt van még hely, — leült a fiatal hölgygyel szemben. Azután pedig ujságot vett elő s belemélyedt az olvasásba.

Ez az egész jelenet villámgyorsasággal játszódott le s Krausz úr konsternáltan majd Maudra, majd a fiatalemberre nézett. A kedélyes téte-á-téte-nek vége volt.

— Igazán szemtelenség ettől az éretlen tacskótól! — gondolta magában. — S még épen vele szemben helyezkedik el! Hallatlan!

Miss Maud mindinkább idegeskedett s kis kezei nyugtalanul szorongatták a nyakában lógó arany óralánczot.

A bankár ezalatt ügylátszik valami elhatározásra jutott s Maud felé fordulva, így szólt:

— Megnézem, talán találok másik fülkét.

— Kérdezze meg a kalauztól, — bólintott a hölgy, mialatt egy pillanatra összenézett a vele szemben ülő fiatalemberrel.

Krausz úr kilépett a folyosóra.

A fiatalember pedig elejtette az ujságot s keményen nézett a hölgy szemébe.

— Ki ez a vén szamárr? — kérdezte rekedt, szinte durva hangon.

— Ne kérdezze, Odelszky gróf, az Istenért! A dolog kissé bonyolult s az idő igen rövid arra, hogy mindent megmagyarázzak. Esküszöm — —

— Megcsal engem!

— Nem csalom meg. Később mindent elmondok. Esküszöm, ártatlan vagyok! De — maga, hogy kerül ide? Hisz azt írta, hogy be van csukva? — kérdezte Maud izgatottságtól remegő hangon.

A fiatalember arcán végigfutott a legteljesebb önmegelégedés kifejezése.

— Ugy van — felelte büszkeséggel. — Ha az ember szerelmes, akkor mindenre képes.

Felugrott s tárt karokkal Maudra hajolt.

— Szent Isten! Vigyázzon, mit csinál! — kiáltott fel rémülten a hölgy. Krausz úr minden pillanatban beléphetett a fülkébe.

— Maud, bocsásson meg, — mondta Odelszky gróf szenvedélyesen. — Nem tehetek másképp. Ha látnak is, mi közöm hozzá? Nem félek én senkitől sem a világon!

E szavakkal magához szorította a hölgyet s össze-vissza csókolta. Maud nem védekezett.

Krausz úr ezalatt hiába kereste a kalauzt. Nem volt sohol. Roszkedvűen tért vissza fülkéjéhez.

Megdöböntő volt, a mit itt látott. Szeme előtt, mintha villám cizkázott volna. Az ajtóba ka-

paszkodott, mert attól tartott, hogy elájul. A guta kerülgette. Itt határozottan erőszak történt: ehhez nem fért kétség.

Szivesen kiabált volna, de egyetlen egy hangot sem bírt kihozni. Arra pedig, hogy rávesse magát az idegenre s megmentse barátnéját az öleléstől, — mi tagadás? nem volt elég bátorsága.

Hirtelenül mentő ötlete támadt. Megpillantotta a vészféket s minden habozás nélkül átdöfte a papírlemezt, reszkető kézzel megfogta a mögötte levő zsinórt s egész erejét összeszedve, meghuzta.

Hosszú fütty hallatszott s a vonat sebessége rögtön lassabbodott. A következő pillanatban erős lökés dobta az ölelkező párt a szemben levő ülésekre s a vonat megállt.

Maud rémülettel tekintett körül. Mikor a bankárt megpillantotta, a ki villogó szemekkel, de egészen megtörve az ajtóhoz támaszkodott, felkiáltott.

Odelszky gróf ezalatt felugrott s indulatosan a bankár felé ment. Ez azonban, mintha észre sem venné a fiatalembert, Maudhoz fordulva, tompa hangon kérdezte:

— Az ön beleegyezésével csókolta önt meg ez az úr?

Maud hallgatott.

Ez is felelet volt s Krausz ur megértette.

Ezalatt a többi utas közt a vonat hirtelen megállítása következtében előállt nyugtalanság valószínűleg páni félelemmé növekedett. Pillanat alatt kinyitották az összes ajtókat s az emberek két-

ségbeesett kiáltozásokkal ugráltak le a pályatestre, a vasutasokat ezer kérdéssel ostromolva.

A kalauzok azonban maguk sem tudtak semmit, s csak a mikor a vonatvezető arról értesítette őket, hogy valaki meghúzta a vészféket, sietve láttak hozzá az illető kipuhatolásához. Hiába figyeltek, nem-e üti meg fülüket valami vészkiáltás, az utasok úgy lármáztak, hogy még csillapító szavuk is elveszett a nagy hű-hóban.

Végre a vonatvezető, a ki végigjárta a fülkét, oda is eljutott, a hol Krausz úr halálsápadtan s levegő után kapkodva állt az ajtó előtt.

— Itt húzták meg a vészféket! — kiáltott fel az alkalmazott, a ki azonnal észrevette az átdöfött papirlemezt. Azután odafordult Krausz úrhoz s udvariasan, de határozott hangon kérdezte:

— Kérem, ön húzta meg a vészféket?

— Igen, . . . én, — hebegte a bankár.

— És miért, kérem?

— . . .

— Nos?

— Nagyon rosszul vagyok, kérem, — felelte Krausz ur, a ki most már kijózanodva, csak arra törekedett, hogy nagyobb nyilvános skandalumot elkerüljön.

Több sem kellett.

A vonatvezetőnek egy intésére több alkalmazott, valamint egy véletlenül a vonaton lévő orvos beharantak a vasuti kocsiba, egy-kettőre felemelték Krausz urat s kivitték a közeli őrházba, a hol gyorsan levetkőztették s hideg vízzel locsolták sa-

padt arczát, akárhogy tiltakozott is ez ellen s esküdzött, hogy már jobban van.

Most már az őrház lakóira bízták a bankárt, s mindenki visszaroht a vonathoz, a mely csakhamar prűszkölve és pöffékelve tovább indult.

Az utasok pedig hálát adtak az Istennek, hogy összeütközés vagy más vasuti szerencsétlenség nem történt, s hogy az egész nem volt egyéb egy kis «weana hecc»-nél . . .

VI.

Odelszky gróf és miss Maud, a történetek hatása alatt, szótlanul ültek egymás mellett. Érezték mindketten, hogy az események azzal, hogy Krausz úr a vasuti őrházban szeretetteljes ápolásban részesült, korántsem nyertek végleges befejezést. Gondolkoztak tehát a helyzetükön, de erről egyelőre egyikük sem tudott magának tiszta képet alkotni.

Érthető, hogy miss Maud mint első vonta le a konzekvencziákat. Krausz úrral egyszersmindenkorra vége volt s az ő kimeríthetetlen zsebei mindörökké elcsukódtak a barátnőjének apró, ügyes kezei elől. Pedig ez a csapás Maudot igen súlyosan érintette.

Massej Maud, helyesen : Marton Margit, Pozsonyban született. Azokhoz a lényekhez tartozott, a kiknek még gyermekkorukban van alkalmuk az élet legsötétebb oldalával megismerkedni. Ugy,

mint legtöbb társa, becsületes szülők szeretetét, gondozását nem ismerte soha, s szegényen, korgó gyomorral, egyszerre s minden átmenet nélkül, mint serdülő leány, ott találta magát az ellenséges világ hullámozó tengerén.

Az égnek valósággal danai ajándéka olykor a szépség. Sokszor átok. Ha ez a leány kevésbbé szép, talán becsületes munkásnő, később tisztességes anya lesz, a ki úgy mint ezer meg ezer más szegény nő, szorgalmas, törekvő férfi oldalán, nyugodt, boldog otthont teremthet magának. Így azonban mindezekről mit sem akart tudni. Nem is volt csoda. Százezer közül egy sem cselekedett volna másképen. Ugy látszik kell, hogy ilyenek is legyenek. Dolgozni ő? Minek? Valami jelentéktelen emberhez hozzámenni s annak rabszolgája lenni hosszú életen keresztül? Már a pusztá gondolattól is irtózott. Ugy érezte, hogy ő a színi pályára van teremtve. Ezt mások is mondták neki, s ő szívesen hallgatott tanácsadóira.

Határozott tehetség nélkül, — a melyre a «self-made-women» épen úgy rá van utalva, mint a «self-made-man», — Massey Maudnak a színpad csak olyan kirakat-féle volt, elég jó arra, hogy segítségével szépségét közszemlére bocsássa. S a bolti árral gyorsan tisztában voltak az amatőrök.

Tizenhétéves korában már eldicsekedhetett vele, hogy négy vidéki szintársulat kötelékéből, teljes megbizhatatlansága folytán elbocsátották. Alighogy betöltötte tizennyolczadik évét, anya lett, de az Uristen megkönyörült a szegény, ártatlan kis új-

szülöttön s magához vette. Egy évre rá, valami derék lélekkufárnak köszönhetette, hogy egy hirhedt antwerpeni matróz-korcsmához került, de ott sem bírta sokáig. Mikor aztán Baltimoreban Barnum & Bailey-nél szerepelt miss Maud, — nem állapítható meg teljes bizonynyal, mily minőségben — átutazó német farmerok társaságában ülte meg huszonegyedik születésnapját. Ekkor már úgy beszélt angolul, hogy senki sem nézte volna ki belőle a pozsonyi utczagyereket.

Néhány amerikai pénzesember ismeretsége hirtelenül szédületesen felvitte dolgát. Otthagyhatta «hivatását», a melyet lelke mélyéből gyűlölt. Az erre következő időszak rendkívül változatos volt rá nézve. A legnagyobb nyomorból váratlanul fényezésbe kerülve, négyesfogatú voiture à-la-Daumon vitte végig a párisi Bois-de-Boulogne-ban, a hová egy gazdag pittsburgi emberrel került. Mikor az amerikai otthagya, egy ideig nyoma veszett Maudnak, de egyszerre ismét Odesszában tűnt fel, a hol a szegény «vengerka» más magyar lányok társaságában bemutatta a nemzeti tánczot, füstös kis orosz tingli-tangliban. Még egyszer sikerült felemelkednie, s Londonba kerülve, bámulatba ejtette az angol dandyket, mikor arabs telivéren egymagában végiglovagolt a Hyde-parkban.

Ennek a fárasztó, izgalmas életnek daczára fiatal és üde maradt, mintha a női szépség mulandóságának örök törvényei vele szemben hatályukat veszítették volna.

Elve az volt, hogy sehoholsem tartózkodott tovább, mint ezt az újdonság vonzó ereje megengedte, valamint hogy óvatosan kikerült minden férfit, a kit szívére nézve veszedelmesnek talált. Így s csakis így tudta ellensúlyozni végtelen pazarlását s könnyelműségét, a mely már százezreket engedett megfordulni apró fehér kezén. És sajátos dolog: hazáját is kerülte. Nem kívánt Magyarországra visszatérni. Talán azért, mert félt annak a belső, minden ember keblében levő hangnak megszólalásától, a melyet lekiismeretnek neveznek? Avagy érezte maga is, mily veszedelmes dolog az emberekre nézve, az ő hálójába kerülni, s nem kívánta áldozatait szerezni saját honfitársai közt? Erkölcsi alap nélkül az ilyesmi is valószínűtlen volt.

Üstökösútján az osztrák császárvárosba is került, de itt nem kívánt mást, mint pihenni egy kissé. Mindenütt csak azt hallotta, hogy a ki izgalom nélkül szórakozni kíván, annak Bécsbe kell mennie. Ott az emberek mosolyognak, ha hallgatnak, s óriásiakat nevetnek, ha beszélnek. Megpróbálta tehát s egy kis, de elegáns szállodában, a «Ring-Hotel»-ben — pedig hol volt a Ring és hol volt a hotel — szobát fogadott. Mindennap kikocsizott a «Prater»-ba, este elment a színházba s azután lefeküdt.

Ez az életmód azonban sehogysem felelt meg neki. Nem tudta megszokni, hogy egy nap szakasztott olyan volt, mint a másik, a mi különben legjobban jellemzi a bécsi életet.

A bécsi ember mindent megszokásból tesz. Mindennek meg van az órája, a napja, a hónapja. A lumpolásnak is. — Egyszer-kétszer hetenként, — így tanácsolja maga az orvos. Ez áll a sörözésre, a «Heuriger»-re, a kirándulásokra, a — igen, más dolgokra is. Ujév napján például illik, külön felkeresni valami vendéglőt, a hol katonazene játszik s meghallgatni a «Gotterhalte»-t. Van ezekben a szokásokban valami megható, de nagyon sok unalmas is. Maud is ezen a nézeten volt.

De ezektől egészen eltekintve, váratlanul olyan érzések kerekedtek felül lelkében, a melyek eddig teljesen ismeretlenek voltak előtte.

Bolondság volt az egész s mégis úgy érezte, mintha szabadsága, függetlensége veszélyeztetve volna. Mindennapi sétakocsizása alkalmával szöke, csinos huszárönkéntessel találkozott, s akárhogy is védekezett, mindig csak ő rá kellett gondolnia. Ha egymás mellett elhaladtak, önkénytelenül is belenézett a szép fiú félig ábrándos, félig pajkos szemébe.

Eleinte csak mosolygott az eset fölött s játszott a tűzzel. De mikor észrevette, hogy a játék veszedelmes kezd lenni, akkor már a lángok félelmetes magasságban csaptak össze szive fölött. A fiatalember egyszerre csak megjelent a szállójában s ő rövid gondolkozás után fogadta.

Csakhamar megbánta könnyelműségét. Ugy érezte, hogy el van veszve. Az eddig csak sejtett érzések most már teljesen uralták. Szerette ezt a fiut, eszeveszetten szerette.

Odelszky gróf megnyerő modorral közeledett feléje. A tisztelet hangja, a melyen hozzá beszélt, a fiatal ember visszafojtott szenvedélye s egész lényéből sugárzó kedélyes, szabad életfelfogása, — mindez bódítóan hatott erre a nőre, a ki előtt a szerelem eddig csak — eszköz volt.

Uj világ tárult fel előtte. Maud csakhamart tisztába jött azzal, hogy kilétéről és multjáról a fiatal embernek halvány sejtelme sincs. Attól pedig óvakodott, hogy a kis grófort megfossa attól az illuziótól, a mely éltető sugarait ő rá is vetette s megengedte neki, hogy — ha csak pillanatra is, de mégis — elfelejthesse multját s mindazt, a mi azzal kapcsolatban volt.

Nemsokára annyira megszokta erényes szerepét, hogy már maga is elhitte az Odelszky gróf részére kitalált meséjét.

A fiatalemberrel azt hitette el ugyanis, hogy ő egy sokat utazott árvalány s hogy Londonban igen gazdag és előkelő nagybátyja van. Odelszky ebben úgy bízott, mint a szentírásban s midőn egy szép napon Maudnak szerelmet vallott s őt fiatal éveinek minden lelkesedésével és dobogó szívével szorította a keblére, meg is volt győződve, hogy megtalálta a világ legdrágább kincsét.

Egyszerre azonban eszébe jutott Maudnak, hogy ez a komédia nem tarthat örökké. Ehhez hozzájárult az a kellemetlen felfedezése, hogy pénze elfogyott. Odelszkytól anyagi támogatást kérni nem akart, mert jól tudta, hogy akkor a szép álmnak vége.

Nem maradt tehát más hátra, mint Odelszky tudta nélkül, régi életéhez visszatérni. Ehhez pedig elég alkalma volt, mert már régen feltűnt az embereknek. Alig volt nap, hogy a legkecsegtetőbb ajánlatokat ne kapta volna. Hiába, voltak, a kiknek ezen a téren több tapasztalatuk volt, mint a kis grófnak s a kik jól sejtették, hogy az «angol misz» mögött mi rejtőzik. Maud tetszésére leginkább Krausz Vilmos ajánlata talált, a ki mint szalmaözvegy néhány vig hétről beszélt csak, s leveléhez, — megtekintésre — mindjárt értékes brillánsgyűrűt is csatolt. Tudakozódva Krausz úr kilétéről, Maud igen kedvező információkat nyert, úgy hogy bátran ráállott az üzletre.

Bár némi ellenszenvvel tekintett az éppenséggel nem csábító legujabb barátjára, mégis leküzdötte érzelmeit s nem védekezett a gazdag ember kedveskedései ellen. Azt remélte, hogy e viszony által Odelszky gróf iránt táplált s rá nézve oly veszélyes érzéseit kiirthatja szivéből. Ez azonban nem sikerült s a két férfi közti ellentét csak ellenkező hatást idézett elő lelkében.

Krausz úr s a kis gróf kölcsönösen nem is sejtették létezésüket s Maud a bankár oldalán eltöltött órák után valósággal fellélegzett Odelszky társaságában.

Ekkor történt, hogy Maud arra a hírre, hogy Odelszky Géza büntetése következtében nem fogja meglátogathatni, engedett Krausz úr ismételt könyörgésének s beleegyezett a semmeringi kirándulásba.

Az imént történtek azonban alaposan megváltoztatták a helyzetet. A Krausz úrral töltött «aranyos» napoknak vége volt s Maud úgy érezte, hogy sorsa egyszerre jobban oda volt lánczolva Odelszky grófhhoz, mint valaha.

A kis gróf hirtelenül felriadt gondolataiból, a melyek persze egész más természetűek voltak, mint Maud töprengései s kezét megragadva, így szólt hozzá:

— Most vallj be mindent! Ki volt ez az utálatos fráter?

Maud erőltetten mosolygott s szép nagy szemét szentelen őszinteséggel a fiatalemberre szegezve, szemrehányólag felelte:

— Nagyon bizalmatlan vagy, barátom, s elővigyázatlanságod által igen kellemetlen helyzetbe kerültem. Ez igazán nem volt szép tőled!

— Jól van, jól! — szólt Odelszky, idegesen fészkelődve. — Azért mégis csak meg fogod érteni, ha csodálkozásomat fejezem ki a fölött, hogy . . . téged, . . . itt, . . . egy idegen öreg úrral leptelek meg, kedélyes találkán!

— Értem meglepetésedet, de a «kedélyes találka» kifejezés ellen határozottan tiltakozom, — felelte Maud, kitünően játszott felháborodással. — Az egész dolog rendkívül egyszerű s nagyon ártatlan. Hisz tudod, hogy Londonban élő nagybátyám, Mister Charles Jefferson jóságának köszönhettem ezt a szép szárazföldi kirándulást?

— Már többször említetted az öreget, az igaz.

— Látod, Géza! Azt is mondtam neked, hogy

nagybátyám a Jefferson, Brown & Smith Continental-Export-Compagnie részvénytársaság elnöke és tulajdonosa?

— Erre már kevésbé emlékszem . . .

— Ez pedig igen fontos körülmény, — folytatta Maud. — Nagybátyámnak az egész világgal vannak összeköttetései s így, többek közt Krausz bankárral is, a kit most ott hagytunk az őrházban. Krauszszal még Londonban ismerkedtem meg, nagybátyám házánál, s azt hiszem, te is csak természetesnek fogod találni, ha Bécsbe érkezve, felkerestem az öreg urat. Ő pedig látva, hogy unatkozom, felszólított erre a kis kirándulásra. Ajánlatát elfogadhattam habozás nélkül, annál is inkább, mivel te, szegény barátom, be voltál csukva. Édes anyám révén ereimben amerikai vér pezseg s hiába, mi emánczipáltabbak vagyunk, mint ti, ebben az öreg Ausztriában.

— Én magyar vagyok, — szakította félbe a kis gróf.

— Annál rosszabb, hogy meg nem értesz engem! Hisz szabad nemzetnek fia vagy!

Odelszky gróf mindent belátott s kezdte viselkedését röstelni.

— Ilyen körülmények között tulajdonképen mégis csak utána kellene nézetni ennek a szegény ördögnek — mondta egy kis idő múlva.

Ezt persze Maud épenséggel nem tartotta célszerűnek. Tehát gyorsan, de levert hangon azt felelte:

— Most ez már lehetetlen. A legjobb, a mit

tehetünk, az, hogy hallgatunk s várunk. Krausz úr kiszámíthatatlan s a mi a fő, rettenetesen puritán felfogású ember. Most, hogy itt látott karjaidban, bizonyos, hogy rám sem néz többé.

— Talán bizony mindent elreferál nagybátyádnak? — kérdezte Odelszky gondteljes arczkifejezéssel.

— Ez nagyon valószínű. Ugy-e mondtam, hogy viselkedésednek kiszámíthatatlan következményei lehetnek. Pedig ha Charles bátyám elhagy engem, akkor egyedül, támasz nélkül állok e világon!

Maud elővette kis csipkezebkendőjét s valódi könnyeket törült vele szeméből.

Ezt Odelszky gróf már nem bírta ki. Felugrott, átkarolta a leányt s össze-vissza csókolta ügyesen pirosra dörgölt szemét.

— Így ne beszélj, Maud! Ezt ne mondd édesem! — suttogta, odasimulva kedvesének arczához. — Nem vagy elhagyatva. Nézz ide a szemembe! Én leszek oltalmazód, hűséges lovagod, szeretni foglak szivem mélyéből, teljes odaadással, mindörökké! Mindenemet odaadom neked, imádoztam, mindenemet!

Maud felpillantott. Furcsa gondolata támadt.

— Mindenedet? — kérdezte halkán. — Nevedet is?

— Mindent, mindent! Hisz úgy sincs egyebem a nevemnél, — felelte Odelszky gróf. A szép szirena közelében egészen elvesztette a fejét...

És mialatt ott ültek egymás mellett, kezeiket szorongatva s egymáshoz simulva, a mozdony

óriási füstfelhőket égnek bocsátva, lassan és lihegve mászott a Semmering magaslatára.

Maud pedig oly jól, oly nyugodtnak érezte magát, mint még sohasem, s minél magasabbra vitte őket a vonat, mély szakadásokon át, őserdőkön keresztül, annál biztosabban tekintett jövőjébe, a mely egyszerre egész új képet tárt fel előtte. Szébb volt, mint valaha.

S egészen odabujva Odelszkyhez, boldog mosolylyal így szólt hozzá:

— Milyen gyönyörű ez így . . .

VII.

A vonat berobogott a semmeringi pályaudvarra. Géza és Maud felugrottak s kiszálltak fülkéjükből. A mozdony pedig, maga mögött tovább vonatva óriási terhét, ismét megindult s nemsokára eltűnt a közeli alagút sötétségében.

Hat óra volt. A nap már lenyugodott a hegyek mögött s jóleső hűvösség szállt fel az Adlitz-árkok szédületes mélységéből.

Az a kevés utas, a ki a fiatalokkal megérkezett, már rég elhagyta volt a pályaudvart, — ők azonban még mindig ott álltak s szótlánul néztek a paradús távolságba.

— Ugy-e, még ma utazunk vissza? — szakitotta félbe a hallgatást Maud.

Géza, mintha mély álomból riadt volna fel, csodálkozva felelte:

— Még ma? Vajjon miért?

— Kérlek, ha megszöktel, azt gondoltam, hogy még ma kell visszamenned, — mondta Maud melegséggel, szerelmes tekintettel betakarva kísérőjének nyulánk, szép termetét.

— Igazad van, — szólt Géza — de azért még sem megyek vissza. Most, hogy végre boldog vagyok, ismét dutyiba menjek? Ezt nem teszem!

— Kis könnyelmű! Ha rájönnek a turpisságodra, még jobban megbüntetnek!

— Csak próbálják meg a gazemberek! Egyszerűen ismét megszököm. Magyar vagyok s azt teszem, a mi nekem tetszik. Persze, ha te kívánál hazamenni . . .

Maud felkaczagott.

— Én? — mondotta. — Bár csak örökké együtt lehetnénk!

— Együtt is leszünk örökké, angyalom, — felelte Géza komoly meggyőződés hangján. Aztán karonfogta Maudot s kivezette a pályaudvarból. Cél nélkül sétáltak felfelé a gyönyörű országúton.

Miután már jó darabig szótlanul jártak egymás mellett, Maud megszólalt:

— Honnét tudad, hogy a Semmeringre mentem?

— Ez nagyon egyszerű dolog, édesem. Megmondta nekem a szálloda portása.

— Igazság! Egészen megfeledkeztem róla, hogy a portásnak utamról tudomása volt. Arra az esetre közöltem vele, hogy ha valaki keresne . . .

Gézán ismét kitört a féltékenység:

— Tehát vártál valakit?

— Igen . . .

A fiatalember megállt.

— Kit vártál? Vagy talán indiszkrét vagyok?

— Egy urat vártam. Igaz ugyan, hogy nem volt sok kilátásom arra, hogy az illető el is jöjjön.

— Maud, — ne kinozz tovább.

— . . . ?

— Ki az? Valld be!

— Te vagy, te, igenis te, édes kis esacsim! — kiáltotta a leány s Géza karjaiba borult. A gróf megölelte; haragjának már nyoma sem volt.

Az országuton víg társaság jött lefelé, s mivel a szerelmesek senkivel sem akartak találkozni, befordultak az erdőbe, a hol csakhamar kis gyalogútra bukkantak. Ez egyenesen a «János főherceg»-szállóhoz vezetett. Így jelezte egy kis tábla, a melyre Géza Maudot figyelmeztette:

— Ott fogunk meghálni, — mondta s elpi-
rult.

— A hogy parancsolod, — felelte Maud.

— Magától értetődik: mint férj és feleség — látott hozzá a gróf, leküzdve zavarát. Százszor, ezerszer táplált s ismét elutasított gondolata támadt.

— Miért nem? — felelte Maud kaczerkódva. — Azt azonban már most tisztázzuk: mindegyikünk külön szobába megy, ugyebár?

Géza átkarolta a leány karcsú derekát s hozzásimulva suttozta:

— Kérlek édes mindenem, ne beszélj így! Könyörgök . . .

— Hiába könyörögsz nekem, kedves barátom, ebből nem lesz semmi, — szakította félbe a leány s nevetett. — Vagy okosak leszünk, s jól viseljük magunkat, vagy pedig jobb lesz, ha azonnal visszautazunk.

Erre Maud komolyan el volt tökélve. Tudta, hogy ha enged, már most enged, — akkor vége mindennek. Nem volt oly ügyetlen, hogy saját maga repítse levegőbe azt a becsületes jövőbe vezető hidat, a melyen túl még egy iczi-piczi grófi korona is csillogott.

Géza nem felelt semmit, hanem megcsókolta Maud illatos haját. Érezte, hogy ártatlan s szep-lőtlen ez a leány, ő pedig gonosz és romlott . . .

— Megbocsátasz? — kérdezte kis idő múlva bűnbánatosan.

Maud megsimogatta a fiú kezét s azoknak a szempillantásoknak egyikét vetette rá, a melyek szegény eszét teljesen rabságba ejtették . . .

Kikerültek az erdőből s széles tisztás végén ott állt a szép, modern szálló. Szó nélkül tovább haladtak az épület irányában.

A szálló vendégei kis csoportokban a bejárat előtt ültek s kíváncsian nézték az érkező párt. Az a kérdés foglalkoztatta őket, hogy vajjon milyen viszonyban vannak ezek egymással? Némelyek találgatták: — Férj és feleség. Legtöbben nem szóltak semmit s mosolyogtak. Valaki azt vitatta: testvérek. Kinevették.

A fiatalok két egymásba nyiló szobát fogadtak. Mikor a pinczér a bejelentési ivet átnyújtotta, Géza habozás nélkül azt írta rá: Odelszky gróf és neje, Bécs.

A pinczér mélyen meghajtotta magát s távozott.

Alig hogy magukra maradtak, a kis gróf gye-
rekesen elkezdett ugrándo-
zni. Szerette a kalandos
helyzeteket s különösen a mostani élénk örömet
keltett benne.

— Sokért nem adnám, ha a tigris most lát-
hatna! — kiáltotta s összecsapta a kezét. Maud
csendesén viselkedett s mosolyogva nézte barátját.
Aztán gyorsan kezet mostak s ruhájukról lerázták
a port, majd lementek a tágas terraszra, a hol
félreeső lugasban terített asztalhoz ültek. Jó ét-
vágyuk volt mindkettőjüknek.

A pinczéréknek egész hada állta körül őket.
Más vendég még alig volt. Maud legkorrektebb
komolysággal összeállította a vacsorát. Géza ez-
alatt megrendelte az italokat, persze pezsgőt is.
Maud később megjegyezte, hogy jobb lett volna
pezsgőt nem rendelni; szerinte ilyen helyen ez
nagyon feltűnő dolog volt.

— Mit törődöm én a világgal! — felelte Géza
jókedvűen. — Gondoljanak az emberek, a mit
akarnak!

Teljesen besötétedett már. Gyönyörű est volt.
A csillagok ragyogtak az égen s a kristálytisza
hegyi levegőn át még jobban csillogtak, mint ren-
desen . . .

Lassacskán megtelt a vendéglő a szálló lakói-

val, de ma még mások is érkeztek szép számban, mert tiroli énekesek jelentették be előadásukat. Maud és Géza alig figyeltek az egyszerű kis dalokra, a melyekben az «Alm», a «Dirn» és a «Bua» játszotta a főszerepet.

Annál több érdeklődéssel hallgatta Maud a kis gróf csevegését, terveit, szándékait, s viszont Géza azt találta, hogy soha életében szebb zenét nem hallott, mint a Maud ezüstitiszta, csengő nevetését.

A vacsorát már rég elfogyasztották s a legtöbb vendég már ismét el is távozott. Ők azonban még mindig ott ültek s beszélgettek a jövőről.

— Bár csak már lejárt volna ez a kiállhatatlan esztendő! — sóhajtozott Géza s kiürítette poharát. — Ez így nem megy tovább. A tigris egyszerűen lehetlenné teszi életemet. Azért majd még kitalálok valamit! Az ember mindenre képes, csak akarat kell hozzá.

— Ez a pár hét is el fog mulni, — vigasztalta őt Maud. — De azután vajjon mi lesz?

— Mi lesz? — mondta Géza. — Megtartjuk az eljegyzést s megesküszünk. Ez olyan egyszerű, mint a kétszerkettő!

Ezt a nézetet Maud nem osztotta teljesen.

— Attól tartok, hogy kedves édesanyád házasságunkba nem fog oly könnyen beleegyezni. Elvégre még csak huszonhárom éves vagy, s mamád engem nem is ismer!

— Majd megismerkedik veled — felelte Géza kissé indulatosan, aztán hozzátette:

— Édesanyámnak ebbe különben semmi bele-

szólása nincs. Saját magam ura vagyok. Ha pedig mégis nehézségeket gördítene utamba, akkor . . . Nagyon jól tudom, mit beszélek, Bizonyos dolgok köztem és édesanyám közt még nincsenek elintézve s csak egy szavamba kerülne, hogy . . . De azt hiszem, jobb, ha ezt a témát hagyjuk. Szeretem, tisztelem a mamámat, érted? Tisztelem . . . Igyál, édesem . . .

— Köszönöm drágám, nem kérek, már úgyis nagyon melegem van — felelte Maud s kezével betakarta poharát.

— Rendben lesz minden — folytatta Géza. — Nem is mondhatom, milyen boldog vagyok!

Szerelmesen megszorította a leány kezét az asztal alatt.

— Ugyebár földbirtokos vagy? — kérdezte Maud kis idő múlva, némi habozással.

— Én? — E kérdés határozottan zavarba hozta a fiatal grófot. Nem volt rá elkészülve. Azért mégis feltalálta magát.

— Édesatyámnak valamikor nagy birtoka volt, azt sem tudom hol . . . Rég meghalt, szegény s birtoka talán még előbb is idegen kézre került. Nem tudom. Sohasem törődtem ezekkel a dolgokkal.

— Az öreg gróf tehát vagyonos volt?

— Lehet, de nem hagyott hátra semmitsem.

— Miből éltek tehát? — kérdezte Maud csodálkozva.

Géza egyszerre elkomolyodott s kissé elsápadt.

— Hogy miből élünk? Azt hiszem, hogy nekem is, meg nővéremnek is van ugyan egy kis vagyonunk, de a mama . . .

Elhallgatott s maga elé bámult.

— Kérlek, ne vedd rossz néven, édesem, hogy ilyen kérdéseket vetek fel, — jegyezte meg Maud. — Azt hiszem azonban, hogy erre magad jogosítottál fel; igaz?

— Hogyne, kedves kis menyasszonyom! — felelte Géza szeretetteljesen s újból megfogta a leány kezét.

— Látod, Géza, — folytatta Maud a legártatlanabban, — mi angolok valamivel praktikusabban gondolkozunk, mint ti szárazföldiek. A pénz, hiába, nagy szerepet játszik az emberi életben, s pénz nélkül semmire sem lehet menni. Vagy jövedelméből él az ember, vagy pedig foglalkozni kell valamivel, nem igaz?

— Persze, ez az én nézetem is. Ilyen undorítóan realiztikus dolgokkal azonban ma ne törődjünk. Jó nevem van s az untig elég. Annak halatára kinyílik előttem minden ajtó s a protekció magától kínálkozik. S elvégre, ha már mindenáron foglalkozás után kell nézmem, — nem fordulhatnánk ez iránt esetleg gazdag nagybátyádkhoz?

— Mister Jeffersonhoz? — Maud különösen mosolygott. Majd hozzátette: — Az alig lesz arra kapható, hogy rajtunk segítsen . . .

— Miért nem?

— Furcsa história ez, — felelte Maud kitérő-

leg, — hisz valami újabb mesét kellett kigondolnia. Ez azonban nem került neki nehézségekbe, mert mindjárt folytatta: — Mister Jefferson azt szerette volna, hogy hozzámenjek a fiához, tudod? Arra pedig nem voltam hajlandó. Érthető tehát, hogy ilyen körülmények között . . .

— Persze, persze! Valószínűleg ez is az oka annak, hogy Londont elhagytad?

— Eltaláltad!

— Mondhatom, hogy nem nagyon rokonszenvezem a te nagybátyáddal, — jegyezte meg lenézőleg Géza s a pezsgőspalaczk utolsó tartalmát poharába töltve, egyszerre felhajtotta az egészet.

— Nem is tudom, minek beszélünk mi erről? — mondta. — Érzem, tudom, hogy mindennek jó vége lesz. Szeretsz, szeretlek, mi kell egyéb?

Géza hévvel, lelkesedéssel beszélt s bizakodása magával rántotta Maudot is. Az ember olyan szívesen elhiszi azt, a mit akar s mint fuldokló a szalmaszálba, úgy kapaszkodott Maud Géza minden szavába.

A multa való gondolat elviselhetetlennek tünt neki s egész erejével fel akarta magát küzdeni arra a meredek hegycsúcsra, a melynek tetején a Géza által varázsolt édent látta. Hogy Géza nem volt vagyonos, — s ezt most már biztosra vehette, — sötét fonalként húzódott ugyan végig egész okoskodásán, de a pillanatnyi rózsás hangulat meleg fényében ezen is túltette magát. Hát játszhatott e egyáltalán szerepet a pénz, a mikor becsületes névről s a mi több: grófi címről volt

szó? Nagyobb baj úgy sem érhetette Maudot, mint legfeljebb az, hogy a szédületes magasságban elcsúszva, ismét lezuhan a mélységbe . . . Még ha nyakát is töri, meg kellett próbálni minden áron. Hogy is mondták Párisban? Le jeu vaut la chandelle . . .

Mikor fizetésre került a sor, Gézát kellemetlen meglepetés érte, a melynek esetleg kiszámíthatatlan következményei lehettek volna. Azon vette magát észre, hogy kevés a pénze. Még csak néhány koronája volt.

Zavarba jött, majd bevallotta Maudnak, hogy milyen bajban van. De Maud jókedvűen nevetett s titokban, hogy a pinczerek észre ne vegyék, Géza kezébe csúsztatta saját erszényét.

— Kérlek drágám, — mondta — csak fizess bátran az én pénzemből. Majd megadod nekem holnap. — Aztán hozzátette: Egyébként, ha valóra válnak álmaink: úgyis megszűnik minden különbség tied és enyém közt . . .

Egy hang azt súgta Gézának, ne fogadja el Maud ajánlatát. Mégis megtette. Hisz másnap rendbe hoz mindent . . .

Mikor felmentek az emeletre, Géza szíve erősen dobogott. Izgatottsága nőttön-nőtt.

Bementek a szobába s becsukódtak. Maud fel akarta gyújtani a villanyt, de Géza nem engedte s karjaiba zárta. Veszedelemes pillanat volt s Maud ezt felismerte. Ha most enged, vége mindennek.

Pedig Maudnak nemcsak Géza ostroma, hanem

saját érzékenysége ellen is kellett védekeznie. Idegesen iparkodott kiszabadulni a fiú remegő karjaiból. De Géza még jobban magához szorította s csókolgatta égő arcját és kezeujjait, a mint azokkal el akarta hárítani a csókokat. Dulakodva tántorogtak a sötét szobán keresztül s Maud érezte, hogy akarata elhagyja . . .

Nem gondolt már, nem számított többé. Diadalmasan tört előre a nő.

Megbotlottak a sötétben és elestek. Szerencsére pamlagra dültek. És Maud máris feladta a küzdelmet.

Ebben a pillanatban halk, majd erősebb kopogás hallatszott s mint a kik álomból riadnak fel, egyszerre magukhoz tértek. Felugrottak.

Míg Géza dühösen, dúlt vonásokkal állt a szoba közepén, Maud kígyó gyorsaságával a falhoz siklott, felgyújtotta a villanyt s kinyitotta az ajtót.

A szobaasszony volt, a ki udvarias mosolylyal kérdezte:

— Hány órakor parancsolja a grófné, hogy felkeltsük?

— Nyolczkor, — felelte Maud a legnagyobb nyugalommal s ismét betette az ajtót. Erre Gézának, a ki még mindig a szoba közepén állott, csókot vetett kezével, aztán hamiskásan nevetve kifutott a másik szobába s kulccsal becsukta az ajtót.

Mindez villámgyorsasággal történt.

— Jó éjt, drágicám! Jó éjt! — mondta Maud az ajtó mögött. — Szép álmokat!

Géza kikelve magából, a kilincshez rohant s úgy megrázta az ajtót, hogy megremegett tőle az egész szoba. De a lakat jó volt s nem engedett.

— Maud! Mit csinálsz? — suttogta a fiú kétségbeesetten. — Nyisd ki az ajtót, kérlek, nyisd ki!

— Legyünk okosak, édes fiam, — felelte Maud. — A hangja remegett.

— Maud!

— Mit kívánsz tőlem? Szeretőd legyek, avagy — — feleséged?

Géza hátrált s égő homlokához nyult.

— Feleségem leszel, igenis feleségem, te aranyos, tiszta, ártatlan lény, szent ideálom! — kiáltotta, aztán erőtlenül ledült az ágyára.

— Jó éjszakát, Géza!

— Jó éjszakát, Maud . . .

VIII.

Azoknak a remek augusztusi estéknek egyikén volt, a mikor a teli hold ezüst fátyollal borítja le mosolygó arcát s az egész természet nyitott szemmel alszik . . .

A szentdömötöri kastély tágas erkélyén, terített asztal mellett, vacsora után hárman ültek szótlanul s lenéztek a völgybe.

Odelszky grófné a csipkés neglizsája alól ki-látszó fehér karjával könnyedén leánya vállára

támaszkodott, míg vele szemben, fehér flanellbe öltözve, színes ingben férfiú jóalakú szivart szit s a kékes füstöt az asztalon álló kertilámpa felé fujta, hogy így elhajtsa a sok szúnyogot, a mely a világosság körül bolondos tánczra perdült.

Ez a férfiú Fehér Marczel volt.

— Jól van, nagyon jól van, — szólalt meg kis idő mulva. Jól táplált arczán élénk megelégedés mutatkozott.

Odelszkné ábrándosan tekintett fel.

— Miről beszél, Marczell? — kérdezte.

— Szóltam valamit? — felelte Fehér mosolyogva. — Nem is tudtam, hogy hangosan gondolkozom. Annak örülök csak, hogy ez az óriási szúnyog, a mely mindenáron be akart bujni a lámpacsőbe, végre elérte a célját s beleégett. Legalább nem fog többé ficzkándozi az orrom előtt.

— Szegény állat, — jegyezte meg fájdalmasan Vera. — Hogy lehet ilyesminek örülni? Szív-telenség — —

— Érzékenységed igazán nevetséges, Vera — mondta a grófné. — Fehért csak nem tartod szívtelennek, mert örül egy szunyog pusztulásának?

— Nem nézhetem, ha valaki szenved! — felelte a leány rosszkedvűen s hátat fordított a társaságnak.

— Jaj, be unalmas vagy, Vera, — fakadt ki a grófné. — Ennél a leánynál még a szunyog is «valaki»!

Fehér Marczel jóízűen felkaczagott, majd odaszólt Verához :

— Mit csinálna például, ha egy ilyen vérszomjas bestia éppen a kis pisze orra hegyére ülne?

— Elkergetném, — felelte Vera egyszerűen.

— Nem ölné meg?

— Nem bizony!

Odelszky grófné és Fehér összenéztek, Vera pedig felkelt, s az erkély vaskerítésére támaszkodva, lenézett a kertbe.

— Még nem vagy álmos, Vera? — kérdezte a grófné.

Vera pillanatig gondolkozott, majd azt felelte :

— Álmos ugyan még nem vagyok, de ha kívánják, — lefeküdhetem. — Lassú léptekkel odament az asztalhoz, kezét csókolt az édes anyjának s fejbólintással elbúcsuzott Fehértől.

— Hisz nem küldelek el . . . — akarta a grófné mondani, de Vera ekkor már zaj nélkül eltűnt.

— Különös leány, az bizonyos! — jegyezte meg Fehér s ledobta a hamut a szivarjáról.

— Kár, hogy nem hagytuk még egy esztendeig a kolostorban, — mondta a grófné. — A leány most éppen olyan korban van, hogy sem gyermeknek, sem felnőttnek nem tekinthető. Azért mégis remélem, hogy mielőbb férjhez tudom adni. Nem lesz könnyű dolog, az igaz, hisz oly csúnya szegényke!

— Azt ugyan nem találom, — felelte Fehér meggyőződéssel. — De a télen társaságba viheted; bálók, színházak, zsúrok egész jó utókúrák

a kolostor után. Ez a gyermek, ha egyedül itthon ül, azt hiszem, sokat töri az eszét mindenféle fölött, a mi nem éppen feltétlenül szükséges. Nem igaz?

A grófné helyeslőleg bólintott:

— Igazad van. Egyáltalában, meglehetősen szárnalmas az én helyzetem a gyermekeimmel szemben, s olykor már egészen rosszul érzem magamat...

Marczell fölkelt és odalépett a grófnéhoz.

— Iza, az Istenért, — mondta és megfogva a szép asszony keskeny kezét, gyöngéden így szólt: — Nem szabad ilyen kishitűnek lenned! Ennek a hangulatodnak talán bizony ismét Géza az oka?

A grófné nem szólt semmit, Fehér pedig folytatta:

— Ez ugyan nem érdemes. Kell, hogy a fiú kitombolja magát. Mi is így csináltuk! Hisz ez a reakció az intézetbeli fegyelem után csak természetes. Pláne most, mint önkéntes, azt hiszi, hogy neki nem parancsol senki s nem csoda, ha éppen nem rajong a fivéred szigorú módszéréért!

— Fivérem egyáltalában csúnyán viselkedik a fiúval szemben!

— Ezt megint nem találom. Igen jól teszi Osztóczy gróf, ha szigorú s csak később fog meglátszani az eredmény. Hidd el, nincs mi fölött búsulni!

— Persze, te mindent csak rózsaszínben

látsz, — jegyezte meg a grófné, majd hozzátette: — A legújabbat különben nem is tudod!

— Nos?

— Azt már mondtam, hogy fiam levelére rögtön írtam a fivéremnek s arra kértem, ne legyen oly szívtelen a fiúval.

— Tudom, no — és?

— Ma délután megjött az «ezredes úr» válasza. Azt írja, eszébe sem jut, hogy a fiút üldözze; szereti s csak nevelni akarja. Büntetését azonban nem engedheti el, sőt kénytelen volt az alkalmazott rendszabályokat megtoldani. Különben legjobb lesz, ha az erre vonatkozó részt magad elolvasod. Itt a levél.

Fehér kezébe vette a levelet s ott kezdte az olvasást, a hol a grófné mondta. Osztóczy gróf a következőket írta:

«Eljárásomat helyeselni fogod, ha megtudod, hogy fiad vesztegetett, az áristomból megszökött s valami kétes hölgygyel töltötte az éjszakát a Semmeringen. Egy tisztársam ma délelőtt megismerte a fiút a városban, ámbár czivilben volt, s azonnal letartóztatta. Szép szóval fogadtam Gézát, lelkére akartam neki beszélni, mind hiába. Géza lármázott, gorombáskodott, s csak a mikor vasra verettem, engedte magát ismét az áristomba vezetetni, a hol jelenleg is van. Súlyos vétséget követett el a katonai fegyelem ellen, s módomban volna őt olyan büntetésben részesíteni, hogy tisztté való kineveztetésére is elvesztené minden igényét, meg vagyok azonban győ-

zódve, hogy Géza jelenleg egyszerűen beszámíthatatlan állapotban van, s így nem is büntetem úgy, mint a hogy megérdemelné.

Arról értesültem tudniillik, hogy Géza örülten beleszeretett abba a semmeringi dámába s mások előtt olyanfélét is mondott, mintha meg akarna nőszülni. Nem tudom ugyan, hogy kit akar elvenni, de attól félek, hogy arra a bizonyos hölgyre gondol. Ebből láthatod, kedves nővérem, hogy elég okom van a szigorú fellépésre s biztosítlak, hogy mindent el fogok követni, hogy Gézát ismét észre térítsem. Fiad a szóban lévő hölgygyel, a kinek kilétéről különben még tudakozódní fogok, egyelőre nem érintkezhetik s ez a fő.

Az ezred szeptember elején, tehát körülbelül egy hét múlva gyakorlatra indul Magyarországba s remélem, hogy Géza addig ismét annyira józan lesz, hogy velünk jöhet. Ezzel a fogsága magától megszűnik.

Nyílt kérdés marad azonban, hogy Gézával, egyéves szolgálatának letelte után mi történjék? Legjobb volna nézetem szerint, ha tovább szolgálna s aktiváltatná magát. De erről más alkalmal többet.

Levelemet zárva, vagyok
fivéred

Antal.»

Fehér Marczell figyelemmel olvasta el a levelet; majd összehajtotta s visszaadta a grófnénak.

— A dolog tényleg bonyolultabb, mintsem képzeltem, — mondta. — A semmeringi esetben el-

végre nincsen semmi s azt részemről egész mulatságosnak találom. Baj azonban, hogy házasságra gondol az úrfi!

— Ugy-e! — sóhajtozott a grófné. — Istenem, mennyi gondja van az embernek! Nem gondolod te is, hogy legjobb volna, ha személyesen elmennék ahhoz a perszónához s rábeszelném, hogy ne bolondítsa azt a gyereket? Vagy talán . . .

— Micsoda örült gondolat! Ez egyébként teljesen felesleges! Ilyen lépés kockázattal jár s az eredmény bizonytalan. Ha erre a személyes közbenjárásra tényleg szükség volna, akkor azt másoknak kellene elvégezniök, nem neked, egy úri dámának! Például nekem, vagy a fivérednek.

— Nem boldogulnátok vele, — jegyezte meg Odelszky grófné. — Ezek a nők oly raffináltak, hogy minden férfit behálóznak. Ebben az esetben csak az anya érhet el valamit.

Fehér elnevette magát:

— Vagy úgy! Tehát féltékeny vagy! No, jól van. De, — a mint mondtam — erre egyáltalában nem lesz szükség. Igazat adok fivérednek abban, hogy a hadgyakorlatok igen jó hatással lesznek a gyerekre. Ha az ember egész nap kint van a szabadban s elfáradva, kiéhezve, késő este ér csak hiányos szállásába, — elmegy a kedve a szerelemtől!

— Bár csak úgy volna, a hogy mondd, — felelte a grófné halkán. — Fogalmad sincsen, hogy milyen jól esik végre ismét kibeszélhetni magamat!

Odelszky grófné Fehért átkarolta s mélyen bele-nézett a szemébe.

— Kedvesem! — suttogta Fehér s lassan magához vonta az asszonyt, a ki elhagyva magát, nyakába borult.

— Meddig maradsz, Marczel?

— Holnap estig, angyalom.

— Oly rövid ideig?

— Lehetetlen tovább maradnom, édesem. Holnapután Budapestre kell utaznom a versenyekre. Most csak «Hanno»-t, «Aschenbrödl»-t és «Bettyár»-t futtatom, mivel a többi...

— «Izá»-val, a druzzámmal van?

— «Iza» nem fut; nagyon megerőltette magát. Azt hiszem, hogy Hamburg túlságosan elővette szegénykét...

— Szeretsz engem, Marczel?

— Imádlak!

Fehér szenvedélyesen megölelte a grófnét.

Ebben a pillanatban sikoltás hallatszott a szalonból s a grófné ijedten felugrott, míg Fehér gyorsan a lámpához nyult, hogy azt a látszatot keltse, mintha azon igazítana valamit.

A grófné sápadtan s izgatottan lépett a sötét szalonba.

— Vera! Hát te még fenn vagy? — kiáltotta remegő hangon.

Kisértet módjára megjelent a leány az ajtóban. Tekintete zavart volt s egész testén reszketett.

— Bocsásson meg, mama, — suttogta, nehezen visszafojtva a sírást.

— Mit csinálsz itt ilyenkor? Úgy látszik, hallgatódzól s kémkedel, te alamuszi, te! — mondta a grófné indulatosan s a leányt kezénél fogva előrántotta a sötétből.

Vera daczosan megrázta a fejét s ujjával a láthatárra mutatott.

Odelszky grófné s Fehér odanéztek. Messze, messze valahol tűz volt. Félkörben piros volt az ég, de lángokat nem lehetett látni.

— Nos? — kérdezte a grófné.

— A szegény nyomorult emberek! — sóhajtozott Vera, s arcát két kezével eltakarva, görcsösen sírva fakadt. — Istenem, — bár meghalhatnék én is, — tette hozzá s visszafordult.

— Édes Vera, térjen már magához, — mondta most Fehér Marczel s felkelve, odalépett a leányhoz, majd szeretetteljesen rátette a kezét a fejére.

De Vera egyszerre kiegyenszedett, félrelökte Fehér kezét s végignézett rajta.

— Hagyjon békében — mondta remegve — utáлом és gyűlölöm magát!

S ezzel elszaladt.

Bent a kastélyban több ajtót becsaptak. Aztán ismét csönd lett.

A fény a láthatáron lassan-lassan elfakult s a hold is eltűnt hatalmas fekete felhők mögött. Távoli morgás hallatszott.

Félelmetes szélvihar rázta meg a faóriásokat a parkban.

A lámpa pislogott, aztán elaludt.

— Haragos az ég, menjünk mi is, — jegyezte

meg Odelszky grófné különös mosolylyal, s Fehér karjára támaszkodva, vele együtt lassan bement.

IX.

Asztalos Kornél, mint rendesen, ez idén is pár hetet töltött a kies Balaton partján s saját magának engedélyezett szabadságáról visszatérve, kipihenve s megbarnulva, ismét ott ült levelezésekkel elhalmozott íróasztala előtt, szép urilakjában. Az utóbbit csak néhány évvel ezelőtt építtette magának a mogyoródi gyártelep szomszédságában levő magaslaton.

Ha kilépett a dolgozószobájából nyíló erkélyre, mindenkor mély megelégedés érzése töltötte el szivét, mert minden, a mit látott, az övé volt. Arra pedig különösen büszke volt, hogy mindezt saját szorgalma által szerezte.

Azon az országuton, a mely ott kisebb-nagyobb kanyarodásokban Mogyoródról dél felé vezetett s a melynek jelentősége a vasut létesítése óta úgyszólván teljesen megszűnt, azon az úton érkezett ő ide harmincz évvel ezelőtt, szegényesen, postakocsin, tetőtől-talpig porba fűrösztve. Egész vagyona utitáskájából s egy levélből állott. Ebben a levélben Moszbauer Alajos szeszégető- és finomító gyártulajdonos száraz szóval arról értesítette a fiatal technikust, hogy ajánlatát elfogadta s hogy egyelőre husz forint havi fizetéssel alkalmazza.

De ezzel a husz forint havi fizetéssel Asztalos

szerencséje meg volt alapítva. Moszbauer megbecsülte a szorgalmas, tehetséges fiatalembert, sőt annyira megszerette, hogy egyetlen gyermekét, Annát, hozzáadta feleségül, őt meg társul bevette a cégbe.

Apósának halála után Asztalos Kornél maga vette át a gyár vezetését s mindenféle, a modern kornak megfelelő, Magyarországon még ismeretlen újításokkal, nemsokára mintatelepet létesített. Befektetései rendkívüli módon fizettek, úgy hogy jövedelme megtízszerezedett.

Boldogsága közepette nagy csapás érte. Felesége himlőjárvány áldozata lett s Tibor és Lujza, két serdülő gyermeke nevelésének gondja teljesen ő reá nehezedett.

A gyermekek azonban jól fejlődtek s különösen Tibor fiában telt sok öröme az öreg Asztalosnak. Tibor igen érdeklődött minden iránt, a mire apja tanította, s egészen abban a tudatban élt, hogy valamikor édesatyja oldalán fog működni. Így fejlődött ki atya és fiú közt az a benső, szép viszony, a melyben az emberek később is gyönyörködtek, némelyek nem minden irigység nélkül. Ma már Tibor az öreg Asztalos jobbkeze volt.

Lujza viszont apjának elkényeztetett drágaságát képezte. A tizenkilenc éves, rendkívül szép, barna leány, kék szemével s szabályos vonásaival feltűnően hasonlított ugyan fivéréhez; egész lénye, gondolkozása tekintetében azonban elütött tőle. Nagyobb kontrasztust még nem látott a világ. Nem volt dolog a föld kerekéségén, a melyben

egyetértettek volna, s a mire az egyik azt mondta, hogy fehér, azt a másik biztosan feketének látta, s így tovább. Mindazonáltal sohasem veszték össze komolyan.

Egyforma nevelésük daczára, az Asztalos testvérek által fölvetett szellemi táplálékot mindegyik máskép dolgozta fel. A fiu, a ki határozott nyelvtalentum volt, ennek daczára csak magyarul szeretett társalogni, míg Lujza egy ideig a hozzá intézett kérdésekre egyáltalában csak francziául, vagy angolul felelt. Tibort minden érdekelt, a mi az uj korral összefüggött. Lujza a maga részéről csak a középkorról szeretett olvasgatni s a franczia forradalom előtti időért lelkesült. Végül a munkáskérdés, — az öreg Asztalos kedvencz témája — a melynek minden fázisát nap-nap után saját tapasztalatból figyelhették meg, adott ezer alkalmat a különböző felfogások megnyilvánulására. Tibor együtt érzett a munkásokkal s mindenben pártfogójuk volt, Lujza ellenben elszaladt, ha a koros, izzadt emberekkel találkozott s mindig panaszkodott, hogy nem tud az ablakból kinézni, mert az örökké füstölő, pöfékelő kémények látványát szívből gyűlöli.

Ezt a leányt különben a következő eset jellemzi legjobban: Lujza egy szép napon könnyezve ébredt fel s oly boldogtalan volt, hogy alig tudták vigasztalni. Nem szólt semmit, hanem egyre sirt. Végre bevallotta, hogy azért bánkódik, mert nem született herczegnőnek, úgy mint ő ezt álmodta...

Asztalos Kornél sehogyan sem tudta elképzelni,

hogy leánya ezeket az ideákat honnét veszi, de csakis e különben élesszemű ember nagy elfoglaltságának tulajdonítható, hogy erre nem jött rá. A dolog oly egyszerű volt! A leány eredeti nézeteinek forrása ott létezett Asztalos saját házában, «Fräulein von der Gaupp» személyében, a ki közel tizenkét esztendőn keresztül anyahegyettesi minőségben — jaj, be utálok ezt a szót! Lehet-e anyát egyáltalán helyettesíteni? — Mogyoródon működött s így természetesen legközelebb állott Lujza szívéhez.

Ez a különben jóságos, áldozatkész aggszűz hannoveri nemes család sarjadéka volt, s a «von der» prédikátumára büszkébb volt, mint sok király a koronájára. Nemes Gaupp Amália tizenkét esztendőn keresztül egyebet sem tett, minthogy Lujzából kékvérű mágnáskisasszonyt nevelt, a kinek a végén semmi más sem hiányzott, mint éppen csak — a kékvér.

A Fräulein minden második mondása a következők közt váltakozott: — Lovacarelli herczegnénél így meg úgy volt . . . — vagy: Tudja kedves Tibor, Rotthweil gróf családjánál szokás volt, hogy . . . — továbbá: Nagybátyám «von und zu» Kaislingen báró intim barátja volt a reutlingen-rottenburg-sonderfeldeni nagyherczegnek, stb. . . . vagy: Édes Lujzám, biztosan még mágnás felesége leszel! — végül: Hallod, Luischen, ezt most egészen úgy mondtad, mint a kis Pillkahlen Mira grófnő, a ki mellett voltam, mielőtt ebbe a fészekbe kerültem!

Csoda tehát, ha Lujza gondolatvilága egészen más volt, mint az, a melyben tényleg élt?

Gaupp kisasszony azonban Asztalosék házáat még a tavasszal végképpen elhagyta, mivel fivére, a ki őrnagy volt Württembergben, felkérte, hogy vezesse háztartását.

A búcsuzás pillanata meghatott mindenkit s Lujzát csak úgy lehetett vigasztalni, hogy apja megígérte neki, hogy a nyarat nem mint eddig Lellén, hanem Földváron, a «fashionable» magyar tengeri fürdőben fogják tölteni, valamint hogy Gaupp kisasszonyt egyelőre nem fogja mással helyettesíteni.

Balatoni tartózkodásukat Asztalosék egészen egyéni izlés szerint osztották be. Lujza például órák hosszáig a tennis-groundok előtt álldogált, a hol Földvár előkelő társasága hódolt e sportnak; az öreg Asztalos és Tibor viszont ezt rendkívül unalmasnak találták és ingujjra vetkőzve, egész nap eveztek.

Végre alkalma nyílt Lujzának Pártos főispán családjával megismerkedni s így legalább némileg belekerült olyan társaságba, a mely után oly rég sopánkodott.

Örökké azonban semmi sem tart, Asztaloséknak is ott kellett hagyni a szép Balatont. Öt nap óta ismét otthon voltak.

A mogyoródi lakban még a legnagyobb rendetlenség uralkodott s minden szobában naftalinszag volt, úgy hogy a lakók minduntalan tüsszentettek.

A «nagy tisztogatás» elől menekülve, Asztalos

beesukódott szobájába, míg Tibor a gyárba ment s Lujza háztartási dolgokkal foglalkozott. Nem lehetne állítani, hogy Lujzának éppen nagy örömet szerzett, köténnyel, bekötött fejjel s kiselejtezett keztyükben a poros szobákban végigsétálni s a munkát végző cselédségre felügyelni. Most azonban ő volt a háziasszony s édesatyja így kívánta.

Tíz óra lehetett, mikor a leány Asztalos dolgozószobája ajtaján kopogott.

A gyáros felkelt s Lujzát beeresztette.

— Bocsásson meg, ha zavarom — mondta a leány s nevetve lerázta a port ruhájáról. A levegő pillanat alatt szürke volt.

Asztalos Kornél félig haragosan, félig mosolyogva nézett Lujzára s tréfásan fenyegetődzve, így szólt hozzá:

— No hallod, igazán nem értem, hogy miért éppen az én szobámat kerested ki erre a célra! Mit akarsz tulajdonképpen?

Lujza atyjához sietett és megcsókolta:

— Legalább látja, hogy szorgalmas vagyok s el tudja képzelni, milyen piszkos munkát végzek. Hogy miért zavarom? Most igazán nem tudom.

— Ez kicsit sok!

— Tudom már! Nagy József akar magával beszélni.

— A jegyző? Hát ez vajjon mit akar? Ereszd be az Isten nevében! — Hol van?

— Kint a másik szobában. Hallod? Most ő is prüszköl a naftalintól, s szép orrocskája olyan lesz, mint a paradicsom!

— Lujza kérlek . . . — Asztalos szemrehányólag tekintett leányára, majd maga nyitotta ki az ajtót s a jegyzőt megpillantva, üdvözölte:

— Isten hozta, kedves jegyző úr! Tessék velem parancsolni! Mivel szolgálhatok?

Nagy József köhicsélve belépett.

— Alázatos szolgálja, — mondta, s zsebkendőjével megtörülte az orrát. — Bocsánatot kérek, de már alig birtam ki abban a szobában! Majd megfullad az ember a szagtól. Még most is úgy eszi a szemem, mint a torma!

Ujabb tüszentési roham fogta el szegényt, a minek Lujza oly jóízűen nevetett, hogy erőtlenül a közelében álló karszékbe dült. Asztalos rendkívül restelte az esetet.

Nagy végre magához tért s a gyáros felszólítására leült. Majd, mintha gondosan elkészült volna mondókájára, így kezdte el:

— Kedves Asztalos úr, nem mindennapi járatban vagyok s mindjárt megjegyzem, hogy ezzel az alkalommal nem kell pénz. Bizonyos fokig örvendetes és — hogy mondjam csak? — egyszerűsmind nagy horderejű ügyről kell önnel beszélnem. Rövid leszek, mert látom, hogy úgy mint rendesen, most is rendkívül el van foglalva. Az állam, kérem alássan, nagy igényeket támaszt polgáraival szemben s ezeknek ismét kötelességei vannak az állammal szemben. Azt hiszem, hogy ebben nekem igazat méltóztatik adni.

— De édes, kedves jegyző úr, eszembe se jut ezeket a nagy igazságokat kétségbe vonni, — je-

gyezte meg Asztalos, ujjaival idegesen dobolva íróasztalán.

— Igen bölcsen méltóztatik gondolkozni! Ezt nem is lehet kétségbe vonni. Tehát, hogy röviden még egyszer összefoglaljak mindent, az állam adót vet ki, véradót szed s még számtalan más dolgot is követel a szegény ember fiától, úgy, hogy fel sem sorolhatok mindent. Áttérek tehát látogatásom tulajdonképpeni céljára.

— Méltóztassék kérem!

Lujza ezalatt alig tudta visszafojtani a nevetést.

— Az állam, kérem alássan, még más áldozatot is kíván az embertől. Ilyen áldozat a — beszállásolás. A békeszerető polgár, kérem, csak ritkán jut abba a helyzetbe, hogy ennek a kötelességének eleget is tehessen, — ezidén azonban az Uristen Mogyoródot is megsujtotta vele, ha ugyan tényleg szabad sujtasról beszélni. Mert kérem alássan, a katonák ilyenkor szép pénzt szoktak hátrahagyni, s az idegenforgalom szempontjából is szívesen látott vendégek. Szeptember közepén lesznek a nagy magyarországi hadgyakorlatok, s ötödikén, tehát holnapután, egy egész huszárezred érkezik ide és csak pár napi pihenés után indul tovább Székesfehérvár felé.

— No ez mesés! — kiáltotta Lujza. — Huszárok jönnek! Jaj, de nagyszerű lesz! — Felugrott s kíváncsian odalépett a jegyzőhöz.

Asztalos fellelegzett, mikor Nagy befejezte hosszadalmas fejtegetéseit s azt kérdezte:

— Valószínűleg arról van szó, hogy a magam részéről is hozzájáruljak a katonaság elszállásolásához?

— Igen, kérem alássan, — felelte a jegyző. — Az előre kiküldött katonatiszt már itt volt és személyesen megtekintette a helyi viszonyokat. Konstatálta, hogy a községben három század fér el; két századot uraságodnak kéne elszállásolnia, megjegyzem, hogy nagy raktárai istállóknak lettek kiszemelve, a mire tényleg igen alkalmasak; egy század pedig a László-pusztát szállná meg.

— Valóban megható! — mondta Asztalos, a kinek egyszerre elment minden jókedve. — Ezt csak úgy ráparancsolják az emberre? Ennyit kap ez, az meg annyit, s gyönyörű, új raktárainból istállót csinálnak? A fűtőházat talán bizony pékműhelyekké alakítják majd át s a kéményeket még elviszik ágyúknak! Hallatlan!

Nagy úr mereven meghajtotta magát s vállat vont.

— Kérem, én ezen nem változtathatok semmit. Nem olyan veszedelmes különben az egész dolog, mint a milyennek látszik. Méltóztatik visszaemlékezni, azt hiszem, tizenöt esztendeje annak, hogy egy egész vadászezrednek adtunk szállást Mogyoródon.

— Emlékszem, de raktárain, kérem! Istállót csinálni belőlük! Hátha felrobban a szesz? Ez már mégsem járja!

— No hát, talán mégis csak lehet csinálni valamit ebben az ügyben, — felelte Nagy. — En-

gedje meg, Asztalos úr, hogy most rátérjek a fődologra.

— Micsoda? Hát még fődolog is van?

— Igen, kérem alássan. A fődolog még hátra van. Az ezredben ugyanis, az itt levő kimutatás szerint, 34 tiszt és 3 egyéves-önkéntes szolgál. Ezek közt van egy ezredes, 2 őrnagy, 6 százados, 4 II. osztályú kapitány, 18 főhadnagy és hadnagy, 2 ezredorvos és egy állatorvos. Hozzájön a 3 önkéntes, összesen tehát 37 uriemberről kell gondoskodni.

— Jaj, de mulatságos dolog! — kiáltotta Lujza s kivette a kimutatást a jegyző kezéből.

— Köszönöm az ilyen mulatságot! — szólt Asztalos rosszkedvűen. — Ezt a 37 embert talán mind befogadjam a házamba, magam pedig kimehetek a rétre aludni? Ez persze legjobban tet-szenék önöknek?

A jegyző hadonászva tiltakozott az ilyen feltevés ellen:

— Isten ments, Asztalos úr! Ennyire mégsem vagyunk! Szabad a listát kérni, drága, aranyos nagysád?

Lujza átadta neki a kimutatást s atyjához fordulva azt mondta:

— Képzelve csak papuska, ebben az ezredben három gróf van, öt báró s a többiek úgylátszik mind nemesek!

— Bánja az ördög! — felelte Asztalos. — Nos, jegyző úr, mi lesz?

— Azonnal, kérem alássan. Négy úr egyáltalá-

ban nem jön számításba, az mind László-pusztai. Bennünket csak öt század s az ezredtörzs érint közelebről. A községben tizenkilencz úrnak adhatunk szállást és pedig Koutny főtisztelendő úrnál, Zeléndy gyógyszerésznél, Oroszlányi fűszerkereskedőnél, a fogadóban és nálam. Nyolcz úr esetleg a gyári hivatalnokok házában férne el és így Asztalos úrnak csak hat személyről kellene gondoskodnia, és pedig az ezredesről, két őrnagyról, továbbá a rang szerint legidősebb két századosról és az ezred adjutánsáról.

— No, ez még megjárja — jegyezte meg Asztalos kissé nyugodtabban.

Lujzának ez a beosztás sehogy sem tetszett.

— Mit? — mondta — hisz ez csupa öreg úr!

— Fiam, ebbe te ne avatkozzál, — oktatta őt Asztalos.

— De papa, kérem, ez igazán nem járja. Itt van például egy önkéntes, valami gróf, — hogy hívják csak? — ezt csak nem engedhetjük a patikushoz vagy a kocsmároshoz?

— Mondtam már, hallgass! Akár gróf, akár nem, az egészen mindegy. Katonáéknál a szolgálati rang az irányadó! No, és kedves jegyző úr, hogy állunk az ellátás dolgában?

— Magam is épp ezt akartam előhozni. A hadnagy, a kivel beszéltem, azt mondta, hogy a tisztibédet szükség esetén a vendéglőben is lehetne megtartani; az ezred azonban nagy megtiszteltetésnek venné, ha Asztalos úr legalább azokat, a kik a gyár területén, valamint saját házában van-

nak elhelyezve, meghívna magához. Persze, ha ez nem volna lehetséges, akkor ezek az urak is elmennének a fogadóba ebédelni.

— Szó sincs róla. Természetesen nagyon fogok örülni, ha a szóban levő urakat megvendégelhetem. Mondja ezt kérem annak a kvártélycsináló tiszt úrnak.

— Az már odébb állt, de azt mondta, hogy holnap más tiszt érkezik ide, közelebbi intézkedések céljából.

— Helyes. Azt az urat majd lesz szíves hozzám küldeni, jegyző úr. Most azonban Lujzikám, nekifeküdhetsz a munkának. Akárhogyan, de rendbe kell jönnünk holnaputánig!

— Persze, persze! Itt hagyhatja ezt a kimutatást? — szólt Lujza a búcsuzó jegyzőhöz.

— A legnagyobb örömmel.

Asztalos Nagyot kikisérte, Lujza pedig az íróasztalhoz ült s tanulmányozta a kimutatást, majd vörös írónnal mindenféle megjegyzéseket írt rá. Gondolatban már el is helyezte a huszárokat a vendégszobákban s mellékesen aláhúzta a grófok és bárók neveit. Mikor Asztalos visszatérve ezt meglátta, félig tréfásan, de mégis némi szemrehányással így szólt a leányához:

— Jaj, be nagy gyerek vagy még! Ebben a tekintetben mindig túlzásba estél, de hogy ennyire mész, még sem gondoltam volna. Ni, mit csinált ez a leány! Hét és kilenczágú koronákat rajzolt a lap szélére. Úgy látszik, hogy nálad az ember

csak az ötáguaknál kezdődik? No, akkor édeskevés tiszteletet érezhetsz polgári apád iránt!

— Papuskám, ilyenent nekem ne mondjon, mert komolyan megharagszom! — kiáltotta fel a leány s könnyezve borult Asztalos nyakába. — Istenem, nem tehetek róla, de rendkívül szép dolognak képezelem, ha az ember nemes. Mi sohasem lehetünk nemesek?

— Lehetni lehetünk akármikor, édes fiam, — felelte Asztalos komolyan. — Magyarországon semmi sem könnyebb s az érdemekért való elismerést manapság az egész világon úgy lehet vásárolni, mint akármilyen jószágot. De nekem nem kell. Inkább jó, régi családból való polgár maradok, minthogy kinevettessem magam valami czímmel, a melyről mindenki tudja, hogy mibe került. Azért semmi sem állja útját annak, hogy te — valamikor, tudom is én, milyen előkelő gavallérhoz menj férjhez. Pénzem valószínűleg jól fog neki esni s ha tényleg mágnás vesz el feleségül, — biztosíthatlak, hogy szüksége lesz az anyagiakra is!

Lujza ábrándosan nézett ki az ablakon.

— Azért vannak kivételek is, papa — mondta. — Jaj be jó volna, ha igazán . . .

— Jól van fiam! Most azonban engedj engem az íróasztalomhoz; ma még semmit sem dolgoztam. Azt az egyet pedig már most jegyezd meg magadnak: Vigyázz, hogy egy ilyen huszárhoz bele ne bolondulj, mert katona, kiváltképpen lovastiszt nekem nem kell! Megértettél?

— Attól ne féljen, — felelte Lujza s nagyot

sóhajtva kiment édesatyja szobájából. Aztán pedig saját gondolatai előtt menekülve, nádpálczát fogott s teljes erővel kezdte az előtte álló divánt kiporolni. Ebből ugyan senkinek sem volt haszna, csak egy kis moly járt pórul, mert Lujza mérges ütése hirtelen véget vetett nyomorult életének.

X.

A 18-ik huszárezred szeptember 1-én, reggeli 5 órakor elhagyta a bécsi lovassági laktanyát s egyúttal pár hétre elbúcsúzott a császárvárostól.

Az elválás pillanatát ki-ki más és más érzésekkel fogadta. Az idősebb tiszteken némi izgatottság mutatkozott, mert egész jövőjük attól függött, hogy a hozzájuk fűzött várakozásoknak meg fog-nak-e felelni vagy sem, a mi bizony gyakran tisztán szerencse dolga. A fiatalok részben ambícióval keltek útra, részben — s ebben az osztrák származásuak jártak elül, — sajnálták Bécset otthagyni, a megszokott jó ágyakat, a színházakat és egyéb mulatóhelyeket. A legénység végül lelkesedéssel ült lóra, s alighogy elhagyták a fiúk a város kötengerét, már nem bírtak velük a főtisztek, s hol kelletlenül, hol gyönyörködve a nemzeti érzés ébredésében, túrták a minden oldalról felhangzó éneket és pajkos jókedvet. Érezték a fiúk a Haza közelét s türelmetlenül várták, hogy ismét találkozhassanak valakivel, a ki nyelvüket érti, a ki vér a saját vérükből. A paradús látha-

táron felbukkant a Lajta-hegység. Azon túl volt Magyarország . . .

A hadgyakorlati terv részleteit természetesen a legnagyobb titokban tartotta a hadvezetőség; annyi azonban kitudódott, hogy az ellenséges haderőknek Székesfehérvár közelében kellett összetalálkozniok. A feltevés az volt, hogy az ellenséges haderő — s ehhez tartozott a 18-ik huszárezred is — Zalamegye felől a magyar főváros felé indul s a budapesti hadtestnek viszont az volt a feladata, hogy az előrenyomuló ellenséget útközben állítsa meg . . .

Mint ilyenkor szokás, a hadgyakorlatban résztvevő csapatok már előzőleg kisebb gyakorlatokon estek át s így ezzel az alkalommal a 18-ik huszárezred sem tette meg egyszerre az utat az operáció kiinduló pontjáig, Zalaegerszegig, hanem csak kisebb-nagyobb félbeszakításokkal haladt előre.

Az elindulás előtti napon gróf Osztóczy ezredes felhívatta unokaöccsét az áristomból. Azt remélte, hogy Géza ellentállása végre megtört s feltette magában, hogy ismét szép szóhoz fog folyamodni.

Az ezredes ennél fogva ki akarta kerülni a szolgálati érintkezésnek még a látszatát is, s e végből Makó Miska legényével teát főzetett, a közeli czukrászdából süteményt hozatott s szekrényéből valami finomabb likőrt vett elő. Mikor már minden el volt készítve, Osztóczy gróf karszékbe ült s várta unokaöccse érkezését.

Nem tartott soká s kopogás hallatszott. Osz-

tóczy gróf kedélyes «szabad»-jára belépett a fiú, nehéz léptekkel az ezredes elé állt, s mint a legénységnek elő van írva, sapkájával a fején, fesszesen szalutált.

A fiatalemberen csakugyan nem látszott meg, hogy önkéntes, s egész külseje sehogysen volt szalonképes. Piszkos volt rajta minden. Félelmetesen tekintett nagybátyjára, kiben még most is csak hóhérját látta. Vonásai idegesen rángatództak s arcza sápadt volt, mint a meszelt fal.

— Méltóságos ezredes úr parancsol?

Osztóczy gróf, a ki maga is megijedt öccse kinézésétől, felkelt, s kedvesen mosolyogva rátette kezét Géza vállára:

— No, remélem, már kijózanodtál kissé?

Géza nem felelt s meg sem mozdult.

— Csak nem vágták le a nyelvedet, — vagy beteg vagy tán?

— Hogy a nyelvemet nem vágták le, csodálom; de nem vagyok beteg, ezredes úr.

— Fiam, így nem lehet velem elbánni. Most mint jóbarátod, mint rokonod akarok veled beszélni, érted? A szolgálatban nem ismerek tréfát, de azután elfelejtek mindent. Gyere ide, ülj le szépen s teázzunk együtt. Itt a cigaretta...

Osztóczy gróf az asztalhoz lépett s cigaretta-dobozt vett elő, Géza azonban még mindig ott állt, mintha kőből lett volna.

— Tudom ám, hogy viselkedéseddel mit akarsz dokumentálni — mondta az ezredes, a nélkül, hogy hátranézett volna. — Éreztetni akarod ve-

lem, hogy csak hivatalosan óhajtasz velem érintkezni, úgy-e?

— Igenis, méltóságos ezredes úr!

— No lássa, tekintetes egyéves önkéntes és czimzetes káplár úr! Én azonban ebbe a komédiába nem megyek bele. Nem is tudom, hogy ezzel mit akarsz elérni?

— Méltóságos ezredes úr, tényleg jobb lesz, ha mi ketten a szolgálati érintkezésre szorítkozunk. Fellebbvalómtól el kell fogadnom, el kell szenvednem szó nélkül, a mit eddig is elfogadtam és elszenvedtem. Rokonommal azonban más-kép beszélnek, biztosíthatom!

— Ohó! Ezt igazán szeretném látni! — A «tigris» szemei felcsillogtak.

— Méltóságos ezredes úr azt óhajtja tehát, hogy...

— Parancsolom!

— Helyes!

Géza, mintha bilincseket vettek volna le a kezéről, egyszerre rugékony lett, sapkáját a sarokba dobta s két kezét nadrágzsebébe dugva, elkezdett fütyörészni. Aztán pedig hanyagul az asztal mellett álló pamlagra vetette magát.

Ha szándéka az volt, hogy ezzel a «tigrist» bosszantsa, nagyon tévedett, mert Osztóczy gróf jóízűen felkaczagott s azt mondta:

— Így ni, fiam! Ez már beszéd! Szeretem, ha otthonosan érzed magad nálam. Hány darab czukrot tehetek a teádba?

Géza ajkát harapdálta.

— Kettőt kérek.

— Tessék. Rummal vagy tejszinhabbal szolgálhatok?

— Köszönöm, egyikből sem kérek.

— A hogy tetszik.

Osztóczy gróf az egyik teáscsészét unokaöccse elé tolta s leült. Géza bizonyos nembánomsággal fölemelkedett s majd nagybátyjára, majd az előtte álló süteményekre kandikálva, kanalával mérgesen megkeverte a teát.

Osztóczy gróf meg akarta jegyezni, hogy ez nem illő dolog, a helyzetre való tekintettel azonban óvakodott az ilyen rendreutasítástól s hozzálátott a kapaczitáláshoz;

— Géza . . . ?

— Tessék . . .

— Nem sajnálatra méltó dolog tulajdonképpen, hogy minden délutánunkat nem töltöttük már eddig is együtt ilyen kedélyesen?

— Én nem találom . . .

— Azért mégis úgy van, fiam. Mindenesetre természetesebb lett volna. Avagy azt hiszed, hogy — rokonságunknál fogva okvetlenül veszekednünk kell?

— Nem, de erről én már nem tehetek. Üldöztél és vérig bosszantottál, a mikor csak lehetett; remélem, nem tagadod?

— Lelkiismeretem nyugodt. Szigorú vagyok magammal is, másokkal is. Ha szép szóval nem tudok boldogulni, más eszközökkel szerzek érvényt akaratomnak. Mindig igazságos voltam.

Géza gúnyosan felkaczagott :

— Igazságos! Ha mindenkivel szemben egyforma szigorú volnál, nem szólnék semmit; hogy azonban engem tisztán azért kintol, mert véletlenül unokaöcséd vagyok: az semmi más, mint nevetséges hiúság. «Nézze meg az ember ezt az Osztóczyt! Milyen igazságos, milyen világcsoda! Nem kiméli saját unokaöccsét stb.» Te azt hiszed, hogy környezetednek ez a véleménye eljárásodról, s ez neked rendkívül jól esik. Nekem pedig nagyon kellemetlen, de nagyon! Különben úgyszemint még csak harminczegy napom van, aztán ajánlom magamat, te pedig más puffikutyát kereshetsz magadnak.

Osztóczy nyugodtan hallgatta végig rokona elkeseredett szemrehányását.

— Ezek után már magad sem állíthatod, hogy tulságosan elnéző vagy velem szemben, annyi már bizonyos. Nincs is szándékomban előtted mosakodni. Ki tudja? Tán neked van igazad.

— Igazam is van . . .

— Tehát még csak harminczegy nap?

— Igen, hál' Isten!

— Nem tudom miért, de abban voltam, hogy bekapitulálsz . . . Vagy jobban szeretsz jogászkodni?

— Eszembe se jut. Külföldre megyek.

— Ördögöt! És mit fogsz csinálni külföldön? — kérdezte Osztóczy gróf, kit alapjában véve ezek a dolgok cseppet sem leptek meg.

— Hogy mit fogok csinálni? Azt még magam sem tudom.

— Talán bizony jövedelmedből fogsz élni...

Géza lenéző szempillantást vetett nagybátyjára.

— Izléstelen megjegyzésedre egyáltalában nem reflektálok. Tán van anyyim, mint neked.

— Akkor ugyan fene kevesed van! De még arról sem tudnám, hogy honnét veszed. Talán bizony feltaláltál valamit?

— Nem szorulok rá. Hál' Istennek vannak még emberek a világon, kik, ha nem is rokonaim, mégis jóindulattal viseltetnek irántam s készek áldozatokat is hozni értem.

— Massey Maud például.,..?

Odelszky elejtette a kanalát és felugrott.

— Mit? Te tudod?... Honnét tudod?... — mondta remegve és ismét ijesztően elsápadt.

— Édes Gézám, ez a nő mostanában olyan fontos szerepet játszik életedben, hogy gyámod létemre kénytelen voltam bizonyos dolgoknak magam utána járni, mivel tőled sohasem tudtam volna meg semmit sem.

— Tehát kémkedel, — morgott Géza.

— Nem egészen találó a kifejezésed, — replikálta az ezredes, — eljárásom jócselekedet, a melyben persze sohasem lesz köszönet. Ez már a privilégiuma a szülőknek és gyámoknak egyaránt.

A fiatalember öklével homlokára ütött s nagy léptekkel rohant fel-alá a szobában.

— Hallatlan! Hallatlan! — kiáltotta. — Csak azt szeretném tudni, hogy ezt hogy szagláltad ki?

— Hiába, a tigrisnek jó szimatja van, — jegyezte meg Osztóczy gróf iróniával. — Különben

legutóbbi találkozásunk alkalmával magad tettél oly megjegyzést, a melynek alapján már nem volt nehéz rájönni a dologra.

— Valóban, benned orosz rendőrfőnök veszett el!

— Lehet. Kár, hogy előbb nem gondoltam erre a pályára. Ha az ember azonban feltűnő szép hölgy társaságában megjelenik a nyilvánosság előtt, akkor kiteszi magát annak a veszélynek, hogy meglátják és felismerik!

— Egyetlenegyszer mentem végig nyitott kocsin misz Mauddal a városon!

— És ez éppen elég volt. Egy ezredbeli tiszt meglátott azon a napon, s ő volt, a ki, mikor multkor vele együtt kilovagoltam a Práterba, megmutatta nekem a hölgyet.

— Daróthy hadnagy?

— Talán . . .

Géza megállt nagybátyja előtt.

— Nem bánom, akárhogy is áll a dolog, — kiáltotta. — Legalább nem kell hosszadalmas magyarázatokba bocsátkoznom. Tudd meg tehát, hogy igenis, szeretem misz Massey Maudot, szeretem szívem mélyéből s ebben engem nem gátolhat meg senki a világon!

— Nehéz dolog is volna . . .

— El fogom venni feleségül!

— Ezt már nem fogod megtenni!

— Nem? Talán bizony ismét te leszel az, a ki boldogságomat tönkre akarja tenni?

— Erre nem lesz szükség. Ha egyszer kijóza-

nodol, magad sem gondolsz többé erre. Ha szeretted a leányt, — jól teszed! Szeresd őt és élvezd ifjúságodat, a míg teheted. De elvenni őt feleségül? Ez ki van zárva! Géza! Hova gondolsz?

A kis grófnak fejébe szállt a vér.

— Szép felfogás, mondhatom! — szólt remegő hangon. — Szégyen, gyalázat, hogy ősz ember létedre ilyen tanácsokat adsz! Szerencsére hiába beszélsz nekem. Sokkal jobb, sokkal nemesebb vagyok, mint te, s én, egy gyerek, kénytelen vagyok téged, a gyámomat, az «erényeim őrét» megszegyéníteni! Ismétlem: szeretem, imádom Maudot s verjen meg az Úristen, ha megbecstelenítem! Ő lesz az én feleségem! Esküsz . . .

— Megállj, hóbortos gyerek, te! Nem lehet veled okosan beszélni! Hisz magam is értem, hogy rosszul esik neked, ha így vagyok kénytelen beszélni, de te, úgy látszik, borzasztó tévedésben élsz! Nem szabad elvenned Massey Maudot! Nem szabad! Ez örült dolog volna!

— Vajjon miért? — kérdezte Géza, a kiben bizonyos sejtelmek ébredtek.

— Azért, mert, . . . mert, . . . hisz magad is tudod! Egyszerűen azért, mert Maud kokott!

Odelszky Géza hátrafelé tántorgott; szédült. Aztán dühösen nekirontott nagybátyjának.

— Csak nem akarsz megölni? mondta az ezredes s úgy oldalba lökte a fiút, hogy az a háta mögött álló székbe dült. Osztóczy pedig folytatta: — Massey Maud közönséges kokott, s kokottot nem vesz el az ember!

— Nem igaz, . . . ez rágalom! tombolt Géza, könnyekkel küzdve.

— Tapasztalatlan fiú, te! — mondta Osztóczy. — A te Maudod úgylátszik hallatlanul becsapott! Igaz, hogy nagyon ügyesen csinálja a dolgát. A mikor kinyitja a száját s a világ legártatlanabb pofájával el kezd csevegni, Isten bizony az ember hajlandó elhinni minden szavát.

— Csak nem beszéltél vele? — kérdezte Géza növekvő ámulattal.

— Persze, hogy beszéltem vele! Tárgyaltam is vele a te érdekedben.

— Hallatlan! Hallatlan! Hihetetlen, hogy mibe nem dugja az orrát némely ember, dolgokba, a melyekhez semmi köze, de semmi!

— Ne beszélj ilyen badarokat, — csillapította Osztóczy gróf az unokaöccsét. — Gondold meg, hogy senkid sincs e világon, a ki neked megmondaná, hogy milyen csalfák és komiszak az emberek. Édesapád meghalt, édesanyád pedig igen gyöngye . . .

— Kérlek, ne szöld le édesanyámat. A mit te tudsz róla, azt én is tudom — teljesen felesleges, hogy engem ezekről a dolgokról külön felvilágosíts. Akárhogyan is állanak a dolgok, szeretem a mamát, érted? Szeretem és becsülöm!

— Jól teszed, fiam, mert ha nem tennéd, én nem becsülnék meg téged. Szóval, nekem jutott az a kellemetlen feladat, hogy akaratom ellenére jó tanácsokkal lássalak el, a mi fájdalom, igen háládatlan dolog, de kötelességem.

— Hagyjuk ezt. Mi ketten sohasem fogjuk egymást megérteni.

— Jól van, hagyjuk. Azért az mitsem változtat azon, hogy a te Maudod nem az, a minek látszani akar.

— Frázisok! — nyögte Géza. — Hol a bizonyíték?

— A bizonyíték? Azzal is szolgálhatok. Massey Maud csak rövid idő óta van Bécsben s így az ember kevés, de feltétlenül megbízható adatokra van utalva. Annyi tény, hogy ez a hölgy egy bizonyos ideig egy itteni váltóüzlettulajdonossal, valami Krausz Vilmoossal tartatta ki magát.

Géza felugrott. Tisztán látta maga előtt a kis köpczös emberke alakját.

— Krausz Vilmos? — mondta fulladozó hangon, — ez az ember kitartotta volna Maudot? Bácsi, ezt már nem hihetem...

Osztóczy gróf jóságosan nézett rá a fiúra.

— Bizony, kedves barátom, így áll a dolog. Azért csak nem fogsz búsulni? — Fel a fővel s egy kis bátorságot!

Hangjában valami rendkívül meleg volt. Majd így folytatta:

— Hisz ez még nem a világ! Tele van az még édes, szép teremtésekkel, a kik mind csak te rád várnak!

Géza maga elé bámult; lihegett, mitha valaki fojtogatná.

Osztóczy ismét megszólalt:

— A mit mondtam, tény. Megdönthetetlen bizo-

nyitékok állanak rendelkezésemre s Maud maga bűnbánatosan elismert mindent.

— Maga elismert mindent? . . .

— Igen, és ez a legszebb cselekedete. Arra kötelezte magát, hogy teljesen szakít veled.

— Lehetetlen . . .

— Győződj meg magad, — felelte az ezredes, felkelt s íróasztala fiókjából levelet vett elő. Géza már messziről felismerte. Mennyi ilyen szerelmes levelet kapott ő annak idején!

— Tessék, itt van, — mondta az ezredes s odaadta Gézának a levelet, a mely így szólt:

Gróf Osztóczy Antal ezredes úrnak

Bécs.

Gróf Úr!

Kivánsága folytán ezennel kijelentem, hogy Odelszky Géza gróffal teljesen szakítok, mivel magam is belátom, hogy ez a viszony a fiatal gróf jövőjére nézve káros volna s mert a multom kizárja, hogy engem elvegyen feleségül.

Kiváló tisztelettel

Massey Maud.

Odelszky Géza mozdulatlanul állt a helyén. A levelet elejtette. Egyszerre azonban elszédült s leült a pamlagra. Sírva fakadt.

Osztóczy gróf részvétellel tekintett a fiatal emberre. S mégis őszintén örült az egész dolognak. Láta a fájdalomnak ezen kitöréséből, hogy Géza jobb volt, mint a milyennek tulajdonképpen gondolta.

Mikor Géza ismét kissé magához tért, Osztóczy gróf odalépett, megsimogatta a haját s így szólt hozzá:

— Hidd el, nekem is fáj, hogy kénytelen voltam neked ilyen kellemetlenséget okozni. Tudom, hogy velem sohasem szimpatizáltál, — egyet azért, azt hiszem, mégis szabad remélnem, s az az, hogy becsületes embernek tartasz!

— Abban sohasem kételkedtem, — felelte Géza megtörve.

— Elhíheted nekem, — folytatta az öreg gróf, hogy én is szent és sérthetetlennek tartom a női becsületet, úgy mint a férfét; megvénültem s mindig előzékeny voltam olyan nőkkel is, a kik talán meg sem érdemelték. Abban a pillanatban azonban, mikor a becsület forgott koczán: irgalmatlan szoktam lenni. Hidd el, fölötte veszedelmes kalandornővel volt dolgod, a ki nem az anyagiakra utazott nálad, hanem a becsületedre! Örömmel látom, hogy már magad is okosabban ítéled meg a helyzetet.

— Okosabban! — kiáltotta Géza keserűséggel. — Hát mit csináljak, az Istenért? Senkinek sem lehet fogalma arról, hogy a szívemben mit érzek. Mintha széttéptek volna benne mindent!

— No-no, annyira még csak nem vagyunk, mi? — csitítgatta Osztóczy gróf a fiút. — Már mindnyájunkkal történt hasonló dolog, de azért túlestünk rajta. Huszárdolog!

Odelszky gróf kicsinylő kézmozdulattal felelte:

— Szép huszárdolog, mondhatom! Oly rossz-

szul érzem magamat, azt sem tudom, mi lesz belőlem! Még megbolondulok!

— Bolond voltál, fiam, de most már egészen kijózanodtál. Meglátod, nem is fog oly nehezedre esni a feledés!

— Talán bizony ott lenn a sötét börtönömben!

— Kizárólag tőled függ, akarsz-e oda visszatérni vagy sem . . .

— Tőlem? Ugyan kérem, hagyja már a tréfákat!

— Eszemágában sincs most tréféltni. Komolyan beszélek. Az ezred holnap reggel Magyarországra indul, a nagy őszi hadgyakorlatokra s ez némelykor egészen mulatságos is. Három hét előtt alig térünk haza. Neked is jót tenne, ha velünk tartanál s úgy hiszem, hogy kissé szórakoztatna is. Persze, ezt egy feltételhez kötöm.

— Milyen feltételhez?

— Add becsületszavadat, hogy újabb szökési kísérletet nem teszel s semmit sem csinálsz a végből, hogy azzal a nővel találkozhass. Elfogadod? . . .

— Soha többé? . . .

— Mától kezdve egészen addig, míg a gyakorlatokról ismét visszatérünk. Ezzel egyelőre megelégszem.

Géza felkelt s bizonytalan léptekkel odament Osztóczy grófhoz. Az elhatározás nehezére esett.

— Itt a becsületszavam — mondta mégis s kezet nyújtott nagybátyjának.

Osztóczy gróf keblére szorította a fiút.

— Köszönöm — mondta meghatottan.

Géza behunyta a szemét, aztán megrázkódott s hátralépett.

Osztóczy gróf pedig így szólt hozzá:

— Fiam, most siess haza s hozd rendbe a dolgaidat, — holnap korán indulunk ám! Öt órakor.

— És a büntetésem?

— Szabad vagy.

Géza nem szólt semmit s nyugtalanul tekintett maga körül; aztán odament Osztóczy grófhhoz s ismét megrázta az öreg úr kezét.

— Köszönöm jóságát, — mondta egyszerűen.

De már nem bírta tovább s kirohant. Átsietett az utcán a lakására, a hol rá sem nézve meglepett legényére, becsukódott s úgy mint volt, felöltözve, rávetette magát az ágyára.

Végtelenül szerencsétlennek érezte magát.

Másnap az ezredbeli tisztek és a többi önkéntesek azt sem tudták, hová legyenek a csodálkozástól, mikor a 6-ik század 4-ik szakasza élén Odelszkyt, a híres gonosztevőt pillantották meg. A «tigris» oly jókedvűnek látszott, mint még soha, s az első pihenés alkalmával az a teljesen valószínűtlen hír terjedt el az ezred soraiban, hogy látták, a mint az ezredes úr saját csutorájából maga kínálta meg unokaöccsét egy korty hideg teával.

A kik egész hátul voltak, el sem hitték a históriát.

XI.

A meleg augusztusi napok után, kiadós eső alaposan leverte a port az országutakon s a levegő is kellemesen lehült, a minnek a szegény katonák nagyon megörültek.

A 18-ik huszárezred mindjobban megközelítette a nagygyakorlatok színhelyét s Sopronba érve, már ott találta a hadosztályához tartozó többi csapatokat, a melyekkel együtt még egy-két kisebb gyakorlatot kellett végeznie, mielőtt a «nagy csata» kezdődött.

Gróf Osztóczy ezredes parancsára Daróthy hadnagy szeptember 5-én, a hajnali órákban kelt útra, hat altiszttel, köztük gróf Odelszky egyéves önkéntessel. A hadnagy feladata az volt, hogy Mogyoródot egy nap alatt elérve, a területet «derítse fel» s mellesleg az ezred ottani elszállásolására nézve a szükséges részletes intézkedéseket is megtegye.

Napkeltekor a patrull már jó darab utat megtett volt. A nap csak lassan bújt elő a reggeli ködökből s a lekasszált réteken millió harmatcsöpp csillogott. A lovak ütögetése s hébe-korban egy-egy nyerítés volt az egész, a mi hallatszott.

A kis lovascsapat kísértetek módjára suhant át az útjába eső falvak üres utczáin és csak néha-néha jött velük szembe egy-egy szekér, a melyen a kocsis rendesen aludt.

Két órai lovaglás után kis magaslatra értek, ahol az út elágazott. Daróthy intésére megálltak, lóról szálltak s megtartották az előirt első pihenést.

A hadnagy ezalatt elővette térképét s miután azt áttanulmányozta, rá akart gyújtani, de nem volt gyufája. Ez a körülmény arra készítette, hogy az önkéntestől kérjen tüzet, a kivel még egy szót sem beszélt, a mióta az utóbbi kiszabadult az áristomból.

Szándékosan kerülte az érintkezést gróf Odelszkyval. Haragudott rá, mert már annyi kellemetlensége volt miatta.

Odelszky udvariasan nyújtott tüzet fellebbvalójának s ismét visszahúzódott az altisztekhez.

Daróthynak, az örökké jókedvű «dudának» azonban semmi kedve nem volt ahhoz, hogy talán az egész úton hallgasson; ezt ki nem bírta volna. Így szólt tehát az önkénteshez:

— Tudod-e, hogy különöz lett belőled, Odelszky! Mi bajod? — Karon fogta fiút s pár lépésnyire elvezette az altisztektől. — A helyett, hogy örülnél, hogy kiszabadultál, az orrodát lógatod! Mi lelt téged?

Odelszky kedvetlenül vállat vont.

— Van olyan idő, mikor az ember kerüli a társaságot, már azért is, hogy mások jókedvét el ne rontsa. Bizonyára magad is ismered ezt az érzést!

— Nem én! — tiltakozott Daróthy. — Ez előttem ismeretlen fogalom, ámbár biztosíthatlak,

hogy nekem sem volt ám mindig jó dolgom. Rövid időn belül eltemettem édesapámat, édesanyámat; a bankár az a komisz fráter, a kinél elhelyeztem örökségemet, megugrott a pénzzel s —

— Krausz Vilmosnak hívták talán?

— Nem a, Moravecznek; miért kérded?

— Csak úgy . . .

— Menyasszonyom pedig máshoz ment férjhez, mert az illetőnek többje volt, mint énnekem. Eből láthatod, hogy nincs valami különös okom nevetni, de — mégis nevetek, haha! Mi hasznom volna belőle, ha búsulnék?

— Igazad van s elég ügyetlen vagyok, hogy példádat nem követem, — jegyezte meg Odelszky. — De mit csináljak? . . . S tényleg, hadnagy uram, volt menyasszonyod, a ki máshoz ment férjhez?

— Bizony, volt ilyen menyasszonyom, — bár csak ne lett volna! Mondhatom neked, ő volt a legtökéletesebb leány a világon, csak egy hibáját ismertem — csalfa volt.

— Hogy az mi, azt én is tudom, — sóhajtozott Odelszky, Daróthy pedig folytatta:

— Szép dolog a szerelem, pajtás, de csak az a bizonyos máról-holnapra való ér valamit. A mi huszonnégy óránál tovább tart, az már nem szerelem, hanem szamárság, örültség! Még te is befogod ezt látni valamikor!

— Soha!

— Hogy a fenébe ne!

— Soha! Egyszer szerettem életemben, de soha többé!

— Micsoda? — Daróthy nagyot nézett az önkéntesre, majd hangosan hahotázott:

— Még ilyen sem látott a világ! Jaj be kitűnően adod ezt, igazán! Nos, pajtás, akármiben fogadok veled, hogy az első szép leányba, a kivel összejössz, beleszeretsz mint a pinty s aztán ismét komolyan fogod kijelenteni: «Még sohasem szerettem igazán, de most tudom, érzem, hogy örökké fogok szeretni!» Az embereknek ezt a fajtáját ismerem, pajtás!

— Nohát akkor engem rosszul ismersz, — felelte Odelszky indulatosan. — Miben áll a fogadás?

— Akármiben . . .

— Arany cigarettatárczában, — jó lesz?

— Rendben van. Ha egy éven belül másodszor, azaz utoljára, nem szeretsz belé valami ideálba, tőlem kapod a tárczát.

— Helyes. A cigarettákat már ma vehetem meg magamnak, — felelte a gróf. Arcza kissé kiderült.

Daróthy megnézte a zsebóráját.

— A kutyafáját! — kiáltotta. — Nyolcz óra! Valahol még abrakolnunk is kell s az a szerencsétlen Mogyoród még elég messze van; körülbelül ötven kilométer. Aufsitzen!

Néhány pillanat múlva ismét lovon ült mindenki s a kis csapat kedélyesen folytatta útját. Odelszky most már Daróthy oldalán lovagolt, s a két férfi mindjobban felmelegedett egymással szemben. Erdőn, mezőn keresztül vitt az út, s a lova-

sok közt senki sem volt, a ki nem gyönyörködött volna a természet szépségében.

Daróthy és Odelszky egyről-másról beszélgettek, a mikor üde kis réthez értek, a melyen gólya sétált.

— A kis Palomát nem láttad Venedigben? — kérdezte Daróthy az önkéntestől.

— Nem.

— Kár. Kedves leány nagyon s milyen jókedvű! Az a gólya ott juttatja eszembe a sanszonettet. Oly kitünő kuplét énekelt a gólyáról, hisz biztosan hallottad már?

— Nem hallottam.

— Ugyan! Valami régi német gyermekdal paródiája, Emmingen mondta a multkor. A mindenit, a ki kitalálta! Ma már minden utcagyerek füttyöli Bécsben Paloma nótáját:

Storch, Storch Steiner
 Mit die langen Beiner!
 Storch, Storch Schnibel-Schnabel,
 Wie ist mir so miserabel!
 Hast vielleicht gar über Nacht
 Mir ein Baby Du gebracht?

— Kedves dolog, — jegyezte meg Odelszky szórakozottan. — Nem ismertem ezt a kuplét... egyáltalában már nem vagyok járatos ezen a téren.

— Már nem? — mondta Daróthy nevetve. — Kitünő! Pedig mindig abban voltam, hogy te ezt a zsánert kedveled, pajtikám?

— Miből gondolod?

— Hát csak úgy! Három-négy héttel ezelőtt tudniillik roppant fess hölgyikével láttalak a Ringen végigkocsizni.

Odelszky felpillantott.

— Lehet, de az a hölgyike nem volt az a zsáner, a melyről beszélsz.

Daróthy bizalmasan pislogott a szemével.

— Ugyan, kérlek! Nekem ne beszélj! Többször láttam azóta a nénit; legutóbb, mikor a «tigrissel», — bocsánat: nagybátyáddal együtt kint lovagoltunk a Práterban.

— Tehát te voltál? — kiáltotta Géza. — Engedd meg, hogy még utólag hálás köszönetet mondjak neked.

Daróthy ebből egy szót sem értett meg.

— Mit akarsz megköszönni?

— Azt, hogy a tigrist rávezetted a helyes nyomokra.

Daróthy elkomolyodott.

— Istenem, — mondta zavartan — csak nem csináltam valami galibát, mikor nagybátyádnak elmeséltem, hogy láttalak azzal a . . .

— Ah, hagyjuk ezt, — szakította félbe Odelszky. — A dolog megtörtént, s ezen már nem lehet segíteni. Az okos emberek úgylis az mondják, hogy jobb így.

Roszkedvűen tekintett maga elé. Saját és paripájának árnyéka folyton előtte haladtak. Nem tudta őket utolérni. Úgy mint ideálját sem.

— Rendkívül röstelem az esetet, — kezdte ismét

Daróthy. — Ki az ördög gondolta, hogy nagybátyád ezt fel fogja használni! Hát ez hogy történhetett?

— Komplikált história az, hadnagy uram! Talán meg sem értenéd!

— Már ne hadnagyuramozzál engen, az Istenért! Szólíts Lalának, vagy Dudának, mint a többiek teszik, — s most mesélj!

Odelszky habozott kissé, aztán pedig elmondott mindent. Jól esett neki, hogy kibeszélhette magát. Az első találkozáson kezdte. Elmesélte látogatását a kis fogadóban, majd a semmeringi kirándulásról beszélt, miközben eszébe jutottak a fenyőerdők, az illatos hegyi levegő... Aztán áttért a fogságára, élénk színben ecsetelte vágyódását, szerelmét, dühöngését, legsötétebb gondolatait. A végén bevallotta a borzasztó igazságot. Még most is kételkedett benne: Igaz volt-e igazán ez az igazság?

Daróthy figyelemmel hallgatta végig Odelszky esetét, de nem sokat értett belőle. Reálisabb ember volt, mintsem hogy el tudta volna képzelni, hogy valaki józan észszel felülhessen ilyen «perszónának». Hisz csak a napokban látta Odelszky ideálját egy ismert sportsman, Fehér Marczel istállótulajdonos társaságában, kint Dornbachban. De ezt Odelszkynek már nem akarta előhozni. Minek is? Úgyis elég szerencsétlennek látszott a fiú...

Hallgatva folytatták útjukat.

Dél lehetett, mikor egyszerre csak tisztához

értek, a melynek a szélén korcsma volt. A lovasok mind oda néztek. Zeneszó hallatszott.

— Czigányok! — kiáltotta egy altiszt.

— Czigányok! — ismételték a többiek.

Daróthy megnézte az órát, majd odaszólt Odelszkyhez:

— Azt hiszem, itt megebédelhetnénk, — istentelen étvágyam van!

— A hogy parancsolod.

A következő pillanatban könnyű galoppban odavágtattak a csárdához, a hol megálltak.

Kijött a vendéglős s derült arcczal fogadta a ritka vendégeket. A cigány is előjött s rázendített a «Gotterhalte»-ra, a mire Daróthy oldalba lökte a primást. Szerencse, hogy fellebbvaló ezt nem láthatta, mert nem jó vége lett volna a dolognak.

A cigány azonnal feltalálta magát s elhúzta a Kossuth-nótát. Daróthy most már ki volt békülve a sorsával, még néhány utasítást adott az altiszteknek, aztán pedig Odelszkyvel együtt bement a korcsmába. S a cigány is ott termett mellette.

XII.

Késő délután volt s az árnyékok már mind hosszabbak lettek, mikor a kis lovascsapat, Daróthy hadnagy vezetése alatt, ismét folytatta útját Mogyoród felé.

A pihenés tovább tartott, mint eredetileg tervbe

volt véve, s ennek az oka a korcsmáros jó, fehér asztalija volt, valamint a cigány is, a kit talán pesti ember meg sem hallgatott volna, s a ki mégis eltalálta a bécsi magyar szívéhez szóló hangokat . . .

Mulatós ember volt Daróthy, s ha nem is volt lump, — mert sem nem kártyázott, sem pedig adósságai nem voltak, — az az egy gyöngéje mégis volt, hogy felette szerette a cigányt. Az, ha eltalálta a nótáját, tehetett vele, a mit akart . . . Nyenkor Daróthy tombolt jókedvében s képes volt megölelni mindenkit, a ki megközelítette. Körülb lől most is így történt, s Daróthy csak nagynehezen tudta abbahagyni a mulatozást.

Egész ellenkező hatással voltak cigány és bor Odelszkyre. Csöndesen ült Daróthyval szemben s kedve mindig rosszabb lett. Hiába ivott, hiába biztatta őt Daróthy: mind sötétebb színben látta a világot s mikor Daróthy egy-két bús nótát húzatott az ő tiszteletére, akkor már nem bírta ki tovább s a primás nyakába borulva, elkezdett zokogni.

Daróthy pillanatra magához tért. Leintette a cigányt, fizetett s összeszedte embereit.

Rác Pali hatvanhetedik fia még elhúzta a Rákóczit, de akkor a huszárok alakjai már eltűntek az erdő sűrűségében.

Az altiszteknek ezentúl is jó kedvük volt s Daróthy engedelmeivel elkezdtek dalolni. Előbb halkán, azután mindjobban belejöttek, míg a végén Daróthy is velük énekelt.

Odelszky halálsápadtan ült a nyeregben. Nem szólt semmit. A többiek eleinte csak nézték, de aztán az ő hangulata egyszerre átragadt az egész társaságra: csak bús nótákat énekeltek.

Belekezdték abba a régi szép nótába, hogy:

«Lekaszálták már a rétet . . .»

Odelszky azt gondolta magában: — A lelkem is csak olyan rét, azt is lekaszálták, s vele együtt a legkedvesebb virágomat, — téged, Maud! Szívem, te meg olyan vagy, mint a sárguló levél a fán: valamikor zöldültél, virultál, most pedig el vagy hervadva, — miattad, Maud!

Majd az énekelték társai, hogy:

«Jaj Istenem, miért is vagyok a világon . . .»

Odelszky úgy érezte, mintha szívének meg kellene repednie.

Végre kifogytak a nótából, a hangok berekedtek s abbamaradt az ének. Megpróbálta ugyan egyik vagy a másik, hogy ismét hangulatot csináljon, de már nem ment sehogysem.

Hét óra lehetett, mikor a láthatáron füstölő kémények bukkantak fel, majd kidomborodtak egy község körvonalai.

A csapat megállt s Daróthy megállapította, hogy ez a község Mogyoród. Majd térképét tanulmányozva, így szólt Odelszkyhez:

— Tulajdonképpen nagy kerülő, ha az országúton döcögünk tovább; azt hiszem, bátran átvághatnánk a réteken, úgysis késő van már! Nem gondolod?

— A hogy parancsolod!

— Igaz, hogy a térkép szerint kisebb árkot találunk az utunkon, de azt hiszem, nem nevezetes akadály.

— Persze, — felelte Odelszky, a ki egész másra gondolt. Maudra, a virágra, a melyet lekaszáltak . . .

A lovasok tovább indultak s az országotat elhagyva, előbb ügetve, később kényelmes galoppban tartottak a község felé. Homlokukat kellemes szellő simogatta.

Gyakran azt álmodja az ember, hogy repül. Semmi sincs a világon, a mi ezt jobban megközelítené, mint az érzés vágató paripa hátán. A röghöz kötött ember tényleg úgy érzi, mintha lebegne a föld felett, könnyedén, minden megéröltetés nélkül.

Messzebbre, magasabbra szálltak még Odelszky gondolatai. Nem látott többé semmit sem s le sem nézett a földre. Tekintetét az égboltozatra szegezte, a melyen a lenyugvó nap utolsó sugarai biborszínbe mártottak apró bárányfelhőket. Ezek az ég virágai voltak s őket le nem kaszálhatta senki . . .

Odelszky a szárazakat eleresztve, megsarkantyúzta paripáját. Azt találta, hogy nem halad elég gyorsan s még mindig túlközel volt alatta a föld . . .

A ló nyerített fájdalmában s mintha láthatatlan kezek ostorozták volna, elvágatott lovasával. Patkói már alig érték a földet . . .

— Mit csinálsz? Megbolondultál? — kiáltotta Daróthy, a ki már messze, messze elmaradt

Odelszky mögött. Ez azonban nem hallotta barátja intő szavát, hanem biztatta paripáját:

— Jól van, édes Szikrám, jól van! Csak előre! —
A fiú lehajolt s megveregette a megvadult állatot.

Egyszerre csak meghökkent a ló s Odelszky homályosan látta, hogy valami fénylett a szeme előtt. Az árok . . . Jó széles volt. Teljes lehetetlenség átugrani rajta.

— Kell, mert akarom!

Újból beledöfte sarkantyúját a ló oldalába.

A paripa bokrosodik, de ezzel nem ér czélt. Kell, hogy szót fogadjon . . . Elkészül a halálos ugrásra, de nem bírja. Ellenkezik ösztönével.

Újból ágaskodik az állat s már nem engedelmeskedik. Pillanatig már csak hátsó lábán áll, aztán hanyatvágódik s összeesik magába.

Odelszky érzi a tompa esést s az irtózatot terhét, a mely ránehezedik. A báránnyel felhőkkel elfeketülnek az égen. Sötét éjszaka borul rá, borul mindenre . . .

Elvesztette eszméletét.

Daróthy s az altisztek mindent láttak.

— Csak nem lesz oly örült, hogy — kiáltotta Daróthy, de nem folytatta. A szerencsétlenség már megtörtént s a mikor embereivel odaért, Odelszky már vértől borítva ott feküdt a végzetes árok szélén. A ló pedig felugrott, nyerítve körülvágtatott, majd bünbánatosan visszatért társaihoz. A huszárok szó nélkül leszálltak s Daróthy ráhajolt fiatal oarátjára.

— Él, — mondta kis idő múlva. — Ugy lát-

szik, hogy a ló, midőn felugrott, vasával a grófnak a homlokára hágott, — de mintha ez a láb sem volna ép . . . Vízet, fiúk, gyorsan vizet!

Víz elég volt az árokban s az altisztek hozzáláttak a homlokseb kimosásához. Kigombolták a szerencsétlen fiatalember atilláját s kabátot tettek a feje alá.

— Szerencse, hogy legalább már itt vagyunk — szolt Daróthy mintegy magához, aztán három emberét ott hagyta a sebesültnél, maga pedig a többiekkel óvatosan átgázolt az árkon és besietett a községbe, hogy ott kocsit és orvost szerezzen.

A három altiszt ezalatt őrt állott a fiatal gróf mellett. Kardjukra támaszkodva, szótlánul néztek azt a sápadt, finom kis arcot.

— Valami nagy szerelem bánthatta, — szakította félbe az egyik a mély csendet.

A többiek bólintottak . . .

XIII.

Asztalos Kornél kint állt a dolgozószobájából nyíló erkélyen s látcsővel vizsgálta a láthatárt. Sokat dolgozott volt egész nap s most azzal szórakozott, hogy várta a bejelentett lovastisztet. Tibor ott ült mellette s valami gazdasági folyóiratot tanulmányozott.

— Érdekes! — jegyezte meg Tibor kis idő múlva.

— Micsoda?

— A francia közmunkák minisztere rendeletet bocsátott ki, a mely a gépészek és fűtők munkaszünetére vonatkozó 1899. évi november hó 4-én kelt szabályzat 3-ik cikkét lényegesen módosítja. Az új rendelet tartalma a következő: Azon gépészek és fűtők részére, a kik éjjel —

— No végre!

— Tessék?

— Bocsásd meg a félbeszakítást, de úgy látom, mintha ott lovascsapat közeledne, — mondta Asztalos, látcsövét a távoli országútra szegezve.

Tibor letette a füzetét és feltekintett.

— Szabad? — mondta s elkérte atyjától a látcsövet. — Persze, ezek huszárok. Egész jól veszem ki őket. Elöl tiszt lovagol, s öt, sőt hat lovas követi őt.

Tibor letette a látcsövet az erkély támlájára s beszólt a házba:

— Lujza!

— Mi az? — felelte egy hang.

— Itt a huszárok!

— Igazán?

Két másodpercz mulva az Asztalos leány ott állt atyja és fivére mellett.

— Hol vannak, hol? — kiáltotta kikelve magából.

— Hol vannak, hol? — ismételte Asztalos, kissé gúnyosan. — Micsoda nyugtalanság és izgalom! Igazán nem értelek!

Lujza keveset törődve atyja megjegyzésével, felkapta a látcsövet s kíváncsian kereste a huszárokat.

— Most már én is látom őket, — mondta örömteljesen. — De milyen kevesen vannak! Hát a többiek hol maradtak?

— Hisz ezek csak előre vannak küldve, hogy szállást csináljanak — világosította fel Tibor a nővérét.

Ezalatt a lovasok mindjobban közeledtek. Már szabad szemmel is jól lehetett őket ki-
venni.

— Megállnak és tanakodnak — jegyezte meg Lujza, le sem véve szemét a kis csapatról.

— Úgy látszik, hosszúnak találják a tekervényes utat — mondta Asztalos. — El is hagyják már az országutat s egyenesen Mogyoródnak tartanak.

— Milyen szépen vágatnak! — tette hozzá Tibor.

— Valóságos futtatás! — kiáltotta Lujza. Rendkívül élvezte a szokatlan látványt. — Papa, papa, nézze csak: az az egyik mennyivel elhagyja a többieket! Látod, Tibor?

— Elviszi a lova!

— Tibor! Szent Isten, ott az árok! Hát nem látják ők az árkot? Csak nem fognak rajt átugratni!

— Dehogy! Nagyon széles ott a víz... Micsoda? Mégis...?

— Jaj, papa, be nagyszerű!

— Ez aztán igazi vakmerőség! — jegyezte meg Tibor, visszafojtott lélegzettel.

— No tessék! — idegeskedett Asztalos. — A ló

megbokrosodott; egyszerűen nem mer a szegény állat!

— A ki rajta ül, meg nem enged!

— Örültség az ilyent erőltetni!

— Mi lesz még ebből . . .

Lujza ijedten felkiáltott. Látták mindnyájan, mint a ló hátsó lábára állt, majd a lovast maga alá temetve összeesett. Halálos csönd. A ló fölugrik s elrohan. A többiek odaérnek s egy-kettőre leszállnak.

— Itt baleset történt — szólt végre Asztalos.

— Talán jó volna, ha . . .

Tibor nem fejezhette be a mondatot, mert Asztalos folytatta:

— Igen, fogass be azonnal s menj ki magad! Szegény ördög! De minek is forszirozta . . .

Tibor elsietett, Asztalos pedig bement a dolgozószobájába s a távbeszélőkészülékhez lépett, a mely a lakot összekötötte a gyárteleppel. Csöngetett.

— Gyártelep, — jelentkezett valaki.

— Itt Asztalos. A felügyelő úr ott van?

— Nincs kérem, ép most ment el. Mivel szolgálhatok, nagyságos uram?

— Ön az, Bárány úr? Kérem, legyen szives az orvost azonnal értesíteni, hogy valami szerencsétlenség történt — halló!

— Csak nem?

— Halló! Nálunk minden rendben van, hanem láttuk véletlenül, hogy stb., stb. — Megértette?

— Értettem, kérem!

— Siessen! Ajánlom magamat!

Asztalos felakasztotta a kagylót s visszatért az erkélyre, a hol Lujzát sírva találta.

— Mi bajod? — kérdezte.

— Szegény ember! Biztosan szörnyet halt! — hebegte a leány. — Meg sem mozdult azóta! Hárman ott állnak mellette. Rémséges! Borzasztó! Jaj, Istenem!

— No-no! hátha nem is olyan komoly a baj . . .

Szünet nélkül odanéztek a szerencsétlenség színhelyére. A kép mitsem változott. Három huszár állt ott egy ember mellett, a ki a réten feküdt, mintha halott volna.

Végre elindult a kocsi az udvarból. Asztalos és leánya látta, a mint Tibor kihajtatott a kertből.

Ezalatt beesteledett s hűvös szél keletkezett.

— Menjünk be — szólt Asztalos, s mivel Lujza nem mozdult, karonfogta s bevezette a szobába.

Szóttalanul ültek le a szalonban s vártak. Ez tíz perczig tartott így, de nekik örökkévalóságnak tűnt. Egyszerre azonban Asztalos sem bírta ki tovább. Felkelt.

— Vedd fel a kabátodat, — szólt Lujzához. — Menjünk a kocsi elé.

Lujza mást se kívánt. Felkelt ő is, s csakhamar lent voltak a kertben. A bejárat felé haladtak.

Alig hogy oda értek, már hallották a kocsit az országúton.

— Jönnek! — mondta Lujza idegesen.

— Csak nem ide? — akarta Asztalos megjegyezni, de ekkor a kocsi már megállt a park kapuja előtt.

Kint hangosan beszéltek:

— Tessék csak besétálni, hadnagy úr!

— Ismételten bocsánatot kérek a sok kellemetlenségért . . .

— De kérem, hisz ez csak nagyon természetes . . .

Asztalos és leánya közelebb mentek a kocsihoz s ekkor látták, hogy abban hátradülve, emberi alak fekszik. Mellette ült Jánosi doktor, a gyár orvosa, míg öt huszár lóháton s néhány kíváncsi asszony és gyermek körülállta a kocsit.

Tibor egy tiszt társaságában elébe ment Asztalosnak.

— Engedje meg hadnagy úr, hogy bemutassam édesatyámnak és nővéremnek, azért bocsánatot kérek, mert nem jegyeztem meg —

— Daróthy Lajos, — mutatkozott be maga a katonatiszt. — Ezer bocsánatot kérek nagyságtoktól, hogy alkalmatlankodom, de súlyos baleset történt egy fiatal társammal, Odelszky gróf egy éves önkéntessel —

— Odelszky gróffal? — szakította félbe Lujza, — Istenem, Istenem, de borzasztó!

— Nagysád ismeri a barátomat?

— Csak hallásból, — azaz láttam a tisztí ki-
mutatáson az ő nevét is.

— Úgy. A szerencsétlen fiatalember . . .

— Kérem, egy véletlen folytán szemtanui vol-
tunk az egész balesetnek, — vágott közbe Aszta-
los. — Remélem, él a gróf.

— Él, de még nem tért magához.

— Házam természetesen rendelkezésükre áll . . .

Ezalatt Jánosi doktor is kiszállt a kocsiból,
köszönt s Lujzának kezét csókolva, halkán így
szólt:

— Láb- és kulcsonttörést találtam eddig, va-
lamint jelentéktelen kontuziót a homlokon. Azt
hiszem, nincsenek belső sérülések.

— Hál' Istennek! — mondta Lujza, le sem
véve szemét a kocsiról.

— Siess a házba s nyitass szobát a sebesült
részére, — szólalt meg ismét Asztalos, leányához
fordulva.

— Igen, igen! Melyiket?

— Mindegy! Talán Gaupp kisasszonyét?

— Én is arra gondoltam.

Lujza elfutott.

— Előzékenysége valóban megható, Asztalos
úr, — kezdte ismét a hadnagy — nagyon köszö-
nöm!

— De kérem!

Ezalatt a kocsi a lépcső elé állt, a hol az or-
vos Tibor segítségével óvatosan leemelte a fiatal-
embert s bevitte a házba.

Nemsokára rá Odelszky már ott feküdt Gaupp

kisasszony szobájában. Az orvos ideiglenesen be-
kötözte, aztán elbúcsuzott s lakására sietett, mert
mindenféle sebészeti tárgyakra volt szüksége.

Daróthy és Tibor ott maradtak a betegnél s az
orvos utasításához képest ötpercenként vizes bo-
rogatásokat raktak a fejére. A szobában gyertya
égett, mivel Jánosi doktor megtiltotta a villany
felgyújtását. Asztalos és leánya ezalatt a lépcső-
házban tartózkodtak s vártak.

Körülbelül félóra mulva Daróthy észrevette,
hogy Odelszky kinyitja a szemét. Tibor diszkrétan
visszavonult, Daróthy pedig odalépett fiatal barát-
jához, a ki egyideig szótlánul nézett rá.

— Jól teted, hogy elküldted a cigányt, — szólta
aztán halkán. — Vagy hol is vagyok tulajdon-
képen? — Fel akart emelkedni, de Daróthy nem
engedte.

— Rém hóbortos vagy, pajtás, — mondta a
katonatiszt. — Kellett ez neked? Mi az ördögbe
is erőltetted a dolgot az árokkal?

— Micsoda árokkal? — Hja, már emlékszem!
Hát te, — te átugrottad?

— Nem én, de ez most egészen mindegy. Mondd
el inkább, hogy hogyan érzed magad?

— Én? Igen jól vagyok, köszönöm! Azaz —
mintha a homlokom égetne kissé, — meg itt lent,
a lábam, — jaj, be rossz ez!

Odelszky, meg akart fordulni s ez okozott
neki fájdalmat.

— Maradj nyugodtan, — szólta Daróthy. — El-
törted a lábadat s a kulcsesontodat, pajtás, s há-

lát adhatsz az Istennek, hogy nem vitt el az ördög!

— Talán jobb lett volna! Istenem . . . mit csinál most Maud?

— Annak a fűzfán füttyögő komisz! jószágnak a mindenét! Biztosan ő az oka mindennek!

— Lehet, azért kérlek, ne beszélj így. Hol is vagyunk itt?

Daróthy megadta a kért felvilágosítást, majd hozzátette:

— Kedves emberek, pajtás! Valami nyárspolgári van bennük, az igaz, de nagyon kedvesek, mondhatom. A házikisasszony megenni való!

Odelszky maga elé bámult, aztán kérdezte:

— Mit gondolsz, mikor kelhetek fel? Nem kívánok ezeknek a derék embereknek terhére esni. Legjobb szeretném magamat Bécsbe szállíttatni!

— Elhiszem, pajtás, csakhogy egyelőre gondolni sem lehet a felkelésre!

— Azt hiszed? Akkor légy kegyes édes anyámat értesíteni. Vagy inkább ne tedd! Inkább ne! Ugy-e nem teszed? Hallod? Ne tedd!

— Nem teszem. Megijesztenénk szegényt. Különben holnap úgyis ideérkezik a nagybátyád s vele megbeszélheted a dolgot. Ne mozogj folyton és maradj nyugodtan! Az orvos azonnal itt lesz s gipszkötést csinál a lábadra.

— Micsoda orvos?

— Asztalosék háziorvosa, a ki, úgy látszik, egész ügyes ember. Még bevárom őt, aztán utána kell néznem a dolgaimnak.

— Persze . . .

Kinyílt az ajtó s ismét Tibor lépett be a szobába. Daróthy magához intette a fiatalembert s bemutatatta Odelszkynek:

— Asztalos Tibor, kedves házigazdánk fia.

Odelszky kezét nyújtott neki, majd halkán így szólt hozzá:

— Nagyon köszönöm jószágokat. Igazán nem tudom . . . kérlek, bocsáss meg . . .

— Kérem, azaz kérlek, erről ne is beszéljünk. Mindnyájan örülünk, hogy segítségére lehetünk, s majd iparkodni fogunk, hogy jól érezd magad nálunk. Azt hiszem azonban, hogy nem volna szabad annyit beszélned —

— Már miért nem volna szabad? Még egyszer ezer köszönet, — majd — arra —

Odelszky ismét elvesztette eszméletét.

— Mégis csak rosszat tett neki, — jegyezte meg Asztalos Tibor.

Daróthy kissé megijedt:

— No tessék! Csak nincs komolyabb baja?

— Nyugodt lehet, hadnagy ur, —

— Ugyan kérlek, ne hadnagyuramozzá! — mondta Daróthy az ő eredeti modorában s kezét fogott Tiborral. Biztosan tartalékos tiszt vagy, ugy-e?

— Az vagyok.

— Gondoltam. Hát azt hiszed, hogy nincs okunk aggódni?

— Nyugodt lehetsz. Jánosi doktorban teljesen meg lehet bízni. Különben, kérlek, ha még valami

dolgod volna, — s úgy tudom, hogy van, — én szívesen maradok a beteg mellett, — majd úgy fogjuk gondozni, mintha a családhoz tartoznék.

— Kedvesek vagytok, igazán . . .

— Szót sem érdemel.

Daróthy kisietett s a folyosón találkozott Asztalossal s leányával.

— Hogy van a gróf? — kérdezte Lujza aggodva.

— Már beszélt pár szót a fiú, de most ismét elvesztette eszméletét.

— Szegény gyerek! — jegyezte meg Asztalos, majd hozzátette: — Hadnagy úrnak valószínűleg még dolga van?

— Igen kérem, el kell helyezni az embereimet.

— Persze. A jegyző ép most volt itt . . . ha siet, még utólérheti, ő majd a kezéré fog önnek járni.

— Akkor sietek!

— Remélem, eljön vacsorára? — kérdezte Lujza.

— Ezer örömmel!

— Nyolczkor, kérem.

— Pontos leszek!

Daróthy elrohan; Asztalos és Lujza magukra maradtak.

— Papa, kérem?

— Tessék . . .

— Be szeretnék menni a beteghez . . .

— Ez lehetetlen!

— Miért volna lehetetlen? Ez egészen kivételes

eset, a mely minden formalitást háttérbe szorít. Én vagyok az egyetlen nő a házban s így rám hárul a kötelesség, hogy gondját viseljem ennek a szegény fiúnak!

— Gondolod?

— Szent meggyőződésem.

Asztalos nem szólt semmit, hanem kezénél fogta a leányát s bevitte a betegszobába.

— Mi ujság? — kérdezte Asztalos a fiától.

— Semmi. Bár csak már itt volna Jánosi. Kezdek aggódni! Hátha nem ébred fel többé?

De ekkor Odelszky megmozdult s nagyot sóhajtott.

A többiek megkönnyebbültek.

XIV.

A következő napok alatt rá sem lehetett ismerni Mogyoródra. Az urilak előtt altisztek jártak-keltek, hírhozó huszárok jöttek-mentek s maga a gyár valóságos kaszárnya benyomását tette, míg a községben minden a feje tetejére volt állítva.

Nagy jegyző, a kinek már régen érdekkeresztre fájt a foga, reggeltől-estig csak Ferencz József-kabátban mutatkozott az utcán, a derék mogyoródiak, jómódúak s szegények egyaránt, önmagukon tultettek vendéglátás dolgában s a fiatal leányok mind ki voltak pirulva és szivük erősen dobogott.

Az urilakban akárcsak esküvőre készültek volna. Villásreggelik, ebédek, vacsorák követték egymást

s miután Asztalos csodálattal észrevette, hogy vendégeinek száma lakomáról-lakomára nő, elhatározta, hogy az ezred elindulása előtti estén meghívja vacsorára az egész tisztikart a mogyoródi notabilitásokkal együtt. Negyvenhat embernek ment meghívó, köztük a süket főbirónak, Mitmersz Józsefnek, a kit Asztalos ki nem állhatott, mert mindig választásokról beszélt neki, már pedig politikával elvből nem foglalkozott a gyáros.

Lujza egészen odáig volt. A mennyire örült, a mikor a tisztek megérkeztek, annyira nem bánta, hogy közeledik az izgalmas napok vége. Kora reggel a lakban elszállásolt urak reggelijéről gondoskodni, délelőtt tárgyalni a szakácsnővel, a ki fájdalom ép most panaszkodott ideges fejfájásról, délben és ebéd után kedveskedni mindenkivel, este toalett-kérdésekkel és újabb honneur-gondokkal törődni s ráadásul többször naponta meglátogatni a beteg grófot, a ki mellett egy Budapestről sürgönyileg rendelt ápolónő rendesen aludt: ez több volt, mint a mennyi még Asztalos Lujzának is örömet szerezhetett volna. Többször meg is mondta édesapjának.

— Hisz magad akartad! — volt az öreg úr felelete.

De most igazán nem tartott már soká az egész «heccz», s az utolsó vacsoráról volt szó. Igaz, hogy ez volt a legnagyobb esemény.

Már a menü összeállítása elég gondot okozott, hát még csak az ülésrend! Lujza nem is törődött vele, s átengedte a probléma megoldását édes-

atyjának és fivérének. De még ezek sem bírtak vele boldogulni s a két ember, a ki mindig jól fért össze egymással, egyszerre csak úgy veszekedett, hogy szánalom volt rájuk nézni.

— Hiába, a főbirónak Lujza baloldalán kell ülni, — ehhez nem fér kétség!

— De papa, kérem —

— Ne disputálj. Hát nem akarsz ezt belátni? Kérlek, Mitmersz a legelőkelőbb polgári egyéniség Mogyoród és vidékén, csak nem ültethetem máshová! Rettenetesen megaprehendálna érte!

— Hadd üljön akkor édes apám jobbán, az Istenért!

— Nem lehet. Tudod egyébként, hogy nem férünk össze egymással. Bolgárovcics Szvetozár őrnagy külön kikötötte magának, hogy este ő ül-hessen mellettem; mindig azt magyarázgatja nekem, hogy miként lehet makranczos remontákból bárányokat nevelni. Ő találta fel a módszert. Rendkívül únom a dolgot, — ha még tudnék lo-vagolni . . .

— És Lodroni kapitány?

— Az a patikus mellett ül.

— De édesatyám!

— A patikus mellett ül s ezen nem változta-tok semmit sem!

A kellemetlen kérdés megvitatása másfél óráig tartott s ezalatt be-kinyitottak és csapkodták az ajtókat. Asztalos dolgozószobájában holmi hadi-tanácsot rögtönöztek s a kertben, éppen az ablak

alatt ordonánczok hahotáztak és káromkodtak; a gyártelepről pedig kúrtszó hallatszott...

A zaj közepette Odelszky gróf nyugodtan és szótlánul feküdt fent a nagy alkovszobában, a mely valamikor Gaupp kisasszony szüziés otthona vala. A Budapestről érkezett ápolónő az ablak mellett ült a szerelmes szempillantásokat vetett egy lent a kertben feszítő örmesterre, a ki élénken reagált, ámbár az ápolónő már nem volt éppen fiatal. De hadgyakorlatokon...

Odelszky mindig csak a sötétvörös tapétát nézte. A tapétamintában lévő virágokat számolta alulról felfelé, majd felülről lefelé, vagy oldalvást. De nem a mintát látta, hanem lovasalakokat, vagy «M» betűt. Olyankor Maud nevét suttogta. Vagy pedig kitalált egy önműködő készüléket, a mely a jegesborogatást a mosdón álló edényből egészen az ágyához szállította, úgy, hogy az ápolónő nélkülözhetővé vált. Hosszú vaskarból állott az egész, kis kerékkel. Csak billentyűt kellett volna megnyomnia...

Odelszkynek erős láza volt s ha elaludt is, mégis mindenfélét beszélt össze-vissza. A múlt éjjel például, felriadt álmából s kiáltotta:

— Segítség! Segítség!

Az ápolónő megdörgölte a szemét:

— Mi az?

— Hogy juthatnék az ötödik világgömbre?

— Hová?

— Az ötödik világgömbre, Ausztráliába, kis

aranyat kell ásnom, de nem látok sem liftet, sem hidat! Ha csak létrám volna legalább!

— Majd holnap szerzek egyet, méltóságos úr!

— Holnap?

— Igen, holnap . . .

És Odelszky tovább aludt.

Délután Lujza leküldte az ápolónőt a konyhába ebédre, s kissé leült a betegszobában. Erről persze senkisé tudott semmit.

Odelszky aludt. Olykor-olykor hadonázott jobbkezevel és sóhajtozott.

A leány felkelt s óvatosan odalépett az ágyhoz. Részvétellel, rokonszenvvel tekintett a sápadt fiatalemberre. Lujza szive dobogott, majdnem maga hallotta lüktetését.

— Milyen szép vagy, — gondolta magában. — Szegény finom kis arczocskádban mennyi a fájdalom! Igazi mágnásgyerek! Istenem! Csak az enyém lehetnél, egészen az enyém . . . Mennyire tudnálak szeretni, ápolni, kényeztetni! Átkarolnálak, kezemmel végigsimogatnám szőke hajadat s mélyen belenéznék a szemedbe . . .

Elpirult s megijedt saját gondolataitól.

De aztán körültekintett, letérdepelt az ágy előtt s égető ajkait rányomta az alvó kezére. Nem tudott ellentállni a kísértésnek.

Odelszky kinyitotta a szemét s Lujza ijedten visszahökkent.

— Maud, te vagy? — szólt a beteg fájdalmas mosolylyal.

— Én vagyok, — hebegte Lujza kis idő múlva

ösztönszerűleg, mintha kést döftek volna a szívébe. Ki volt Maud?

— Milyen hideg vagy irántam, — folytatta Odelszky; — nem szeretsz már?

— Szeretlek . . .

Lujza átvette az ismeretlen Maud szerepét.

— Nem, nem szeretsz. Anti bácsi elidegenített tőlem. Meg is csaltál és hazudtál. Engem senki sem szeret a világon . . .

— De kedves gróf!

Lujza észre sem vette, a mint kiesett a szerepéből; ismét ráhajolt a betegre.

— Mi az Maud? Hogy nézel ki? Milyen más vagy . . . Szólíts Gézának, vagy darlingnak, mint egyszer — régen —

— Darling! . . .

— Hogy mondod ezt — olyan máskép — de egészen másképp. Nem vagy többé az én Maudom . . . Meg fogok halni . . .

Odelszky a fal felé fordult s a vörös tapétát nézte. Ott látta az ismert mintát s újból «M» betűket olvasott ki belőle. Majd elaludt.

Lujza felkelt.

Az ápolónő benyitott a szobába.

Lujza összerezett, majd nyugalmat színelve, így szólt az asszonysághoz:

— Csak jól vigyázzon a méltóságos úrra, — még nagyon beteg!

— Hisz úgyis vigyázok, kérem . . .

Az Asztalos leány lerohant a lépcsőkön. Lent: szivarfüst, nevetés, kardesörtetés. A szalonban

gróf Osztóczy ezredest találta, több tiszt társaságában.

Az ezredes felkelt s elébe ment Lujzának.

— Engedje meg, hogy megbámuljam, — szólt hozzá barátságosan.

Lujza nevetett.

— Csak bátran! — mondta. — De mivel érdemeltem meg ezt?

— Szeretreméltóságával és körültekintésével, melylyel gondoskodik egy egész hadsereg ellátásáról, — felelte Osztóczy tréfásan. — Majd ki-nevezzük hadtápbiztosnak!

— Micsodának?

— Hadtápbiztosnak.

— No ebből már nem kérek, azt sem tudom, hogy micsoda, — mondta Lujza, a ki oly biztosan mozgott ebben a szokatlan körben, mintha Asztalosék egész életükben nyílt házat vittek volna. Pedig ha egy évben három vendégük volt, már is ritkaságszámba ment.

Lujza bólíntott s tovább akart menni, de Osztóczy elállta az útját.

— Ne legyen ilyen fukar, ez igazán nem járja, — mondta s tigrisszemei fénylettek. — Hát már megint hová siet?

— A konyhába! — felelte Lujza jókedvűen s kisurrant.

Az ezredes olyanfélét morgott, mint: «fegyerek», majd visszament tisztársaihoz.

— Pompás kislány! — magyarázta nekik, — ajánlom figyelmetekbe! Ez nagylutri!

— Az már igaz, — hagyta rá Bolgárovics őrnagy, a ki egy keleti kereveten inkább feküdt, mint ült. — Még pedig milliós főnyeremény!

— Te persze már tudod, hogy mennyi a hozomány, — kiáltotta nevetve Terebély kapitány, egy deresedő, nagybajuszú katona, a ki az ezred régi gárdájához tartozott.

— Kérlek, ez mindig az első dolga, — szólalt most meg a másik őrnagy is, báró Tölgyes. — Hisz mi ketten jó régen ismerjük egymást, úgy-e Szveti?

Bolgárovics Szvetozár pislogott szemével, majd bajuszát pödörte.

— A mi igaz, az igaz, — mondta. — Én szoktam megtudni a dolgot, de te vagy az első, a ki tőlem megkérdezi.

Tölgyes tiltakozott.

— Rosszul méltóztatol emlékezni, mert egyetlenegyszer kérdeztem tőled ilyesfélét.

— No látod.

— Pardon, az akkor volt, mikor el akartad venni Komáromban a szép Putlovskynét, a kiről aztán kisült, hogy egy hentesmester szeretője volt. Szerelmi bánatodban neki akartál menni a Dunának, de én, meg a boldogult Sellegh, mi lefogtunk téged a kaszinóban s addig vigasztaltunk a fehér asztal mellett, míg úsztál, igaz, de nem a Duna vizében, hanem Gyuri bácsi, a prépost borában! Akkor érdeklődtem nálad Putkovskyné hozománya iránt, máskor soha!

Bolgárovics bonhomiával legyintett egyet gömbölyű szőrös kezével.

— Jól van, jól, — morogta, — ez régen volt. De ma már hors concours vagyunk mindakettens át kell engedni a teret a fiataloknak. Ugy-e, dudu?

Az ilytén megszólított Daróthy hátrafordult:

— Parancsolsz, őrnagy úr?

— Azt állítottuk, hogy a kurizálást már át kell engednünk a fiatalságnak, — ismételte Boglárovics.

— Valóban nagyon kedves dolog tőletek, de igazán nem tudom, hogy miért éppen én . . .

Mindenki felkaczagott.

— Kis ártatlan! — mondta Lodroni kapitány.

— Fájdalom, nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy magamra értsem ezt a megjegyzést, — felelte Daróthy, nem minden zavar nélkül.

— Fájdalom, — kiáltották karban a többiek. — Ez nagyon jó! Hát akkor mi az ördögről beszélgetsz a szalonsarkokban vagy sétaközben, négy szemközt a házikisasszonnyal? Talán szolgálati szabályzatról tárgyaltok? Vagy házinyúl-tenyésztésről? — tréfáltak Daróthy társai.

— Akármit is beszéltek, — annyi bizonyos, hogy rólam nincs szó! — felelte a hadnagy.

— Hát aztán kiről van szó? — kérdezte a kis Ugros, az ezredhadsegéd.

— Rólad sincs szó! — vágott vissza Daróthy, — ne félj semmit, pajtás!

Ujból kitört a nevetés.

— Beszélj már, no! — szólalt meg ismét mély hangon Bolgárovics.

— Hát, ha minden áron tudni akarjátok, nem bánom, megmondom. Az én önkéntesemről szoktunk beszélni Lujza ő nagyságával...

— Odelszkyról?

— Arról.

Mindenki odafigyelt Daróthyra, az ezredes kivételével, a ki látszólag nem hallott semmit az egész beszélgetésből s valami térképet tanulmányozott. Most azonban egyszerre felkelt s kijelentette, hogy kissé körülnéz a századoknál.

Ezek a szavak hirtelenül véget vetettek a tárgyalásnak. Pillanat alatt kiürült a lak s mindenki csak a századához törekedett, hogy a «tigris» megelőzze.

Nyolcz előtt ismét benépesedett Asztalosék otthona. A tisztek egymásután érkeztek, mind féldíszben voltak. Itt-ott feltűnt egy-egy a divatból rég kiment frakk is: a polgári előkelőségek...

Alig fértek el mind a mogyoródlaki nagy szalónban s Lujzának, a ki a vendégeket fogadta, egyéb dolga sem volt, mint kezet fogni s csókoltatni.

Asztalos Kornél is jóformán ostromállapotban volt. Különösen Bolgárovics őrnagy és Mitmersz főbíró láttak hozzá a mulattatáshoz. Az egyik ismét belekapott kedvencz témájába, a remonta-idomítás kérdésébe, a másik hangoztatta, hogy Mogyoródon lovaslaktanyát kellene építeni s hogy

e tekintetekben majd megmagyarázza álláspontját a kerület képviselőjének.

Asztalos Tibort az ezredes tüntette ki megszólításával s ekkor sült ki az a fölötte érdekes tény, hogy a fiatalember önkéntes korában olyan ezredes alatt szolgált, a kivel Osztóczy gróf huszonöt évvel ezelőtt végezte a bécsújhelyi akadémiát.

Végre vacsorához ültek. Soká tartott, míg mindenki megtalálta a maga helyét, s többek közt megtörtént az is, hogy a rövidlátó patikus elfoglalta Asztalos székét.

— Bocsánatot kérek, rossz helyen méltóztatik ülni — jegyezte meg kissé idegesen az ép odaérkező háziur.

— Nem rossz ez kérem! — tiltakozott a patikus. — Sohse méltóztassék velem törődni, mert igen jól ülök!

Soká tartott, míg megértette, hogy tulajdonképpen miről van szó.

A menü igen ügyesen volt összeállítva, a borok izlettek mindenkinek, a pezsgő is, s nem csoda, hogy a hangulat is a lehető legjobb volt. A lakoma árnyoldalát csak a felköszöntők képezték. Osztóczy gróf csak pár szóval említette a háziurakat, de utána megindult a beszédek valóságos áradata. Mitmersz sem engedte el tószóját s mindenki, a ki ismerte az ő nem éppen lakonikus stílusát, megijedt, mikor szólásra emelkedett.

De ezen is túlesett szerencsésen a társaság s az utolsó fogás után szétozlottak a vendégek a szalonban s a többi szobában. Csakhamar gyors-

tüzeléshez hasonló gyufaropogtatás hallatszott s nyomasztó felhők lebegtek fel s alá. Voltak, a kik kivonultak az erkélyre s élvezték a tiszta, enyhe esti levegőt. Daróthy egész vacsora alatt a házikisasszonyt nézte. Most pedig egy ajtónyílásban állt s cigarettázott. Lujza határozottan nagy benyomást tett rá, kissé az elmúlt menyasszonyára emlékeztette s egyáltalán az ő zsánerje volt. Majd arra gondolt, hogy másnap, tudja Isten hol lesz, mig Odelszky örült szerencséjével, hogy ép itt törte a lábát, Mogyoródon marad. Szép is volt, gazdag is volt ez a leány, igazi huszár-párti . . .

Egyszerre csak ott állt Lujza előtte.

— Parancsol egy csésze feketét vagy likőrt? — kérdezte mosolyogva a leány.

— Mindakettőt.

— Akkor jöjjön.

Daróthy szótlánul követte Lujzát a könyvtári szobába, a hol a fekete kávé s mindenféle likőrök egész ütege állott.

— Hány darab cukrot parancsol? — kérdezte Lujza. — Kettőt? Hármat?

— Négyet kérek, ha nem veszi szerénytelen-ségnek.

— Négyet? No hallja, maga igazán eredeti ember mindenben, a mit még láttam magától! — mondta Lujza nevetve.

Daróthy kissé elkomolyodott. Attól tartott, hogy a leány kigúnyolja. Pedig éppen az imént, mikor utána bejött a szobába, feltette magában, hogy szerencsét próbál.

— A ki mer, az nyer! — gondolta s mint a kinek nincs sok veszteni való ideje, egész közel odalépve a leányhoz, néhány banális bókot mondott a fülébe.

Lujza csodálkozva hátralépett, aztán elnevette magát. A jól táplált emberkét, bortól kipirult arczával s nedves szemével komikusnak találta.

Daróthy ezt csak úgy homályosan érezte.

— Kinevet, ugyi? — mondta. — Pedig meg fogja bánni, én mondom magának!

— Meg fogom bánni?

Lujza még jobban nevetett, majd keresztbe tett karokkal az asztalhoz támaszkodott s pajkosan, kihívóan ránézett az előtte álló katonatisztre, mintha azt gondolná magában: Szeretném látni.

Most már Daróthy is nevetett s jókedvében egészen oda lépett Lujza elé.

— Ha tudná, hogy most mire gondolok, — mondta s egészen különösen nézett a szemébe a leálynak, úgy hogy ez megijedt s hátra hajolt.

— Nem vagyok kíváncsi, — felelte s elfordította a fejét.

— Megmondjam?

— Nem vagyok kíváncsi.

— Akkor megmondom: arra gondoltam, hogy milyen jó volna magát megcsókolni.

— Szemtelenység! — szisszent fel Lujza s önkénytelenül ellökte magától a tisztet, majd hátat fordított neki.

Ez Daróthyt kijózanította.

— Bocsásson meg, — hebegte ügyetlenül s ki-
egyenesedve, bokázott s menni készült.

Lujza félig hátrafordulva, utána szólt:

— Persze, ezzel a dolog el van intézve, ugye-
bár? Hová megy?

— El.

— Miért?

— Még kérdi?

— Ne felejtse itt a feketéjét. Gondolja meg,
hogy négy darab cukor van benne.

— Maga rém kaczer, kedves Lujza!

— Úgy —

— Előbb elbolondítja az embert, aztán mellbe
löki, szép dolog, mondhatom.

Lujza nem volt rátartós. Elmosolyodott. Daróthy
pedig kiitta a fekete kávéját, aztán kérdezte:

— Most már mehetek?

— Nem. Üljön le ide mellém, erre a székre és
viselje jól magát... Ugy ni. Most pedig feleljen
kérem egynéhány kérdésemre.

— Tessék parancsolni — felelte Daróthy, a ki
még mindig adta a megsértettet. Azért újból kez-
dett reménykedni.

— Ki az a Maud? — kérdezte Lujza minden
bevezetés nélkül, kis szünet után.

— Maud? Sohase hallottam hírét! — mondta
Daróthy egykedvűen, azután hozzátette: — Azaz,
Stone & Maut viaszgyufával kereskednek New-
Yorkban. Részemről csak azt használom.

— Ugyan, ne bolondozzon. Maud nő, de ki-
csoda?

Daróthy vállat vont. Egyszerre azonban felugrott s felkiáltott:

— Mit? Talán bizony már megint Odelszkyről akar kikérdezni? Sajnálom, de erre nézve megtagadok minden felvilágosítást. Nem vagyok magánkutató.

— Tehát mégis ismeri azt a hölgyet?

— Azon kezdem, hogy nem ismerem, aztán pedig nem is «hölgy» az a Maud!

— Hát akkor micsoda?

— Talán valami demimonde — mit tudom én! Lujza elsápadt.

— Úgy! És szép, nagyon szép, nem? — hebegte.

— Már az igaz, hogy szép! — szólta el magát Daróthy, majd hozzá tette: — Azaz, a kinek tetszik. Nekem például nem tetszik.

— De Odelszky grófnak tetszik, ugy-e?

Daróthy nem felelt.

— Hát beszéljen már no! Ugy-e, Odelszky szerelmes abba a nőbe?

— Tőlem kérdi? Kérdezze a fiutól, ha olyan kíváncsi rá! Unom ezt a témát, nagyon unom!

— Daróthy, maga udvariatlan, — jegyezte meg Lujza és felkelt.

— Én? Bocsánatot kérek, — mondta Daróthy és szintén felkelt. — Hisz úgyis többet tud, mint én, mit akar még?

— Nem tudok semmit, de semmit! Nézze csak, meséljen már valamit Maudról, — hízelt ismét a leány.

Daróthy pár lépést tett fel-alá, aztán megállt Lujza előtt.

— Ha minden áron akarja, nem bánom, — mondta. — Maud egy ügyes körmönfont kalandornő, a ki többek közt a maga kedvencét és protezeját, gróf Odelszky Géza öméltóságát is behálózta. A fiu olyan ügyetlen, hogy se nem lát, se nem hall s vakon bizik Maud ártatlanságában, daczára annak, hogy nagybátyja, Osztóczy gróf, világosan bebizonyította neki, hogy milyen firma ez a nő. Odelszky még most is megesküszik rá, hogy Maud a világ legtökéletesebb lénye s meg vagyok róla győződve, hogy még vesztét fogja okozni. Most tudja, ki az a Maud. De mondok még valamit: Géza szereti, imádja azt a bájos teremtetést, magácskát azonban nem szereti s nem fogja szeretni sohasem.

Lujza maga elé bámult, majd erőltetett mosollyal így szólt:

— Nem kívánom magamnak Odelszky gróf szerelmét. Nagyon téved, ha ezt gondolja. Mindenesetre azonban fogadja hálás köszönetemet a felvilágosításért. Barátjának — talán akaratlanul — nagy szolgálatot tett vele.

— Már hogy-hogy?

— Igen, nagy szolgálatot.

— Ez igazán érdekes!

— Odelszky el fogja felejtteni azt a nőt, nyugodt lehet, — mondta Lujza, minden szavát hangsúlyozva, s Daróthy-t ott hagyta a faképnél. Ki-

ment a szalonba s csakhamar élénk beszélgetésbe bocsátkozott egy pár tiszttel.

Daróthy még néhány pillanatig szótlanul ott állt, aztán maga is bement a többiekhez.

Bolgárovics őrnagy véletlenül látta, a mint Lujza és Daróthy egymás után kijöttek a szomszéd szobából. Figyelmeztette Lodronit:

— Nem mondtam? Már megint együtt voltak.

— Bánom is én...

Daróthy leült egy félreeső sarokban s megivott egy pohár pezsgőt.

— Odelszky, vagy én, ... — morfondirozott — egyik a kettőnk közül számár vagy bolond. Attól félek, hogy én mindakettő voltam: számár is, meg bolond is...

Odelszky ezalatt nem is sejtette, hogy lent mennyire foglalkoznak vele. Elhagyatva és lázasan feküdt az emeleti szobájában. Torka égett és tagjai mintha ólomból lettek volna.

— Miért hazudtál, Maud? Úgy szerettelek! — sóhajtotta.

Ugyanakkor az ápolónő lent a kertben fenségesen mulatott annak az őrmesternek a társaságában, a ki derék szamaritánus szívére oly veszedelmessé vált.

— Csak egyszer él az ember... — gondolta Ondreyné.

Maud — és te, vajjon mit tettél te ebben az órában?

XV.

Másnap Mogyoródon ismét a régiben volt minden. A gyárkémények füstöltek és pöffékeltek, Mittersz főbíró a hivatalában aktázott, a patikus «világhírű» kenőcsöket és pirulákat készített, míg a «Fehér ló» tulajdonosa éktelenül szidta az öreg Asztalost, a ki szerinte nevetséges vendégszeretelével elrontotta a becsületes emberek üzletét. A mogyoródi leányok pedig sápadtak voltak és szemek ki voltak sirva.

Az ezred kora reggel kelt útra, úgy hogy a lakbeliektől el sem búcsuzhattak a tiszték.

Téáját szürcsölve, Lujza átnézte a huszárok által hátrahagyott névjegyeket, mialatt Asztalos és fia ujságokat lapozgattak.

Lujza minden egyes névjegyre megtette észrevételeit: — Raáb Ádám főhadnagy... nem volt nálunk szállva; lovag Mikovecz János kapitány... hja, ez volt az, a kinek a füle olyan nagyon eláll; báró Tölgyes őrnagy... egész kedves ember, de kopasz; Kardos Náthán ezredorvos... a görbelábú; gróf Osztóczy ezredes... aranyos, kedves ember, nagyon megszerettem, szép, érdekes szeme van, kár, hogy ősz; kaszanagyvár-aljai és kisutczaujhelyi Szittyá Lehel hadnagy... erre csakugyan nem emlékszem; Bolgároviics Szvetozár őrnagy... kiállhatatlan, lármás fráter; Baron Franz Emmingen k. u. k. Rittmeister... buta osztrák; Daróthy főhadnagy...

Aztalos feltekintett az ujságból:

— A mi Daróthyt illeti, mi az ördögöt tárgyal-
tál vele az este? Úgy rémlik előttem, mintha
legalább is félóraig egész egyedül lettetek volna a
könyvtárban?

Lujza elpirult s ez nagyon bosszantotta.

— Ah, semmi sem volt — felelte, — Odelszky
grófról beszélgettünk.

Még jobban elpirult, s hogy ezt ne vehessék
észre, lehajolt a névjegyekre s azokat rakosgatta.

— Mondhatom, örülök, hogy ismét kint van a
tarka had, — mondta Asztalos. — Ezt a leányt
egészen kihozták a sodrából a huszárok!

— De papa!

— Apának teljesen igaza van, — szólt közbe
Tibor.

— Hát ehhez te mit értesz? — vágott vissza
Lujza. — Persze, most megint együtt támadnak
rám a férfiak!

Mérgesen vajaskenyérébe harapott.

Ebben a pillanatban belépett Jánosi doktor s
mindenkinék jó reggelt kívánva, kijelentette, hogy
a beteg most már lázmentes.

— Meddig fog ez még tartani? kérdezte Asz-
talos.

— Kérem, az nagyon bizonytalan, — felelte az
orvos. — A felsőczomb egyszerű keresztöréséről
van szó s az ilyenek a gyógyulása eltart ötven-
hatvan napig is. Szerencse, hogy nem komplikál-
tabb a törés. No és a kulcsont-törésből tíz nap
alatt is lehet kigyógyulni.

— Így tehát össze vissza két hónapra lehetünk elkészülve, — jegyezte meg Asztalos, rosszul leplezett keserőséggel.

— Hát kérem, nem okvetlenül szükséges, hogy a beteg itt maradjon, — felelte az orvos. — Van egy készülék, a melynek segítségével a beteg már a hetedik vagy nyolczadik napon felkelhet, de...

— Nos?

— Nem vagyok barátja az ilyen kísérletezésnek. Igen jól tudom, hogy ezért sokan hátramaradottnak fognak tekinteni, de nem bánom. Legfeljebb az esetben javasolhatnám, ha a beteg elszállítása okvetlenül szükséges volna. Minden más esetben azonban a fődolog: föltétlen nyugalom.

— Isten ments! — tiltakozott Asztalos. — Eszem ágában sincsen, hogy ezt a szerencsétlen fiatal embert innen kidobjam. Itt maradhat nyugodtan, míg egészen felgyógyul.

— Még mindig koplálnia kell a grófnak? — kérdezte Lujza.

— Mindenesetre, — mondta az orvos. — Folyadékos, nem túlságosan tápláló ételeket méltóztassék neki adni. Ha egyszer túl leszünk a gyulladási időszakon, akkor azután már kompaktabb dologra lehet áttérni.

— Jó húslevest például, lehet neki adni?

— Hogyne! Tojással benne...

— Isten vele, kedves doktor úr!

Lujza kiszaladt s lesietett a konyhába, hogy személyesen lássa el a szakácsnőt kellő utasításokkal.

Az orvos is elbúcsuzott s a két Asztalos egyedül maradt.

Néhány percz mulva megszólalt az öreg.

— Te Tibor, nem tudod, írt-e az ezredes Odelszky édesanyjának?

— Azt hiszem, hogy igen.

— Ennek következtében persze a grófnő szintén ide fog jönni? Hisz elvégre érthető dolog volna, de annyi bizonyos, hogy már torkig vagyok az egész Odelszky-históriával!

— Értem. Tudok azonban valakit, a ki másképp vélekedik.

— Én is ismerem az illetőt. Még meglátod fiam, Lujza mindent el fog követni, hogy a grófnét ide csalhassa. Már tegnap példázgatott...

— Hogy-hogy?

— Azt mondta, hogy Odelszkynek van egy nővére, a kivel körülbelül egyidős, s hogy milyen kedves dolog volna, ha megismerkedhetnének.

— Tessék...

Tibor elhallgatott, mert Lujza visszajött. A férfiak felkeltek s dolguk után néztek; a leány egyedül maradt. Az ablakhoz lépett. Kint beborult s kezdett esni az eső. Minden szürke volt s úgy látszott, mintha estéről reggelre beállt volna az ősz.

A leány hátat fordított az ablaknak s a zongorához ült. Próbált játszani, de az első két hang után ismét abbahagyta. Vigat nem akart zongorázni, mert nem felelt meg az időjárásnak és komolyabb zenéhez nem volt kedve. Hisz ugyanis minden komoly volt és unalmas!

Kis asztalkán Bajza költeményeinek egy kötete feküdt. Húsz évvel ezelőtt ott felejtették s azóta nem rakták vissza a helyére. Lujza egykedvűen kezébe vette a könyvet, felnyitotta s néhány verset olvasott ki belőle :

Óh égető kin,
Óh gyötrelém
Viszonláng nélkül
A szerelem !

Felettem éj, nap,
Sötét boru,
Szemembe könnyek,
Szivembe bu . . .

Félretette a könyvet s leült. Közel volt a sírás-hoz. Eszébe jutott öreg barátnéja, Gaupp kisasszony. Miért is nem lehetett az itt nála? Milyen jól esett volna vele elbeszélgetni! Amália megértette volna, s neki mindent elmondott volna, de mindent . . .

*

Fent, a betegszobában, Odelszky gróf el kezdett gondolkozni. Mikor reggel felébredt, tiszta volt a feje. Azért mégis tartott egy ideig, míg rájött, hogy tulajdonképen mi történt vele s hogy hol van.

Ha emlékezőtehetsége cserbenhagyta, Ondreyné jött segítségére. Az ápolónővel is tulajdonképpen csak most ismerkedett meg.

— Az ezred tehát tovább menetelt? — kérdezte Odelszky, minden kérdés és felelet közt hosszabb szünetet engedvén meg magának.

— Elmentek, el — sopánkodott az ápolónő.

— A nagybátyám, az ezredes is itt volt?

— Hogyne lett volna! De a méltóságos gróf úrnak olyan lázasnak tetszett lenni, hogy senkit sem méltóztatott megismerni, még azt a szép, aranyos nagyságát sem, a ki többször naponta be szokott nézni.

Odelszky felpillantott. Az első perczen Maudra gondolt, de azután belátta, hogy nem ő lehetett. Pedig csak ő érdekelte.

— A nagyságos kisasszony igazán úgy viseli gondját a gróf úrnak, hogy valóban megható, — jegyezte meg Ondreyné, majd hozzátette: — De az öreg nagyságos úr és a fiatal nagyságos úr, azok is többször jönnek ide kérdezősködni.

Odelszky azt gondolta magában, hogy csakugyan szép dolog az öreg, valamint a fiatal nagyságos úrtól, nemkülönben a «fiatal nagyságától» is, hogy annyit törődnek vele. Aztán úgy érezte, mintha homályosan emlékeznék egy női alakra, a melyet Maudnak nézett. De valószínűleg csak álmodta ezt.

Gondolkozott és töprengett. Ezerféle dolog jutott eszébe a multból. A régebben történetekre jobban emlékezett, mint a többire. Agyában minden összekeveredett. Nagybátyjával való beszélgetése, elindulása Bécsből, a cigányozás, balesete, mind ez rossz álmhoz hasonló volt. Egyesegyedül

Maudhoz való szerelmét tekintette valóságnak. Nem értette, hogy oly könnyen engedhette magát befolyásoltatni nagybátyja által. Milyen bizonyítékokat tudott Osztóczy Maud ellen felhozni? Egyet sem. Az a híres nyilatkozat hamisítvány is lehetett.

Világos volt egyszerre előtte, hogy vele gonosz játékot űztek. Fellázadt benne minden ennél a gondolatnál. Szeretett volna elszaladni, odaborulni Maud lábához és ruhája szélét csókolgatva bocsánatot kérni tőle bizalmatlanságáért...

De nem tehetette. Ott feküdt erőtlenül, nyomorék volt. Talán egész életére nyomorék...

A délelőtt folyamán megjelent nála az orvos. Teljes kedvetlenséggel fogadta, s mikor Jánosi doktor elbucszott tőle, Odelszky arra kérte, hogy küldjön neki levélpapírt, tentát és tollat. Az orvos ezt ugyan még nem látta szívesen, de Odelszky nem tágitott.

Mikor a beteg a várva-várt tárgyakat kezében tartotta, jóleső érzés fogta el. Ugy tűnt neki, mintha már nem volna oly messze imádottjától, s már előre is megcsókolta a fehér papirost, a mely arra volt hivatva, hogy szíve legbensőbb érzését tolmácsolja...

Aztán bemártotta a tollat és írt.

XVI.

A délután folyamán Tibor szokása szerint elment foglyászni, míg Asztalos és Lujza bejelentették magukat Odelszky grófnál.

A mióta a fiatal gróf visszanyerte az eszméletét, Lujza még nem volt nála; valami bizonytalan érzés volt, a mi ettől visszatartotta a fiatal leányt. Mikor azonban édesatyja maga proponálta, hogy együtt látogassák meg a beteget, Lujza örömmel fogadta el az ajánlatot.

Odelszkyt kissé meglepte a bejelentett látogatás. Nem vágyódott társaság után, de elvégre nem mondhatta, hogy a háziúrékat nem fogadja.

Eleinte nehezen ment a társalgás, de aztán lassan belejöttek.

Míg Asztalos többé-kevésbé közönyös dolgokról beszélgetett, úgy mint csonttörésekről, beszállásról s a hadgyakorlatokról, addig bő alkalma nyílt Lujzának, hogy Odelszkyt megfigyelje. Most még jobban tetszett neki, mint a mikor még csak magánkívüli állapotban látta.

— Milyen kár ezért az emberért, ... félvilági hölgybe szerelmes! Mintha más nem volna a világon! — gondolta magában.

— Ha jól tudom, előbb jogot tanult? — kérdezte Asztalos, a ki meg akart tudni egyetmást a kis gróf egyéniségéről is.

— Igaz, — felelte Odelszky, majd hozzátette: —

Azaz két évig voltam beiratkozva a bécsi egyetemen. Magát az «alma matert» csak ritkán láttam. Érthető tehát, hogy megbuktam a vizsgán.

A puritán felfogásu Asztalost kínosan érintette Odelszky gróf őszinte válasza.

— Bizonyára katona akar maradni? — kérdezte kis idő múlva.

— Eszem ágában sincs, — mondta Odelszky. — Micsoda egyoldalú foglalkozások ezek kérem! A jogász és a katona, még ha dolgozik is, nem megy vele semmire sem.

— Tehát milyen pályára készül? Mi akar lenni, Odelszky gróf?

— Az a mi ön, Asztalos ur! Üzletember.

A gyáros hátrazökkent.

— Micsoda? Engedelmet kérek! Az csak nem való mágnásnak!

— Azt hiszi ugy-e bár, hogy mi az ilyenféléhez együgyűek vagyunk — jegyezte meg mosolyogva Odelszky.

— Isten ments! — tiltakozott Asztalos, — Rosszul tetszett engemet érteni, kérem. Csak azt akartam mondani, hogy az üzletember foglalkozása bizonyos alapfeltételekhez van kötve. Dolgozunk, szerezzünk, tehát oly dolgokat kell cselekednünk, a melyeket az ön társadalmi osztályában lenéznek.

— Hisz ez a nagy hiba! — felelte Odelszky, a kinek eredeti nézeteit Lujza is növekvő figyelemmel hallgatta. — Koncedálom, hogy mi a munkát és a pénzszerzést egyáltalában nem becsüljük nagyra.

De ezt veszünkre tesszük. Nem mondom, hogyha valaki nagybirtokos vagy tőkepenzes. Az megengedheti magának, hogy másokkal dolgoztasson, ámbár rengeteg olyan kört tudok elképzelni, a melyben csak az tud dolgozni és alkotni, a ki gazdag és független s a kinek a vagyonkezelés sem okoz gondot. Nem értek a politikához, de nézetem szerint törvényt kellene hozni, a mely bizonyos dolgok ellátására egyenesen és kizárólag ezeket a nagy urakat kötelezné, feltéve persze, hogy arra valóok. Muzeumok élére csak gazdag, sokat utazott embereket ültetnék, nagy művésziskolákat alapítanék s egy ilyen iskola vezetésével, a legmesszebbmenő vagyoni felelősség mellett, egy-egy Krözust biznék meg; megparancsolnám a nagybirtokosoknak, hogy mintagazdaságokat létesítsenek s hogy terményeiknek egy részét ellenszolgáltatás nélkül bocsássák rendelkezésére az államnak; a főrendiházi tagságot nem cenzushoz vagy politikai pártérdemekhez kötném, hanem ahhoz, hogy az illetők a most felsorolt kötelességeiknek miként tesznek eleget s titkos tanácsos csak az lehetne, a ki igazán tudna tanácsokat adni a királynak. A pénzembereket pedig kivétel nélkül gyámokká tenném meg s egyenesen kizárnám a szegényeket az árvák vagyonkezeléséből. . .

— Ezek persze csak mind ilyen bolond ideák s Asztalos úr talán ki fog engem nevetni, ha így beszélek! Én a magam részéről szegény vagyok. Nevemen kívül semmim sincs s jobb volna, ha még az sem volna. Akkor bizonyára már tanul-

tam volna valamit, a minek hasznát vehetném. De így...?

Odelszky elhallgatott.

Asztalos pedig kezdte más szemmel nézni azt a fiatal embert, a kit eleinte határozottan léhá-nak tartott.

— Még nem késő, — mondta jóindulattal. — Ha az ember olyan fiatal, mint ön s ha van akarata — —

— Az van. Pótolni fogom mulasztásaimat.

— Hogy-hogy?

— Az nagyon egyszerű. Külföldre megyek, a hol megbecsülik a munkát s a munkást egyaránt s a hol nem kérdik, gróf-e az ember, vagy sem. Belépek valami bankba. Angliában például.

— Szakismeretek nélkül?

— Szakismeretek? — Odelszky szórakozottan nézett Asztalosra, aztán mondta: — Majd belejövök...

— Nem lesz könnyű dolog, — jegyezte meg Asztalos.

— Az ember mindent tud, a mit akar, — felelte Odelszky kissé idegesen; a sok beszéd kifárasztotta. Azért folytatta: — Hisz nem ragaszkodom éppen a bankszakhoz. Dolgozni akarok, reggeltől estig dolgozni és szerezni. Szabad akarok lenni és független!

Asztalos, praktikus ember léte, tisztában volt azzal, hogy inkább pillanatnyi érzés nyilvánításával áll szemben, mint érett, komoly meggyőződéssel. Mindazonáltal megtetszett neki a fiatal gróf

természetes modora, nem mindennapi gondolkozása. Kellemesen csalódott benne.

Lujza már rég nem figyelt a két férfi beszélgetésére. Egészen más dolog kötötte le a figyelmét. Czimmel ellátott, zárt levél feküdt az ágy mellett álló kis asztalkán. «Miss Massey Maud, Bécs, Park-Hotel». Ez állt rajta.

És ez rosszul esett neki.

Odelszky tehát szünet nélkül arra a nőre gondolt, a kit szíve mélyéből gyűlölt. Ehhez semmi joga sem volt, tudta, de nem tehetett érzéseiről.

Ebben persze szerepe volt annak a körülménynek is, hogy félvilág alatt bizonytalan, borzalmas valamit képzelt, szörny-félét, szfiaksz-testtel és tüzes szemekkel. Szerinte félvilági hölgy nem lehetett egyéb emberi alakú vampirnál. Igaz, hogy ennek daczára is szép és csábító nőt tudott elképzelni. Tiszta, szeplőtlen leánylelkében egész jól fért össze ez a két fogalom.

A «demimonde» szó hasonló hatást gyakorolt rá, mint a kolostorban nevelt leányokra a «szabadkőműves» fogalom. Szabadkőműves, jaj! Borzongás fut végig a fiatal teremtések hátán. Vera például, Odelszky Géza nővére, képes volt szekrénybe bujni, ha előhozták neki a szabadkőműveseket...

Asztalos ezalatt áttért volt kedvencz tárgyára s önmegelégedéssel adta elő, hogy harmincz évvel ezelőtt hogy és mint érkezett Mogyoródra, stb. stb...

Odelszky engedte az öreg urat beszélni. Észrevette, hogy a házi kisasszony szünet nélkül őt

nézi. Ha találkoztak szempillantásaik, a fiatal leány lesütötte a szemét. S ez így tartott jó ideig.

Odelszkyt ez nagyon mulattatta. Izgatta is ez a szemjáték, s ezalatt egyébként is meggyőződött arról, hogy az öreg Asztalos leánya határozottan csinos. Néha még szépnek is találta, de ezt a kifejezést azonnal kiküszöbölte, minthogy szerinte csak egyetlen egy nő tarthatott erre igényt: Massey Maud.

Lujza javasolta, hozassák fel a teát, a mihez Asztalos és Odelszky hozzájárult. Most már az utóbbi is egészen otthonosan kezdte magát érezni s jól esett neki a társaság.

Téázás közben Asztalos befejezte élete történetét, aztán felkelt s Odelszkyvel kezét fogva, így szólt Lujzához:

— Attól félek, hogy látogatásunk már kifárasztotta a grófot, gyerünk!

Asztalos kiment, Lujza azonban még a teaasztalnál foglalatoskodott.

Odelszky kíváncsian a leány minden mozdulataira figyelt.

— Hallottam, hogy rosszullétem alatt kegyes volt valóban meg nem érdemelt módon gondomat viselni, — mondta, nem minden zavar nélkül. — Szívből köszönöm!

Lujza kissé elpirult.

— Nem is érdemes erről beszélni, hisz csak kötelességemet teljesítettem, — felelte. — Mások talán még jobban gondozták volna...

A leány érezte, hogy ezzel a mondással ügyetlenséget követett el, s ez nagyon bosszantotta. De hiába, most már kiszaladt a száján.

— Mások? — kérdezte meglepetve Odelszky.

— Igen, kedves mamája például, — sietett Lujza előbbeni mondását kimagyarázni. Majd az asztalkán fekvő levélre mutatva, kérdezte: — Feladhatom ezt a levelet?

— Ha olyan kegyes akar lenni, igen kérném, — felelte Odelszky.

— Szívesen; saját levélszekrényünk van.

Lujza kezébe vette a levelet, majd halkán elolvasta a címet: — Miss Massey Maud... milyen szép név! Jó éjt, Odelszky gróf!

Ezzel kiment s magával vitte a levelet.

Nemsokára rá belépett az inas s kivitte a teaasztalkát. Odelszky magára maradt.

— Milyen szép név... — ismételte magában; — vajjon mi lelte ezt a leányt?

XVII.

Vagy egy hét telt el azóta, hogy a huszárok elhagyták Mogyoródot. Asztalos és a fia fekete-kávójukat szürcsölték a dohányzóban, Lujza pedig a kertben sétált és krizantémumot szedett, hogy feldíszítse a «szegény beteg» szobáját.

A szegény beteg — ez volt a fiatal leány egyetlen gondolata. Vele ébredt, vele járt egész nap, hozzátartozói társaságában is csak mindig

ő rá gondolt s a mikor elaludt, Odelszky képe állt lelki szeme előtt. Napközben pedig százszor felszökött Gaupp kisasszony szobájába s mindig talált ürügyet arra, hogy látogatásait kellőképen megindokolja. Nemcsak atyja és fivére, hanem Odelszky előtt is.

A levélhistória óta bizonyos intimebb érintkezés fejlődött ki a fiatalok között s egyes dolgokról már úgy diskuráltak, mint a régi ismerősök.

Lujza egészen természetesnek találta, hogy felvegye a küzdelmet az ismeretlen Mauddal s minél jobban látszott ragaszkodni Odelszky a gyűlölt vetálytársnő emlékéhez, annál jobban igyekezett az Asztalos-leány újabb meg újabb dolgokkal saját egyéniségét előtérbe tolni. Törekvése nem volt sikertelen, de a helyzete is könnyebb volt, mint a másik nőé, egészen eltekintve attól, hogy ez a másik részt sem vett a küzdelemben s képzelet gyanánt élt csupán annak a szivében, a kit meg kellett hódítani!

Odelszky viszont hiába védekezett a mély benyomás ellen, a melynek Lujza lassan, de biztosan hatalmába kerítette. Hiába akarta elhitetni önnönmagával, hogy a világnak legtökéletesebb, legszebb, legszeretetre méltóbb lénye, első szerelme Maud, mikor százszor naponta érezte egy fiatal, kíváncsi és gyönyörű leány közelét, a ki *tényleg* birtokában volt a kis gróf szemében legértékesebb női tulajdonságnak: az érintetlenségnek. Ennek varázsereje kiáradt belőle, körülvette, vértette, ellenállhatatlanná tette volna őt még akkor is,

ha nem folyamodik a női raffinéria minden — igaz: megengedett — eszközéhez. Mert Lujza érzelmeibe s ennek következtében a belőle áradó fluidumba nem keveredett semmi métely, semmi számítás, semmi összehasonlítás; ő előbb nem ismerte volt még az árnyékát sem annak, a mit szerelemnek lehetne nevezni; ő csak egy lényt ismert, érzett, látott, a melynek szólt szíve minden lüktetése, lelkének minden rezgése, testének minden mozdulata, öltözetének minden részlete: Odelszkyt s ha felriadt nyugtalan álmából, akkor is gyönyör futott végig rajta, mikor halkán mondogatta szerelmesének nevét.

Most is, hogy csokrot szedett a «szegény beteg» részére, minden virágszálba belelehelte nagy szerelmét . . .

A két férfiú, a ki a dohányzóban ült és pipált, Asztalos és a fia, sejtett valamit, de a valóságtól azért nagyon messze járt. E pillanatban is igen prózai kérdésekkel voltak elfoglalva.

— Hát nem mondtam? — szólalt meg Asztalos hosszabb hallgatás után.

Tibor bólintott.

— Ez előrelátható volt. De elvégre nem lehet rossz néven venni az anyától, ha ilyen baleset után látni kívánja a fiát.

— Hisz ez ellen semmi kifogásom sincsen — felelte a gyáros. — Csak azt akarom mondani, hogy ezt Lujzika főzte ki. Mindennap levelet írt a grófnénak s fogadni mernék, hogy egyszerűen meghívta.

— Pedig Lujza tagadja . . .

— Füllent. Az a levél, a melyikben Odelszkyné azt írja, hogy leányával ide fog érkezni, hogy semmiesetre sem akar terhünkre esni s a fogadóba fog szállni, — az semmi más, mint czélzás arra, hogy meghívjam.

— Atyám persze azt felelte, hogy —

— hogy nem engedem őket szállóba menni. Mi marad hátra? Csak nem nézhetem, hogy ezek az elkényeztett, előkelő hölgyek a «Fehér ló»-ba szálljanak s teleszedjék magukat férgekkel?

Tibor bólogatott, aztán, kis idő múlva ismét megszólalt:

— Van ennek a vizitnek jó oldala is.

— Micsoda?

— Azt hiszem, igazat fog nekem adni, édesatyám. A mióta Gaupp kisasszony elhagyta a házunkat, Lujzának női társasága, de még kellő felügyelete sincsen. Ez nem jól van így. Tarthatatlan állapot például, hogy a nővérem, nem tudom hányszor felmegy a kis grófhoz látogatóba . . .

— Hisz mindig ott van Ondreyné —

— Az nem elég. Az utóbbi időben mindig csak angolul beszélnek egymással s ebből a jó Ondreyné egy kukkot sem ért.

— Mi az ördög?

— Szóval, jó lesz kissé vigyázni.

— Hogyne. Ebből a szempontból talán tényleg nem rossz, ha a grófné idejön mihozzánk.

— Ezt mondom én is. Mikor érkeznek a hölgyek?

— Szombat este.

— Ma kedd van, tehát négy nap múlva.

Asztalos felkelt, az üvegajtóhoz lépett és kinézett a kertbe. Lujza éppen feljött a lépcsőn, nagy csokorral. Boldog mosolylyal belépett.

— Is n't it beautiful? — mondotta jókedvűen.

— Nekem hiába darálsz angolul — jegyezte meg Asztalos kissé indulatosan. — Nem is értem különben, hogy a kis gróffal minek beszéltek mindig csak angolul?

— A gyakorlat kedvéért, — felelte Lujza egyszerűen.

Tibor gúnyosan nézett a nővéreire, aztán felkelt s elment a gyárba.

A kellemes őszi levegő Asztalost is kicsalta a szabadba, Lujza pedig felszökött az első emeletre és halkán benyitott Odelszky szobájába. Ondreyné éppen távol volt.

A kis gróf szemében felvillant valami, mikor Lujzát megpillantotta. Tulajdonképen már várta a látogatását ebéd után, de ezt még önmagának sem akarta bevallani. «Hütlenségnek» minősítette ezt a gondolatot . . .

A fiatal leány a sok virággal karjában festeni való volt.

— Mivel érdemeltem meg a sok jóságát, — mondta Odelszky, mikor Lujza hozzálépett. — Hogyan köszönjem meg magának, mindazt, a mit velem tesz?

— Azzal, hogy jól viseli magát, nem búsul, nem sopánkodik s hogy mielőbb felgyógyul.

Az Asztalos-leány kivett egy virágszálat a csokorból és odatartotta Odelszky elé.

— Nézze csak, milyen jó szaga van, — mondta. — Olyan őszi szag ez, mint a hervadt levélé... Most minden ilyen odakint...

Odelszky megfogta Lujza kezét s azt lassan ajkához emelte.

— Milyen illatos a keze! Olyan mint a tavasz és az élet...

De hirtelenül elengedte Lujza kezét s behúnyta a szemét. A fiatal leány arcza elborult. Megfordult s a szoba másik sarkában a virágokat vázába tette. Nem szólt semmit.

Odelszky kinyitotta a szemét s kereste Lujzát. Félt, hogy megbántotta a leányt. Pedig igazán nem akarta.

— Lujza...? — mondta halkan.

— Tessék...

Az Asztalos-leány közönyösen a virágokkal bibelődött.

— Haragszik reám?

— Nem tudnám miért...

Lujza a vázát a virágokkal letette a kis asztalkára Odelszky ágya mellett és menni készült.

— Hová megy? — kérdezte Odelszky nyugtalanul.

— Dolgom van.

— Maradjon kérem...

— Minek? Nem akarom zavarni gondolataiban.

— Nem gondolok semmire, — maradjon!

A leány kedvetlenül visszafordult. Odelszky a keze után nyult.

Lujza úgy tett, mintha nem venné észre.

— Adja ide a kezét — mondta a fiú halkán, kérőleg. Lujza pillanatig habozott, aztán hanyagul odanyujtotta a kezét. Odelszky megragadta és megcsókolta.

— Még haragszik rám? — kérdezte s felnézett. Annyi őszinteség és kedvesség volt a tekintetében, hogy Lujzát ismét teljesen lefegyverezte. De a leány ezt nem akarta mutatni. Érezte, hogy még nem volt teljes a győzelme.

— Mire gondol? — szólt Odelszky kis idő múlva.

— Arra, hogy maga milyen szeszélyes, — felelte Lujza hidegen. — Szerencse rám nézve, hogy nem vagyok olyan impresszionabilis, mint maga . . .

— Miért mondja ezt?

— Csak úgy. Mert haragszik a hölgyére. Mert még nem felelt a levelére.

— Én?

— Maga, maga! Azt hiszi, hogy én ezt nem tudom?

— Nagyon téved. Hisz azt sem tudja, hogy abban a levélben mit írtam!

— Tudni nem tudom, az igaz. De sejtem. Hogy bocsásson meg magának, hogy pillanatig is kételkedett hűségében, nagy szerelmében s hogy még most is egyesegyedül csak ő reá gondol. Nem így van?

Odelszky habozott.

— Nem egészen, — mondta aztán. — De még ha így volna: ne felejtse el, hogy akkor, a mikor azt a levelet írtam, beteg, lázas voltam. Forgott velem a világ . . . Úgy éreztem, hogy mindenki összefog ellenem . . . El voltam keseredve! Most józan vagyok, a fejem tiszta. Belátom, hogy tévedtem.

— *Ma* nem írná meg azt a levelet? — kérdezte Lujza kételkedve.

— Nem . . .

— És ha mégis megjön a felelet?

— Az mitsem fog változtatni a nézeteimen.

— Ugyan, ugyan!

— Lujza, magának nincsen joga kételkedni szavaimban! — mondta Odelszky komolyan.

— Lehetetlen, hogy valaki ennyire megváltozzék néhány nap lefolyása alatt . . .

— Minek kínoz engem? Ha nem akarja elhinni, hát — ne higgye!

Odelszky türelmetlenül fal felé fordult.

Lujza pillanatig tanácstalanul állt.

— Tessék, most maga haragszik, — mondta egyszerűen. — Igazán sajnálom. Nézze, nekem is roppant nehéz a helyzetem! Úgy érzem, hogy illetéktelenül avatkoztam a maga dolgába s hogy nagyon is helytelen volt részemről, mikor meg akartam ingatni vonzalmaiban olyasvalaki irányában, a kit nem is ismerek. Félremagyarázhatná eljárásomat s ezt semmi szín alatt sem akarom . . .

Odelszky ismét megfordult és félig felült az ágyában.

— Hogyan? Ezt nem értem, — szólt meglepetten.

— A dolog pedig olyan egyszerű! — folytatta Lujza. — Pár nap múlva itt lesz a grófné s a maga nővére s nemsokára már annyira lesz, hogy haza mehet Bécsbe. El fogja felejtteni mogyoródi kis barátnőjét s meg fog róla győződni, hogy igazságtalan volt Mauddel szemben, a ki bizonyára epedve várja magát a szép császár-városban. S aztán minden, minden csak rossz álom volt . . .

Odelszky nyugtalanul és zavartan tekintett maga köré. Egy szót sem értett az egészből. Lujzának minden egyes szava szívéen találta. Nem tudta, komolyan beszél-e a leány, avagy ismét csak gúnyolódik-e csupán; de ha ez utóbbit tette, jól tette.

Most már maga is belátta, hogy a mi még a másikhöz vonzotta, nem volt egyéb gyöngeségnél. És a midőn kész volt, mindennek véget vetni, a midőn új, meleg napsugaras érzések ébredtek benne az iránt a lény iránt, a kinek a lelkében végbement változásokat köszönhette — most ez is elfordult tőle s visszataszította magától.

Fáradtan és kimerülten lehajtotta a fejét.

— Minek is beszélünk mi most az egésről, — mondta leverten. — Én értem magát s magának igaza van. Maga előtt van az élet, a maga útján virul, zöldel minden, a merre néz. Kedves, jó

volt hozzám — soha életemben nem fogom elfelejteni. Ne féljen, hogy magammal akarjam rántani az én szerencsétlenségembe, a melynek nyomában a nyomor jár. Túlbecsülte erejét, a mikor mentő szerepre vállalkozott s most visszavonul. Jól teszi. De nekem jól esett... mert oly szép, oly édes volt...

Elhallgatott és szomoruan nézett maga elé.

Lujza Odelszkyhez lépett és megfogta a kezét. Már nem bírta ki tovább a kegyetlen játékot.

Kedvesem! — mondta önkénytelenül. — Hisz én csak tréfáltam! Csak nem hiszi, hogy az imént... komolyan beszéltem?

— De... igaza volt...

— Nem, nem, ezerszer nem! — súgta Lujza és egészen ráhajolt a fiúra. — Nem engedem magát tovább haladni azon a végzetes útján, nem engedem! Tönkre teszi magát!

— Nem bánom!

— Géza! Még akkor sem bánja, ha megmondom magának, hogy — — —

A fiatal leány hirtelenül megakadt. A keze remegett.

Odelszky feltekintett. Valami leírhatatlanul jóleső sejtés fogta el a lelkét.

— Mit akart mondani? Mit? — szólt s magához vonzotta a leányt.

— Hát még sohasem gondolt arra, hogy én... magát...

Odelszky nem engedte, hogy Lujza befejezze a mondatot. Átkarolta a derekát s reszkető kézzel

megsimította dús barna haját. Ittasan szívta magába a belőle áradó illatot. Aztán teljes erővel, majdnem durván, mindkét kezével megfogta a leány fejét és rányomta ajkát az ajkára. S behúnyt szemekkel, összeszorítva a fogát, százszor is ismételte, hogy:

— Szeretlek, szeretlek . . .

XVIII.

Asztalos Kornél dolgozószobájában ült s néhány üzleti levelet látott el aláírásával. A délutáni sétája kissé elbágyasztotta s szokása ellenére álmos volt. Már el is akart aludni, mikor egyszerre Lujza nyitott be a szobába. Szeme fénylett s égett az arcza.

— Édes jó apuskám! Nem is sejti, hogy milyen boldog vagyok! — kiáltotta.

Asztalos megdörzsölte a szemét s csodálkozva így szólt:

— No-no! Hát téged már megint mi lelt?

— Jaj, édes, drága, jó apuskám, — Odelszky gróf kéreti, legyen szives hozzá felfáradni. Valami közölni valója van, — valami igen fontosról óhajt magával beszélni!

Lujza Asztalos nyakába borult. Az öreg úr annyira meg volt lepette, hogy eleinte szólni sem tudott. Semmi kedve sem volt ölelkezni. Kirántotta magát leánya karjaiból, s homlokát ránczba szedve azt mondta:

— Beszélj már egyszer okosan! Csak nem akarja megkérni a kezedet?

— Eltalálta, eltalálta, kedves egyetlen jó apuskám! ujjongott a leány. — Képzeld csak: nyilatkozott. Még magam sem bírom felfogni a boldogságomat! Jaj, milyen aranyos, édes ez az ember!

Asztalos értelmetlenül bámult a leányára.

— Tessék... — mondta kis idő múlva, szárazon. — Mindig attól tartottam, hogy ez lesz a vége az angol nyelvleczkéknek. — De hogy ilyen gyorsan ugorják ki a nyul a bokorból, azt csakugyan nem hittem volna! Hallatlan!

Fel-alá járkált, majd megállt, zsebkendőjével megtörülte orrcsüptetőjét, kifujta az orrát s köh-dicsélt.

— Papa, kérem, menjen fel, az Istenért! Odelszky már türelmetlenül várja! — könyörgött Lujza.

— Hát olyan sürgős a dolog? Azt hiszem, még csak ráérek egy kicsit gondolkozni! — Micsoda meglepetés! Mit fog Tibor szólni! Mit szól majd a grófné? Még azt hiszi, hogy mi egész egyszerűen megfogluk a fiút! Hallatlan! Hallatlan!

Egyszerre csak keresztbe vetett karokkal megállt Lujza előtt s végig nézett rajta.

— Utálok a meglepetéseket! — kiáltotta, azután begombolta a kabátját s felment Odelszkyhez.

A fiatal grófnak meglehetősen dobogott a szive, mikor megpillantotta Asztalost, a ki fontos és komoly arczczal lépett be a szobába.

— Hallom, hogy beszélni óhajt velem, — kezdte a gyáros s leült Odelszky mellett.

— Úgy van s nagyon hálás vagyok, hogy szives volt hozzám felfáradni. Úgy illett volna, hogy magam —

— Kérem, erről ne is beszéljünk. Mivel lehetek szolgálatára?

— Olyan dologról óhajtok Asztalos úrral beszélni, a mi bizonyára meg fogja lepni, feltéve persze, hogy a leánya még nem jelezte, hogy miről van szó — —

Odelszky nem folytatta, de a gyáros nyomban megadta a szükséges felvilágosítást:

— Igen; Lujza már említette s mondhatom, hogy erre nem voltam elkészülve. A dolog rendkívül meglepett.

— Ezt gondoltam, de most a helyzetem már sokkal könnyebb, — folytatta Odelszky megkönnyebbülve, — Így már csak az marad hátra, hogy formálisan megkérjem a leánya kezét, a mit ezennel megteszek. Ebben a néhány szóban össze van foglalva minden, a mit e pillanatban érzek s képtelen vagyok arra, hogy vágyaimat, reményeimet, érzelmeimet megfelelően kifejezzem...

— Kissé nehezemre esik, magamat feltalálni ebben a helyzetben, — felelte Asztalos komolyan, de nem minden jóindulat nélkül; a fiú kedves, nyílt modora, keresetlen szavai őt is hatalmukba kerítették. — Oly váratlanul jött ez a dolog, hogy meg fogja érteni, ha nem felelhetek azonnal egyszerű nemmel vagy igennel. Észre vehette már, hogy nagyon rokonszenvezem önnel, s nem mondok nagyot, ha azt állítom, hogy meg is szeret-

tem. Ha csupán szívem sugallatára kellene hallgatnom, akkor persze egész egyszerűen azt mondanám: Vegye el a lányomat s tegye boldoggá. De ne felejtse el kérem, hogy én elsősorban üzletember vagyok, a kit az életben szerzett tapasztalatai feljogosítanak arra, hogy minden dolognak a reális oldalát is tekintse.

— Az csak természetes.

— No látja. Hát igazán azt hiszi, hogy nem hamarkodta el a dolgot? Ne vegye zokon, de olyan nagyon fiatal!

— Korom nem lehet akadály! felelte Odelszky kissé elpirulva. — Hisz a tapasztalatok teszik ki az ember korát!

— A tapasztalatok? Hát már annyi tapasztalata volna? jegyezte meg mosolyogva Asztalos. — Megengedem, hogy igaza van. Magam is elég fiatalon nősültem; huszonhárom éves voltam csak.

— Én meg négy hónap múlva leszek huszonnégy.

— Nagykorú?

— Sajnos, nem. Azonban minden pillanatban az lehetek s a nagybátyám, a ki egyúttal a gyámom is, a legnagyobb örömmel fog lemondani erről a tisztjéről, ha megtudja, hogy miről van szó.

— És az édesanyja? Mit fog szólni a grófné, ha megtudja, hogy a fia polgárleányt akar tenni feleségül?

— Mindenekelőtt legyen szabad megjegyeznem, hogy a czímem teljesen mellékes. Ez legfeljebb

az ön szemében lehet akadály, az édesanyáméban nem. Biztosíthatom, hogy ő is csak helyeselni fogja szándékomat. Az én nézetemet amúgy is méltóztatik ismerni.

Asztalos bólogatott.

— Nekem egész más okoz gondot, — folytatta Odelszky.

— És pedig?

— Asztalos úr tudja, hogy vagyonom nincs s hogy se állásom, se foglalkozásom.

— Ép most akartam magam is érinteni ezt a kényes kérdést, — mondta a gyám. — A pénz természetesen nem játszik szerepet, mert hál' Istennek szereztem annyit, hogy leendő vőmnek sem lesznek vagyoni gondjai, azért —

— Értem, értem, — vágott közbe Odelszky nyugtalanul. — Inkább meghalnék, minthogy kitarthatnám magam a feleségem által! Férfinak kell, hogy legyen foglalkozása. Én bármire szívesen vállalkozom. Állítson be engem is a vállalatába, követeljen tőlem bármilyen munkát: a legboldogabb ember leszek a világon s esküszöm: érdemes leszek a bizalmára.

— Helyes, — mondta Asztalos, láthatóan megelégedve. Kezdett megbarátkozni azzal a gondlattal, hogy leányából Odelszky grófné lesz. — Intelligens embernek mi sem könnyebb, mint magának való munkát találni. Tudnék én valamit az ön számára, a mi iránt mindig nagy vonzalmat éreztem, a mire azonban sohasem volt ráérésem. Azt gondoltam, hogy majd később vala-

mikor tudok magamnak időt szakítani rá. De már látom, hogy ebből semmitem lesz. Mit szólna például a gazdálkodáshoz?

— Gyönyörű dolog volna, — felelte Odelszky lelkesedéssel.

— Nos, erről lehetne beszélni. Mogyoród határában nyolczszáz hold az enyém. Most minden bérbe van adva. Alkalmat nyujthatnék azonban önnek, hogy iskolázott és gyakorolt szakember oldalán betekintsen a gazdálkodás titkaiba s ha a bérletek lejárnak, a mi körülbelül két-három esztendőn belül várható, átvehetné a birtok kezelését.

Odelszky előtt új világ támadt fel.

— Szebbet, jobbat nem is kívánhatnék magamnak, — mondta meggyőződéssel.

Asztalos felkelt s kezet fogott Odelszkyvel.

— Végleges válaszomat csak akkor fogom megadni, ha a grófnéval beszéltem, — szolt jóságosan. — Egyről azonban már most is biztosíthatom: rajtam nem fog mulni, hogy megvalósítsa álmait. Kivánom, hogy ne bánja meg elhatározását, — bennem mindig megértő, segítő barátira fog találni.

Ezeket a szavakat már Lujza is hallotta: kis idő mulva követte volt az édesatyját egészen az ajtóig, s most belépett.

Atyjához sietett s megölelte. Az öröm általános volt, és alapjában véve senki sem kételkedett abban, hogy a grófné beleegyezése nem lesz egyéb formalitásnál.

Tibor sehogy sem volt meglepetve a dolgok ezen fordulata fölött. Mindig sejtette, hogy eljegyzés lesz a vége nővére délutáni látogatásainak a «kis grófnál». Ép ma foglalkozott ezzel az eshetőséggel. Ámbár nem volt barátja a regényes és kalandos dolgoknak, — s Lujza esetét határozottan annak tartotta, — maga is részt vett az általános örömben s szeretetteljesen megcsókolta Lujzát.

Mikor Asztalos Kornél a nap eseményei által felizgatva s fáradtan lefeküdt, mosolyogva s kissé meghatottan azt gondolta magában:

— Nézze meg az ember ezt a kis leányt! Most tényleg — grótot fogott magának! Milyen nagyot néz majd a vén Gaupp kisasszony, ha ezt megtudja...

XIX.

Odelszky grófné és leánya megérkezése előtt történt, hogy nem várt esemény zavarta meg Lujza ifjú boldogságát. Az első árnyék volt, a mely élete fölött elvonult...

Odelszky állapota láthatólag javult; megelégedett, sőt boldog ember benyomását tette s Lujza pillanatig sem kételkedett többé abban, hogy mindörökre kiszabadította őt annak a szép boszorkánynak a karmaiból, a kit Maud néven ismert. Maudot pedig sem ő, sem Odelszky nem emlegeték többé.

Lujza éppen kijött Odelszky szobájából, a kivel a szép jövőről boldogan elcsevegett, mikor a lépcsőn az inassal találkozott, a ki ezüsttálczán két levelet hozott.

— Mi ez? Adja ide, — szólt a leány kissé idegesen. Az utóbbi időben nyugtalanság fogta el, valahányszor a posta érkezett.

A szolga átnyujtotta a leveleket s tiszteletteljesen megjegyezte:

— A méltóságos gróf úr részére. (Ezt a címet mint rendesen, különös áhítattal ejtette ki.)

Lujza a levelek után nyult. Az egyiket azonnal felismerte: a grófnétól való volt; de kitől jött a másik?

— Jól van, — szólt az inashoz, — majd magam adom át a gróf úrnak.

Az inas távozott, Lujza pedig kíváncsian nézette az ismeretlen írásu levelet.

— Csak nem Maudtól való? — gondolta magában s megijedt. Mikor azután megnézte a levél másik oldalát, majd elájult. Kettős «M» betű volt rajta.

Nem kételkedhetett többé. Most már tudta, hogy ez a levél kitől való volt. Úgy érezte, mintha vége szakadt volna egész boldogságának. Maud életjelt adott magáról s ha Géza ezeket a sorokat kézhez veszi, akkor gyűlölt vetélytársnője ismét bevonul a szeretett férfi szívébe.

Vagy lett-e volna annyi ereje Odelszkynek, hogy ellentálljon az újabb kísértéseknek? Erre a kérdésre Lujza nem tudott magának határozott vá-

laszt adni. Tehetetlennek érezte magát ezzel a varázsnővel szemben.

Egyszerre csak mentő ötlete támadt: Odelszkynek még sejtelve sem volt erről a levélről.

— Ne is tudjon róla sohasem! gondolta magában.

Gyorsan, reszkető kézzel elrejtette a levelet, lefutott a lépcsőn s a szalonon keresztül kilopódzott a kertbe. A park végén kis filagória állt, teljesen benőve vadszőlővel. Minden levele vérpiros volt már.

Ellentállhatatlan kíváncsiság vett erőt a fiatal leányon; tudni akarta minden áron, hogy mi áll abban a levélben.

Óvatosan körültekintett, s mivel nem látott senkit, besuhant a filagóriába és elővette a levelet. A boríték halvány lila színű volt s a cím nagy betűkkel könnyedén volt rá vetve.

Pillanatig lelkifurdalást érzett, aztán pedig azt gondolta, hogy úgy sem tudja meg a dolgot senki sem. A kíváncsiság erősebb volt minden okoskodásnál. Sietve feltépte a borítékot, s míg erős illat áramlott ki a levélből, a leány a következőket olvasta angolul:

Darling!

Sokáig küzdöttem önmagammal, de végre mégis győzött a vágy. Szívtelen nagybátyád csináljon velem, a mit akar, — nem bírok már magammal s szándékom ellenére, mégis felelek neked. Szegénykém! Vérzik s szívem, édesem, ha szenvedéseidre gondolok! Vajjon ki ápol Téged? Úgy-e el

vagy hagyatva, egyetlenem, csupa idegen ember közt! Istenem, csak ott lehetnék Nálad! Mikor szabadulsz meg? Még soká fog tartani? Ird meg kérlek azonnal! Megöl a vágy és a szerelem!

Csókol szegény elhagyatott bacoátnöd:

Maud.

Alighogy átfutotta e sorokat, máris ezer darabokra tépte a levelet. A boritéknak is az volt a sorsa. Majd felállt a lugasban levő padra, s a papirdarabokat átdobta a kőfalon. A szél elvitte őket a fal mentén csobogó patakba. Ugyanaz a vizecske volt, a mely előtt, kint a mezőn, Géza járt szerencsétlenül . . .

Lujza elkezdett könnyezni. Boldogtalan volt. Agyában csak úgy dulakodtak a legellentétesebb érzések: gyűlölet, féltékenység, szerelem — bizony megszólalt a lelkiismerete is.

Besötétült s Lujza visszatért a házba. A szalonban égett a lámpa. Hideg volt nagyon, s Lujza fázott.

Letörülte könnyeit; nyugodtnak akart látszani. Odelszky grófné levelét pedig görcsösen fogta a kezében. Lassan, gondolkozva ment fel az emeletre. Most történt vole először, hogy nehezére esett ez az út.

Óvatosan belépett a szobába. Géza lámpa mellett olvasott. Mikor megpillantotta a leányt, eldobta a könyvet.

— Te vagy, édes kis menyasszonyom? — mondta sugárzó ábrázattal.

A leány közelebb jött.

— Én — suttogta.

— Mi szépet hozol? Mamától levelet? Köszönöm!

Felbontotta a levelet, átfutotta s félretette.

— Mit ír az édesanyád?

— Semmi különöset. Már elutaztak Szentdömötről s most Bécsben komisszióznak. Vera már nagyon örül rád s holnap este itt lesznek.

— Én is nagyon örülök, — szólt Lujza s leült Odelszky ágya mellett, majd hozzátette: — Talán ki fogsz nevetni, de kissé nyugtalan vagyok! Hátha a kedves mamád nem akar tudni rólam?

Odelszky nevetett.

— Istenem, Lulu, milyen gyerek vagy, igazán! Mama boldog lesz, boldog! Biztosíthatlak!

Megfogta a leány kezét s megcsókolta, de egyszerre csak elkomolyodott. Nem csókolgatta többé Lujza kezét, hanem csak mozdulatlanul tartotta maga elé.

— Mi bajod? kérdezte Lujza csodálkozva.

— Furcsa, — mondta Odelszky szórakozottan — milyen illatos a kezed.

Lujza összerezcent.

— Találod?

— Igen, — valami nagyszerű illatot érzek — alig észrevehetően ugyan, de azért mégis érzem.

Odelszky behunyta a szemét s magába szitta a szagot, a melyet a leány kezén érzett. Lujza kellemetlenül érezte magát. Kirántotta Kezét Gézáéból.

— Képzelődöl, — mondta majdnem haragosan.

— Lehet, — felelte Odelszky — s újból Lujza keze után kapva, magához szorította a leányt s megcsókolta...

Másnap megérkezett Odelszky grófné a leányával. Asztalos Kornél gyermekeivel együtt kint várta őket az állomáson, a hol újból fel kellett kérnie a grófnét, hogy hozzá szálljanak.

A viszontlátás Géza és hozzátartozói közt nem volt oly megható, a mint Lujza ezt várta. Verában is csalódott kissé. Feltette volt ugyanis magában, hogy Vera nyakába borul s csomó szép dolgot fog neki mondani. Erre azonban nem nyílt alkalma. Vera hallgatag, szótlan teremtés volt, csak folyton mosolygott, ez volt az egész.

Különben pedig úgy történt minden, a hogy Odelszky megjósolta. A grófné, mikor fia elmondta neki szándékát, könnyezett a meghatottságtól. Hisz maga sem kívánt egyebet, mint hogy gyermekeit mielőbb önállósíthassa. Épen Géza tekintetében nem remélte a jövőtől a kérdésnek ilyen meglepően egyszerű és sima megoldását. Leendő menyének polgári származása sehogysem nyugtalanította. Ezeken a dolgokon már túl volt. A leány hozományában egyébként teljes ellenértéket látott mindenért.

— Bár csak Verának is ilyen örült szerencséje volna! Ez volt Odelszky grófné első gondolata.

Asztalos kellemesen meg volt lepetve a grófné szivessége és kedves modora által s még patri-cziusi büszkesége is meghajolt a «grande dame» —

mert ezt az impressziót keltette mindenkiben — szabadelvű felfogása előtt, a midőn Odelszky grófné kijelentette, hogy ezek után természetesen már csak tegeződhetnek.

Géza és Lujza eljegyzése gyorsan követte az előzményeket, s mikor mindnyájan pezsgő mellett s vigan ott ültek a lábbadozó ágya körül, senki sem volt köztük, a ki meg ne lett volna elégedve a sorsával.

— Édes Kornéloom, — kedves egészségedre! — szólt Odelszky grófné páratlan mosolylyal s kozintott Asztalossal. — Éljen! Éljen!

Lujza és Géza már csak egy pohárból ittak. Asztalos arcza égett, Vera nagy szemeivel kérdőleg és kissé bizalmatlanul tekintett Tiborra, a ki nem akart elmaradni a többiek jókedve mögött s életre-halálra kurizált a mellette ülő iruló-piruló bakfis-komtesznek.

S mégis jóízű polgári családi ünnep volt...

XX.

Özvegy Odelszky grófné öröme fiának eljegyzése fölött talán nem lett volna olyan teljes, ha tudta volna, hogy Fehér Marczel Bécsben ezalatt miként tölti napjait.

Fehér, nemcsak éveinél fogva, de egész lényében és felfogásában fiatalabb volt a grófnénál. Míg Odelszky grófné — ámbár nem éppen szerencsének tekintette Fehér Marczellel való viszo-

nyát — mégis teljesen neki és benne élt, addig a fiatal sportsmannek a világ még számtalan más szórakozást és örömet nyújtott. Fentartotta volt összeköttetéseit az úgynevezett társasággal, összejött jóbarátjaival s istállójának úgy kedvezett a szerencse, mint eddig még sohasem.

Érthető tehát, hogy Fehér, Odelszky grófnén kívül, más nőkkel is találkozott, s néha bizony meglehetősen érdeklődött is egyik vagy másik iránt. Lelkiismerete ebben a tekintetben nem igen zaklatta. Abban az időben, a mikor még Odelszky grófné iránti szerelmének első mámorában élt, megkérte volt a szép özvegyasszony kezét, de kocsarat kapott tőle. Eleinte kissé bántotta ez, de ma már sehogysem sajnálta a dolgot. Figyelmes volt a grófné iránt, elhalmozta mindennel, s kívánságait kivétel nélkül teljesítette. Hűséggel azonban nem tartozott neki, — úgy vélte, — mert erre csak mint törvényes felesége támaszthatott volna igényt.

Mindazonáltal szerette a grófnét a saját módja szerint s talán hizelgett is neki az a gondolat, hogy grófné szeretője van. Iránta táplált érzései mindenesetre mélyebbek voltak, — sőt talán még egy sorban is álltak lovai iránt érzett előszeretetével, — mint egyéb vonzalmai, a melyek szalmatűz módjára épp oly gyorsan aludtak el, mint a hogy keletkeztek.

Megismerkedett többek közt az akkoriban már híressé vált Massey Mauddal is. Nemcsak a félvilágban, de a társaságban is érdeklődtek a fel-

tünően szép kalandornő iránt s a mágnás asszonyok már torkig voltak a gavallérjaik által róla zengett dicshimnuszokkal.

Hogy Fehér Marczel ezzel a nővel, a ki éppen Odelszky grófné fiának az életében oly nagy szerepet játszott, találkozott, nem tekinthető valami különös véletlennek.

Míg nagyszüleink még könnyen tarthatták számon mindazokat, a kikkel életükben összejöttek, addig mi már annyi emberrel érintkezünk, hogy azokra, a kikkel valamikor csak futólag találkoztunk, alig emlékezünk, de még olyanokról is megfeledkezünk, a kikkel huzamosabb ideig talán még élénkebb kontaktust is tartottunk fenn. Másrészt pedig véletlennek mondható manapság, ha két idegen ember — bárhová való legyen is — összer kerül anélkül, hogy legalább egy közös ismerőse ne legyen.

Viszont sehol sem válik be jobban a francia közmondás: *les extrêmes se touchent*, mint egy nagyváros társadalmi rétegeinek az érintkezésénél. Sokkal gyakoribb például az az eset, hogy mágnás polgári származású emberrel kerül bensőbb viszonyba, mint — Magyarországon tévesen gentrynek nevezett — kisenemessel.

A czímnélküli nemességnek az államot fenntartó nagy társadalmi osztályoktól: főnemességtől és polgárságtól való eltávolódása a nemesi kiváltságok megszűnésével veszi kezdetét, mert míg főnemesség és polgárság megalapozott és latifundiumok vagy hatalmas kereseti források által

biztosított vagyoni viszonyaikra támaszkodva maradnak meg a természetes haladás útján, addig a nemesi középosztály, megfelelő anyagi segédeszközök hiányában kénytelen meghúzódni s csakis akkor állhatja meg helyét a létért való küzdelemben, ha lemondva a kiváltságos helyzetének még az emlékeről is, a két nagy társadalmi osztály egyikébe, még pedig a polgáriba beleolvadva, annak keretén belől keresi a boldogulást. A kis nemesiségnek az a töredéke pedig, a mely vagyoni helyzeténél fogva megtartotta függetlenségét, állandóan s előbb-utóbb egészen beolvad a két nagy társadalmi osztály másikába: maga is mágnás lesz.

A kisnemességnek, mint olyannak azonban a főnemességgel közös érintkezési pontjai nincsenek s társadalmilag mind jobban eltávolodnak egymástól. Ott, a hol kivételek vannak, megvannak a kivételes okok is, de még ezek az esetek is inkább az eltávolódást, mint azt a törekvést segítik elő, a melyet a német nyelvhasználat a kevésbé szép, mint találó «Zusammenschluss» kifejezéssel szokott megjelölni. Egyes főneméseknek az az igyekezete, hogy a kisnemességet társadalmilag a maga érdekkörébe bevonva, vele megerősítse a saját társadalmi osztályát, újabb, rá nézve a jövőben talán veszedelmes osztályokkal szemben, a nemesi középosztálynak nem egészen indokolatlan ellentállásán, de még inkább a főnemesség nagy többségének passzív rezisztenciáján szenvedett és szenved még ma is hajótörést.

A mai világban csak közös anyagi érdekek hoz-

zák össze az egyeseket és az egyes társadalmi csoportosulásokat s a pénz hatalma előtt összeomlanak a legszívósabban védelmezett korlátok is. A pénz utáni vágy épúgy elviszi a mágnást a gabonakereskedő kedvencz kávéházába, mint a hogy kinyilnak a legzárkozottabb szalonok a bankemberek előtt. Turf, jótékonyág és politika a találkahelyek, a hol ezek az új szálak fonódnak.

Les extrêmes se touchent... Egy másik eset: a legelőkelőbb társaság s a félvilág. Az a társaság, a mely minden lépésére vigyáz, s az, a melynek minden mindegy. S mily sűrűek, mily szorosak a kötelékek, a melyek a kettőt összefűzik! Mintha az egyik nem lehetne meg a másik nélkül, mintha kiegészítenék egymást...

Erkölcsök...?!

A XX-ik századbeli ember, akár keresztény, akár zsidó csak nehezen, vagy egyáltalában nem tűri, hogy felebarátjának valamije legyen, a mi jobb vagy szebb, mint az övé. Mivel már most a tizedik parancsolatban a szerető nincsen külön felémelve, a modern ember összeegyeztethetőnek tartja vallásos meggyőződésével, hogy elcsalja a felebarát szeretőjét.

Szeretőt tartani, — ez a két ember közti viszony nem egyéb: hallgatag, kétoldalú szerződésnél, a mely szóbeli, írásbeli vagy kézzel fogható felmondás által szünik meg. A jogászok készséggel fogják elismerni azt is, hogy a «do ut des» formulája talán semmire sem alkalmazható oly találóan, mint éppen erre az esetre.

Fehér Marczel különben aligha törődött ilyen fejtegetésekkel, midőn megismerkedett Massey Mauddal, a kinek akkoriban az unalmas gróf Kelemen Emmo volt a «barátja». Ennek az úrnak a Sacher volt a főhadiszállása, a Jockey-Club tevékenységének színhelye s az Operaháznak egy páholya az egyetlen hely, a hol tudott aludni. Massey Maud fölötté megtetszett Fehérnek, a világlátott sportférfiúnak, s mivel az utóhbi azt tapasztalta, hogy udvarlása nem vezetett elég gyorsan célhoz, szükségesnek látta a félvilági erényekre nézve mindig veszedelmes «túlliczitálást» alkalmazni. Ez a módszer eredményre vezetett s Massey Maudnak egyszerűen Fehér Marczel lett — a barátja s a dolog rendben volt.

Odelszky grófné mogyoródi tartózkodása bő alkalmat nyújtott a sportférfiúnak arra, hogy ennek az eredményteljes «tulliczitálásnak» a gyümölcseit nyugodtan élvezhesse.

Maudnak természetesen fogalma sem volt arról, hogy legújabb jövedelmi forrása: Fehér Marczel milyen közel áll ahhoz a kis grófhhoz, a kit szivéből végképpen száműzni nem tudott. Egy szép napon azonban mégis csak megtudta az egész dolgot.

Maud az ezredessel folytatott kellemetlen tárgyalások után rövid időre kiábrándult az Odelszkyhez fűzött reményeiből. Mikor Osztóczy gróf az ominózus nyilatkozattal a zsebében távozott tőle, Maud egész délután sírt és dühöngött. Aztán pedig felülkerekedett benne a higgadt és számító

életfelfogás s most már maga is nevetségesnek találta, hogy valamikor követte Odelszky Gézát abba a szédületes magasságba, a mely nem volt egyéb, éretlen gyermek képzeletében megfogamzott agyláznál. Habozás nélkül visszatért egykori életéhez.

De hiába: Géza emléke visszatért mint egy kísértet s ha Maud a fiatalemberre gondolt, mindig úgy érezte, mintha napsugár érné létének mocsaras mélységeit.

Mikor aztán Géza életjelét vette, azt a bizonyos mogyoródi levelet, a melyből szerelem áradt, remény és bizalom: egyetlen őszinte vonzalmának varázsa újból és teljes erővel vonult be a szívébe.

Több napon át küzdött saját maga ellen: ostobának, nevetségesnek szidta magát s mivel ép akkor ostromolta őt meg Fehér, azt remélte, hogy ez az újabb kaland elősegíti a feledést. Talán gyorsabban hajolt meg Fehér ajánlatai előtt, mint rendes körülmények közt tette volna. De ez mind nem használt semmit s csak akkor érezte magát jobban, mikor leült s felelt Odelszky levelére. Ő is szerelemről és hűségről írt levelében és elhitette magával, hogy most már ő is tudja, hogy az micsoda...

Egy képes levelezőlap, a mely véletlenül kiesett Fehér zsebéből, elárulta Maudnak a barátja s Odelszky között fennálló összeköttetést.

Mit sem sejtve, felvette a levelezőlapot a földről. Kastélyszerű ház volt rajta azzal a felírással:

Mogyoród-lak. A kép mellé pedig az volt írva: Itt vagyunk, Iza.

— Mogyoród? — kiáltotta el magát Maud önkéntelenül.

— Igen, Mogyoród, — felelte Fehér s el akarta venni Maudtól a levelezőlapot. Maud azonban ezt nem adta oda s nagy érdeklődéssel nézte a képet.

— Csak nem ismered ezt a vidéket? — kérdezte Fehér.

Maud nem felelt, majd azt mondta:

— Kicsoda ez az Iza?

— Hisz ez nem érdekelhet téged, — felelte Fehér kissé türelmetlenül. — Iza igen tiszteletreméltó úri nő — de most már komolyan kérlek, add vissza azt a levelezőlapot.

Maud felkaczagott:

— Előkelő úri nő! S még tiszteletreméltó is hozzá! Roppant kómikus vagy, ha ilyen komolyan beszélsz!

— Csak nem vagy féltékeny?

— Én? — Maud még jobban nevetett. — Én és féltékeny! Izára! Miattad féltékeny! No, ezt már nem bírom, — megpukkadok!

Fehér Marczelnak nem volt kedve nevetni.

— Add ide ezt a kártyát! mondta s kitépte a levelezőlapot Maud kezéből. — Úgy van, a hogy mondom: Iza tiszteletreméltó, előkelő hölgy, s nem tűrhetem, hogy illetlenül beszélj róla. Meg is mondom, hogy kicsoda: özvegy Odelszky grófnénak hívják. Most hagyj békében.

Maud hirtelenül elkomolyodott.

— Özvegy Odelszky grófné? ismételte, minden szót hangsúlyozva.

— Hát ezt a nevet is ismered? kérdezte Fehér. Maud nem szólt semmit, az ablakhoz lépett és kinézott. Esett az eső.

— Nem felelsz a kérdésekre? jegyezte meg Fehér; most már ő is kíváncsi lett.

— Tudom, — szólt Maud. — Nincs is kedvem felelni. Velem nem lehet csak úgy elbánni, érted?

Fehér Marczel mosolygott s kereste az összefüggést.

— Odelszky Géza? kérdezte egyszerre. — Talán bizony az az ifjoncz is ismer téged?

Maud visszafordult:

— Az is? Nem! Odelszky az egyetlen ember, a ki engem ismer — s még sem ismer. Talán legkevésbé ismer...

Most már Fehér Marczel kerekedett felül s jóízűen nevetett:

— Tehát még egy ilyen éretlen tacsó is...

— Nincs okod, barátom, másnak a fiatalsága fölött nevetni, — vágott vissza Maud. — Odelszky gróf és köztem édes-kevés történt s ép azért nem találó, ha azt mondod «az is». Biztosíthatlak, hogy mindazok a férfiak, a kikkel életemben szerencsés voltam megismerkedni, — téged sem kivéve — együtt sem értek annyit, mint az a «tacsó!» Ő volt az egyetlen ember, a ki őszintén és önzetlenül szeretett!

Ez a kijelentés lényegesen közelebb hozta Fehért az igazi tényálláshoz. Maud volt tehát az az ismer-

retlen nő, a kiről Izától már annyit hallott s a ki Osztóczy grófnak is gondot okozott!

S ekkor eszébe jutott Fehérnek még egy levél, a mely a zsebében volt. Odelszky grófné fiának eljegyzését tudatta benne.

— Remélem, hogy most már végleg letettél örült ideáidról s nem akarsz magad többé elvetni azzal a fiatalemberrel? kérdezte Fehér kis idő múlva.

— Nem egészen...

— Akkor jó lesz sietni, — szólt Fehér.

— Ugyan miért? Ezt nem követelheted tőlem, ehhez semmi jogod. Azt hiszem, kvittek vagyunk. Kéz kezét mos. Vagy talán át akarsz venni Odelszky gróf szerepét?

— Engem nem hozol ki nyugalomból. Hiába gúnyolódsz. Ha azt tanácsolom neked, hogy felejtse el Odelszky grófot, akkor azt kizárólag a te érdekében teszem. Nagy csalódás érhetne különben...

— Engem?

— Igen, téged. Odelszky meg fog nőszülni.

Maud megdermedt. Ez egyszerűen nem volt igaz. Újabb intrika volt az egész.

— Biztosan tudod? kérdezte.

— Egész biztosan. Gróf Odelszky Géza eljegyezte Asztalos Lujzát, egy gyáros leányát. Azt mondják, hogy jó párti...

Az ezekre a szavakra következő jelenet teljesen ellenkezett Maud eddigi látszólagos nyugalmaival. Pillanatig ide-oda tántorgott, aztán kiegyenesedett,

fellökte a közelében álló széket, tépegette szőke haját, majd felkapta a kereveten fekvő kis selyempárnát s azt teljes erővel Fehér kopasz fejéhez vágta.

A sportférfiú nagyobb botránytól tartott s azért szép szóval igyekezett Maudot észretériteni, de hiába. A leány tovább dühöngött.

Fehér ilyen körülmények között jobbnak találta elmenekülni. Fogta a kalapját s a szálloda előtt várakozó számozatlan kocsijába vágta magát.

Alig hogy kint volt a barátja, Maud idegrohama alábbhagyott és sírva ledült az ágyára.

— Jól van ez így, — jajgatott, — miért vagyok olyan komisz teremtés...

De mikor Fehér Marczel másnap ismét benyitott Maudhoz s érdeklődött barátnéjának hogyléte iránt, Maud nyugodt, mondhatni előkelő mosollyal fogadta.

— Hová kocsizunk máma? — kérdezte szerényen, illedelmesen és Fehérnek csókra nyujtotta a homlokát.

— A hová parancsolod, drágám...

XXI.

Október vége...

A 18-as huszárok rég visszatértek a hadgyakorlatokról, a harmadévesek hazamentek s a bécsi lovassági laktanya udvarában folyt az ujonczok oktatása. A nyitott lovardában lonzsiroztak, s hal-

vány, vézna alakok, idősebb bajtársaik öröme, elől-hátul kapaszkodtak a kápába; más osztagok gyalog «egrecziroztak» vagy kardvágásban gyakorolták magukat. Az ember saját szavát sem hallotta a sokféle vezényszó, kiáltás, oktatás és káromkodástól. A munkánál «felvigyázó» tisztek barna köpenyben, felhajtott gallérral s cigarettázva jártak-keltek, míg az ujdonsült önkénteseknek csak az az egy vágyuk volt, hogy egy évvel ismét idősebbek lehessenek.

Délben a tiszti kaszinóban kis meglepetés volt: Odelszky gróf eljött látogatóba s czivilben ott ült a «tigris» mellett. A tisztek már mind hallottak Odelszky eljegyzéséről, de legtöbben édes-keveset törődtek az egészszsel. Voltak azért, a kik Daróthy hadnagyot megtréfálták, s azt kérdezték tőle, mi a véleménye a készülő frigyről?

— Legközelebb majd én is eltöröm a lábamat, — felelte Daróthy jóízűen, majd említette, hogy Odelszky eljegyzéséből kifolyólag neki arany garettatárcza dukál.

Ebéd után Osztóczy gróf unokaöccsével visszavonult s kedélyesen eldiskurált mindenről. Az ezredes teljesen helyeselte Géza nősülési szándékát s volt olyan okos, hogy a kisasszony polgári származásában nem látott akadályt. Első sorban annak örült, hogy Géza végképpen kiszabadult Maud hálójából. Most már maga is azt hitte, hogy annak idején talán túlságosan skrupulózus volt.

Osztóczy gróf nem is csinált titkot gondolataiból.

— Boldog vagyok, hogy annak a misznek utifüvet kötöttél a talpa alá — mondta. — Most már csak te is belátod, hogy nagy csacsi voltál, ugy-e bár?

— Az is voltam, — felelte Géza minden fenntartás nélkül.

— No látod, — folytatta az ezredes. — Most, hogy ezt a bájos, aranyos kis leányt hódítottad meg magadnak, tudom, hogy még jobban fogod sajnálni a másokra pazarolt időt... Azért bizonyos, hogy feneszép jószág volt az a te... hogy hívjád?

— Maud — mondta Géza, inkább kellemetlenül érintve. Szívesen másról beszélt volna, de nem állhatta meg, hogy rá ne hagyja: — Elragadó volt...

— A mi igaz, az igaz, — szólt az ezredes. — Micsoda szemek, micsoda tűz! Vakító fehér fogai s gyönyörű piczi kis keze — Isten lássa lelket, — hisz most már bevallhatom, — értem, hogy belé voltál bolondulva.

Odelszky szemei felcsillogtak.

— Ez mind semmi, — szólt. — Hisz te mindent csak láttad, én azonban éreztem! Én megcsókoltam azt a gyönyörű száját, azok az aranyos kis kezek az arcomat simogatták s ezek közt a karjaim közt tartottam remek testét! — De hagyjuk ezt, — nincs — volt!

Odelszky elhallgatott s rosszkedvű lett. Az ezredes, a ki ezt észrevette, gyorsan másra terelte a beszélgetést.

Felajánlotta Gézának, hogy este menjenek az Operába.

— Ugyan fogalmam sincs, hogy mit adnak, — jelentette ki az ezredes, — de nem szeretem a többi bécsi színházat. Vagy bolondok ordítanak és ölik egymást a szinpadon, vagy csúfot csinálnak a magyarból s ez a jó viczcz! A színésznők pedig mind olyan kövérek, mint mamáik a «Naschmarkt»-on!

Még sétáltak egyet, aztán bementek az Operaházba. Csak most tudták meg, hogy a «Traviata» kerül színre. Igaz, hogy ez a czím nem sokat mondott nekik, mert egyikük sem volt valami nagy zeneértő.

Kissé korán érkeztek a házba, úgy hogy ez még üres volt. De mikor aztán helyet foglaltak a földszint második sorában, lassan-lassan megtelt a nézőtér. Érkeztek a smokingos és frakkos habitüék, exotikus virágokkal a gomblyukban; többnyire kopaszok voltak s unott arcukból azt lehetett kiolvasni: ne higgyétek, hogy a darab kedvéért jövök, mert ma éppen 25-ödször fogom azt végighallgatni; engem kizárólag a kis Rita érdekel, a ki először adja a «Nichette» szerepét. Megelőzték őket a kisebb és nagyobb műértők, leültek és áhítattal készültek az előadásra. Majd azok érkeztek, a kik, Isten tudja milyen úton ingyenes jegyekhez jutottak s azok, a kik hónapok óta gyűjtötték filléreiket, hogy «tisztességes» helyről nézhessék végig az előadást. Ezek minálunk is könnyen felismerhetők: a férfiak fé-

nyes naftalin és kámforszagú Ferencz József-kabátot, a hölgyek pedig házilag készített de azért gyakran annál feltünőbb toaletteket viselnek s azarczuk rendesen fölötte be van hintve rizs-porral.

Végül megjelentek a páholylátogatók: czilinderes urak és prémeskabátú hölgyek, nagy zajjal és nevetéssel. Beléptek a páholyba, széjjelnéztek a nézőtéren és hangosan azt mondták: nincs itt ma senki sem. Aztán visszavonultak, hogy kikerüljék a kíváncsi szempillantásokat.

A zenészek kezdték hangszereiket hangolni s végre borotvált arcú, szemüveges kis emberke rohant fel a karmesteri emelvényre, helyet foglalt, kopogott egyet pálczikájával s mégegyszer hátrafordulva mérges tekintetet vetett a még most sem csöndes nézőtérre. Aztán kezdődött az előadás.

Osztóczy gróf és unokaöccse szóttlanul ültek egymás mellett. Az ezredes ásitozott, Odelszky maga elé bámult. Szünet nélkül csak egy gondolat üldözte: Maud . . .

— Holnap ismét visszamegyek Mogyoródra, ott majd kigyógyulok — tette fel magában.

Eleinte még odafigyelt a szinpadra, később azonban azt sem tette. Más dolog foglalkoztatta.

Jobbra valahol kinyílt egy páholy ajtaja. Valaki előre jött és leült. A nélkül, hogy odanézett volna, Odelszky úgy érezte, hogy az a valaki észrevette s megfigyeli.

Felnézett. A homályban csak annyit látott, hogy abban a bizonyos páholyban hölgy ül, de arczvo-

násait annál kevésbé vehette ki, mert az ismeretlen dáma látcsövét szüntelenül rászegezte.

Mialatt Odelszky felnézegetett, elkésve férfi érkezett s az első sorban, éppen az ezredes előtt foglalt helyet. Fehér Marczel volt.

Odelszky nem örült ennek a vizontlátásnak. Fehér Marczel talán az egyetlen ember volt a világon, a kit ki nem állhatott. Gyermekkorában csak sejtette Fehér szerepét édesanyjával szemben, ma azonban már mindent tudott. S ez volt az oka annak, hogy ellenségét látta Fehérben, a kinek az útjából kitért, a mikor csak megtehetette. De azért a véletlen elég gyakran összehozta őket.

Fehér Marczel sem Osztóczyt, sem Odelszkyt nem vette észre, s néhány percz múlva a páholyokat nézegette, majd feltűnés nélkül jobbra felköszönt. Odelszky önkénytelenül megfigyelte Fehér mozdulatait s odanézett, a hová Fehér bólogatott. Az a hölgy volt, a kire már az imént figyelmessé lett. Most pillanatra meg is láthatta az arcját s azonnal megismerte: Massey Maud volt.

Ez a felfedezés olyan lökést adott Odelszkynek, hogy az ezredes, a ki már javában szundikált, felébredt s kérdezte, hogy mi történt? Géza megnyugtatta az öreg urat mire ez aztán végkép elaludt.

Odelszky ezalatt úgy érezte, hogy fel kell ugrania a helyéről. Meg akarta látogatni Maudot a páholyában. A gondolatok, óhajok, elhatározások egész tömege keletkezett benne egyszerre.

— Mit csinál itt Maud? Egyedül van? Arcját

miért takarja el előttem? Tényleg neki köszönt Fehér Marczel és nem talán a szomszéd páholyban ülő Garvin bárónénak? Ezeket a kérdéseket csomó elhatározás is követte:

— Felvonás közben felmegyek Maudhoz... Kell, hogy beszéljek vele... Egyszerűen megkérdem Fehértől, hogy kinek köszönt az imént... Előadás után meg fogom látogatni Maudot a szálóban... Még sem teszem. Jobb lesz, ha azonnal elmegyek innét s elutazom... Elmenekülök Lujzához, ott majd kijózanodom...

Ennél a gondolatnál Odelszky valami lelki ürességet érzett. Hiába próbálta menyasszonyának kedves, mosolygó arcát emlékezetében felidézni. Nem sikerült.

Ebben a pillanatban el sem tudta képzelni, hogy Lujza hogy néz ki. S ez fájt neki. Bosszantotta. Majd halkán ismételte a leány búcsúszavát:

— Vigyázz magadra s kerüld ki azt a másikat...

De eszébe jutott, hogy nem utazhatott el. Ki volt zárva. Még a szabóhoz kellett mennie próbálni, aztán megígérte Daróthynak, hogy megnézi a legújabb lovát... Itt kellett tehát maradnia...

Elvégre már nem volt gyerek, s azt tehetete, a mihez kedve volt.

Ismét felnézett Maudhoz, a ki időközben belátta, hogy hiábavaló a látcsővel való bujósdija s visszánézett Gézára.

Odelszky azzal nem törődött, hogy ez a játék

veszélyes-e vagy sem. Átengedte magát régi érzelmeinek s mohón szívta magába a Maud páholyából kiáradó mérges illatot . . .

Felvonásközben Odelszky ki nem kerülhette, hogy Fehérrel pár szót ne váltson. A sportférfiú, mint mindig, nyájas volt s gratulált neki az eljegyzéséhez. Aztán kezét fogott vele, kiment, s mikor Odelszky ismét felnézett a páholyba, Maudot nem látta többé.

— Tudtam ! gondolta magában.

Kezdődött a második felvonás, de Fehér nem tért vissza s Maud már nem mutatkozott. Odelszky úgy hallotta, mintha fent a páholyban hangosan beszélgetnének; majdnem veszekedtek. Aztán kinyílt az ajtó s minden csöndes lett.

Tehát együtt hagyták el a színházat . . .

Odelszky fejébe szállt a vér. Nem értette, hogy Maud . . . s éppen Fehér Marczellel!

Biztosat kívánt tudni minden áron. Osztóczy gróf nagyon megkönnyítette neki a dolgot. A második felvonás végén tudniillik már oly álmos volt, hogy elbúcsúzott Gézától és azt mondta :

— Ez nem nekem való szórakozás. Ne vedd rossz néven, ha magadra hagylak, de én már csak az ágyba kívánkozom. Nem akarok egyebet, mint aludni, s mivel itt is elalszom, jobb ha hazamegyek. Szervusz, Isten veled.

Néhány perczre rá Odelszky gróf is elhagyta a termet. Első dolga volt megkérdezni a páholy-nyitogatótól, hogy az a hölgy a 3. számú páholyból már elment-e ?

— Igenis kérem. Körülbelül egy negyed órával ezelőtt, — volt a válasz.

Tehát nem tévedett. Nem gondolkozott soká, kocsiba ült s elhajtatott a Ring-hotelbe. Feltette, hogy Maud még mindig ott lakik.

Odaérve, elbocsátotta kocsiját s odalépett a portáshoz, a ki azonnal megismerte:

— Alázatos szolgája gróf úr! — mondta. — Mivel szolgálhatok?

— Massey Maud ő nagysága otthon van?

A portás kissé zavarba jött s kitérőleg válaszolt:

— Jelenleg nincs itthon. Ő nagysága most rendszeren csak éjfél után szokott hazajönni.

— Fehér Marczellel? kérdezte Odelszky némi habozás után.

— Gróf úr tudja? Igen, Fehér Marczellel. Most ő a kisasszony barátja s naponta ellátogat hozzánk. De azért nem mindig tölti itt az éjszakát, s lehet, hogy éppen ma . . .

— Nem mindig? — ismételte Odelszky keserűséggel. Meg volt semmisülve.

Maud tehát tényleg nem volt az, a minek még két másodperc előtt is nézte . . .

Odelszky borraivalót nyomott a portás kezébe s gyorsan távozott. Kiszaladt a sötét utcára s ment, ment czél nélkül, gondolataiba merülve.

— Ah mit! — kiáltotta egyszerre s homlokához nyúlt. Aztán beült az első kocsiba, a melylyel találkozott s a «Maxim»-hoz hajtatott . . .

Odelszky csak reggel kilenczkor tért haza, a lo-

vassági laktanyával szemközt levő garçonlakásába. Nem éppen a «Maxim»-ból jött, hanem a kis Paloma lakásáról, a ki még mindig gólyakuplójával boldogította a bécsi mulatóhelyek látogatóit.

Már mindenki utálta a gólyanótát, de azért énekelték, fütyültek egész Bécs városában. Még Géza is azt danolta, mikor hazaérkezve fürdőbe ült.

— Storch, Storch Steiner
Mit die langen Beiner . . .

XXII.

Odelszky Géza még aznap visszatért Mogyoródra, a hol mindenki egyetértett abban, hogy a bécsi út fáradalmi nagyon megviselték. Azzal a hírrel fogadták, hogy Odelszky grófné és Vera most már nem veszik továbbra igénybe Asztalosék vendégszeretetését s Bécsbe utaznak; elviszik azonban Lujzát is, a ki a császárvárost még nem ismerte. Az özvegy grófné továbbá javasolta, hogy a kelenyének egy része Bécsben szereztessék be, a mitől Asztalosék, az ősi szokáshoz híven sem idegenkedtek. Elhatározták továbbá, hogy Géza ezalatt Mogyoródon marad s az öreg Szilasi bácsi, Asztalosék gazdatisztjének segítségével, megismerkedik a gazdálkodás legelemibb fogalmaival.

Odelszky Géza helyeselt mindent s azt a hirt, hogy Lujzától ismét el kell válnia, nyugalommal fogadta, a miért a leány kissé meg is aprehendált.

De a fiatal gróf csakhamar kibékítette menyaszszonyát.

Vacsora után Odelszky grófné és Asztalos a könyvtár-szobába vonultak, egy játszma «besigue»-re, Géza pedig elcsevegett Lujzával a szalonban, míg Tibor négykézre zongorázott Verával a szomszédos szobában, a mi talán nekik nyújtott élvezetet, a többieknek azonban nem. Játékukat tudniillik hangos egy-kettő-három-négy számítással kísérték. Néhanéha félbeszakították a játékot, suttogtak és nevettek, aztán pedig ismét folytatták: egy-kettő-három-négy, egy-kettő-három-négy.

— Mi bajuk van ezeknek odabenn? — szólt Géza egy kis idő múlva Lujzához.

Ez titokzatosan mosolygott, mintha gondolna valamit, a mit nem akar megmondani.

— Úgy látszik, hogy Vera flörtöl! — folytatta Géza.

— Lehet, — mondta Lujza.

— No, ez igazán nagyszerű! — jegyezte meg Géza és felkaczagott.

— Kómikusnak találod ezt? — kérdezte Lujza meglepetten.

— Hogyne! — felelte Odelszky, még mindig nevetve. — Hisz ez a Borszem Jankóba való! Vera flörtöl! — Te ezt persze nem érted, de én! Uram Istenem, be jó ez!

— Ugyan kérlek . . .

— Bocsáss meg drágám, de ez igazán kómikus. Ez a leány, a ki egész nap csak imakönyvvel járkált s mindig olyan arcot csinált, mintha meg-

verték volna s a ki boldogtalan volt, ha egyszer másszínű ruhát, mint azt a kurta kéket akartuk vele felvetetni, . . . ez a leány, az én édes testvérem, Vera, «enfant de Marie» és «ruban bleu» . . . flörtöl! Hát ilyen sem látott még a világ!

— Igazán nem értelek . . .

— Elhiszem!

— Különben tévedhettem is. Jól értik egymást Tiborral, de azért nem kell, hogy . . .

— Igazad van. Semmiesetre sem valószínű a dolog. Hisz Tibor csak oly kedves és önfeláldozó a nővéremmel szemben!

Tibor és Vera persze nem is sejtették, hogy a szomszéd szobában mivel gyanúsították őket. Nem hallottak, nem láttak semmit s élvezték játékukat. Egy-kettő-három-négy, vagy ha kellett, csak egy-kettő-három.

Pár napra rá Odelszky grófné elutazott a két leánynyal, Géza pedig Mogyoródon maradt, a hol meglehetősen elhagyatottnak érezte magát.

Annál kellemesebb napokat töltött Lujza Bécsben. Sokat vitték színházba s nem győzött a belvárosi kirakatokban gyönyörködni. A grófnét persze mindenütt ismerték, s főúri házasságról lévén szó, a bécsi üzletemberek mindent elkövettek, hogy minél több és nagyobb rendeléseket kaparítsanak el a budapestiek elől.

Odelszky grófné jókedvét elrontotta az a körülmény, hogy Fehér Marczeltól semmiféle hírt sem talált Wohlleben-utcai lakásában, ámbár idejekorán értesítette barátját érkezéséről. Két-három nap

mulva ismét írt neki, mire ez azt felelte, hogy pár napig el volt utazva s hogy legközelebb teszi tiszteletét.

Fehér Marczel válasza szokatlanul udvariasan és minden bensőség nélküli volt, a mi Odelszky grófné aggodalmait csak fokozta. El sem tudta képzelni, hogy Fehért mi lelte.

Ekkor történt, hogy más valaki tett nála látogatást, a kit ugyan nem várt: fivére, Osztóczy gróf. Éppen villásreggeli után voltak, mikor a szobaleány bejelentette.

Odelszky grófné nem titkolta kellemes meglepetését, mikor fivére belépett. Hosszú évek után történt meg először, hogy meglátogatta. Vajjon miért jött ő ide? Megbocsátotta-e volna neki Fehér Marczellel való viszonyát? Vagy pedig csak fel akarta használni Géza eljegyzését, hogy a multban történteke borítsa a feledés leplét?

Ez a gondolat Odelszky grófnénak rosszul esett. Hát már a multé volt Fehér Marczel?

Vera Osztóczy gróf nyakába borult s közvetlen viselkedése által fölöslegessé tett minden magyarázgatást.

— Géza levélileg értesített érkezésekről — szólt meg kis idő mulva az ezredes. — Eljöttem, hogy személyesen adjam át szerencsekivánataimat a bájos menyasszonynak.

Udvariasan kezét csókolt Lujzának, majd folytatta:

— Ne értsen félre, kérem. Ha szerencsekivá-

natokról beszélek, akkor első sorban saját magunknak kell gratulálnom, ugyebár Iza?

Odalépett Odelszky grófnéhoz s kezet fogott vele.

— Gróf úr valóban megszegyenit, — felelte Lujza kissé elpirulva. — Géza oly kedves, aranyos ember, hogy nagyon boldog vagyok — s bizony büszke is vagyok a vőlegényemre!

Új kalapokat hoztak éppen megtekintésre s a leányok magukra hagyták a grófnét és fivérét. Oly hirtelenül történt, hogy a két testvér szemközt állott egymással, hogy tartott egy ideig, míg feltalálták magukat helyzetükben. Tudták mind a ketten, hogy most okvetlenül szóba fognak kerülni bizonyos kellemetlen kérdések is.

— Hál' Istennek, jól nézel ki, — szólt végre az ezredes.

— A mogyoródi levegő jót tett nekem.

— Szép vidék, igen. A nyarat, ha jól tudom, a Vág völgyben töltötted, ugyebár?

— Igen, — felelte a grófné némi zavarral; Szentdömötör és Fehér Marczel két elválaszthatatlan fogalom volt, ezt valószínűleg fivére is tudta. — Gézát láttad a napokban? — kérdezte, hogy ezáltal másra terelje a beszélgetést.

— Igen, nálam volt.

— Hogy találtad?

— Jól. Előnyére változott. A baleset határozottan áldás volt rá nézve. Mondhatom, már igazán aggódtam miatta. Impresszionabilis kedély, mint a milyen az övé, — hogy mondjam csak? —

talaj, a melyen a legnemesebb gyümölcs épp oly jól terem, mint a gaz. A vetéstől függ minden.

— Nagyon igaz. Remélem, hogy Géza szivéből a gaz most már végképp ki van gyomlálva. S ez a te érdemed! Köszönöm.

— Jó órában legyen mondva. Olyan gaz is van, a mely újból és újból kibújkál a földből, a legjobb búza közepette. Egyszerre csak itt van megint.

Odelszky grófné arcza elkomolyodott.

— Csak nem gondolod, hogy — —

— Nem. De sohse árt, ha az ember óvatos s nyitva tartja a szemét. Ilyen dolgokkal nem szabad tréfálni.

— Lujza tán csak elég biztosíték arra nézve, hogy nem lesz többé baj! Igen ügyesen tud bánni a fiúval s nem hiszem, hogy egy nő, mint az a . . .

— Massey Maud —

— Massey Maud olyan merész volna, hogy . . .

— Kérlek, én ezt a nőt mindenre képesnek tartom. Elvégre, mi tartaná vissza? Az efajta nő maga sem tudja, hogy tulajdonképpen mit akar, s a mit csak nehezen, vagy egyáltalában nem lehet elérni, az csábítja az embert legjobban. Különben semmi konkrét okom sincs az aggodalomra, s csak úgy általánosságban beszéltem, ámbár . . .

— Ámbár?

— Jobb szeretnék erről nem beszélni. Hisz magad tudod legjobban!

— Én? Semmit sem tudok!

— Dehogy is nem. Csak különösen érint, ha meggondolom, hogy egy és ugyanaz a nő, aránylag rövid idő alatt, képes volt oly nagy szerepet játszani anya és fia életében!

A grófné elsápadt.

— Most már sehogysem értelek, — hebegte.

— Csak nem mondok neked ujságot? jegyezte meg Osztóczy gróf, a kiből ismét a tigris beszélt. Aztán folytatta: — Mindegy. Ha igazán nem tudnád még a dolgot, talán jobb ha én mondom el, mint valaki más. Massey Maud. az a nő, a ki a mi Gézánkat annyira elbolondította, hogy még a házasságtól sem riadt volna vissza a fiú, — most Fehér Marczel szeretője. Fehér kitartja őt s nem is titkolja a dolgot. Tegnap kint voltam a lóversenytéren s meg voltam lepetve, mondhatom, mikor Fehért misz Masseyvel nyitott kocsiban láttam a Praterban végighajtatni. Szóbahoztam az esetet egy ismerősömnek, aki csak annyit felelt, hogy: régi dolog. Ebből aztán joggal arra következtettem, hogy köztetek vége mindennek s hogy magad jobban vagy tájékozódva mint én . . .

Odelszky grófné ámulattal hallgatta ezeket. Közel volt a síráshoz. Ez volt tehát az oka Marczel különös viselkedésének! . . . Persze, hisz már nagyon is soká tartott a viszonyuk s ő már olyan korban volt, hogy . . . Fia házasodni készült . . . Egyszerre még nagymama is lesz belőle . . .

Erre eddig még nem gondolt.

— Iza! — szólt Osztóczy gróf, a ki észrevette

nővére lelki küzdelmét. — Tehát igazán nem tudtad ezt?

— Nem tudtam, — hebegte a grófné. — Fehér elhallgatta előttem.

Osztóczy gróf megfogta nővére kezét.

— Ezt igazán csodálom, — mondta. — Igaz, hogy sohasem éreztem valami különös szimpátiát Fehér iránt, de mindig *comme-il-faut* embernek tartottam. Viselkedése veled szemben határozotlan tapintatlan. Különben parvenüktől nem igen lehet mást várni. Hisz még harmincz éve sincs annak, hogy Fehér Weisz Manó szabadalmazott szemétkocsijai végigdöcöztek a budapesti kövezeten.

Odelszky grófné maga elé bámult.

— Mégis csak egyetlen és legjobb barátom volt ezen a világon — suttogta.

— Sajnos, — jegyezte meg Osztóczy gróf. — Ha Fehér csakugyan egyetlen és legjobb barátod volt, hát annak kizárólag magad vagy az oka. Voltak mások, a kik több igényt tarthattak arra, hogy barátaid lehessenek. De ezeket kiutasítottad a házadból . . .

— Bocsáss meg, Anti!

— Szívből és őszintén megbocsátok mindent. *Humanum est*. De már a gyerekekre való tekintettel hálát adok az Úristennek, hogy a dolgok későn bár, de mégis így fejlődtek! Fájdalom, úgy sem maradt titok előttük!

— Azt hiszed?

— Gézáról biztosan tudom. De az már most mindegy. A fő, hogy ismét szabad vagy.

— Tönkre vagyok téve.

— Hogy-hogy?

— Egyetlen krajczárom sincsen. Nyomorult pár ezer forintomat rég elköltöttem már s minden, . . . érted? . . . minden, a mit itt láatsz, még a leg-szükségesebb bútorok is, Fehér Marczeltől származnak. Csak az a pár kép ott a falon, meg az a bronz óra a tükör előtt, a mely, mikor mi még gyermekek voltunk, apa íróasztalán állt, . . . az az enyém. A többi mind — —

Osztóczy gróf meghökkent.

— Iza, ez lehetetlen, — mondta csak nehezen leküzdve felháborodását, — ennyire csak nem felledkeztél meg magadról?

Odelszky grófné igent bólintott.

— Ugye könnyelmű és nyomorult voltam? De mit tettem egyebet! Csak nem koldulhattam?

Osztóczy gróf haragja lecsillapult s őszinte sajnálatot érzett nővére iránt. A bronz óra a tükör előtt nyugodtan és egyformán ketyegett. Egyszerre csak maga előtt látta szülőházát, a hol gyermekkorában nővérel oly végtelen boldog napokat töltött.

Az ezredes felkelt, odalépett a grófnéhoz és homlokán csókolta.

— Ne búsulj, Iza, — szólt meleg hangon. — A mi megtörtént, azon most már nem lehet változtatni. Majd ezentúl másképp lesz minden!

— Kérlek, ne is törődj velem, nem érdemlem meg!

— De igenis törödöm veled és most beszéljünk okosan.

Odelszky grófné hálásan és bámulattal tekintett fivérére.

— De mit csináljak, az Istenért? Mihez fogjak? — szólt idegesen.

— Ez kizárólag tőled függ, — felelte Osztóczy. — A választék nem nagy, az igaz, de ha elfogadnád ajánlatomat . . .

— Beszélj kérlek!

— Látod, Iza, agglegény maradtam s mindig kinevettem azokat a férfiakat, a kik magukra vették a házasság igáját. Ma másképp vélekedem. A míg az ember fiatal, addig nincs baj, de ha megvénülünk s a hajunk szürkül és megritkul, meg csúz és reuma bántanak, akkor más szemmel tekintjük a házasságot! Az ember elveszti ruganyosságát, esetlen lesz s egyszerre csak érzi annak a kedves, gyöngéd kéznek a hiányát, a mely reggel teát főz nekünk, felvarrja a leszakadt gombokat s a halálos ágyon befogja az ember szemét, — ha az Úristen már nem engedi meg, hogy ott maradassunk a csatatéren. Én részemről mindig szépen kijöttem a gázsimból, örökrészet megkétyszeriztem s még most is évente 4—5 lovat adok el, a mivel kerek háromezer forintot keresek. Te persze már nem maradhatsz ebben a lakásban s azért azt az ajánlatot teszem

neked, költözz hozzám, Verával együtt és éljünk közös háztartásban. Elfogadod?

Osztóczy gróf nagylelkűsége felülmúlta nővérének minden várakozását.

— Isten fizesse meg a jószágodat! — mondta könnyezve. — Persze, hogy örömmel elfogadom!

— Éljen! Ez már beszéd! — szólt az ezredes derülten. — Ismét egyszer bebizonyult, hogy minden rossznak meg van a jó oldala is!

Ebben a pillanatban benyitottak a leányok, Lujza a legdiszesebb kalappal a fején.

— Ugye milyen jól áll neki? — kérdezte Vera vidáman. Egyszerre azonban észrevette, hogy édesanyja és Anti bácsi közt fontos dolgok történtek. Azonnal gondolta, hogy itt nagy kibékülés jött létre s a boldogságtól sugárzó arczezal, örömfelkiáltással borult a grófné nyakába.

Lujza csodálkozva nézte a jelenetet. Ő persze nem értette.

XXIII.

Osztóczy gróf leleplezései nagy változást idéztek elő nővére szívében. A grófné büszke és kissé rideg természete nem ismerte a megbocsátást. A férfi, a kivel éveken keresztül a legbensőbb viszonyban élt, a ki előtt semmi titka sem volt s a ki minden lépésére, elhatározására döntő befolyást gyakorolt: Fehér Marczel nem létezett többé az ő számára.

Odelszky grófné szemében Fehér Marczel egyszerűen felcserélte régi szeretőjét egy másikkal, mint a hogy keztyüt szoktak cserélni, s a grófné abban sem kételkedett, hogy Fehér őt soha többre nem becsülte, mint jelenleg misz Maudot.

Maguk a tények azonban nem birtak lépést tartani az Odelszky grófné szívében villámgyorsasággal végbement változásokkal. Egész környezete szünet nélkül Fehérré emlékeztette, s ezt nem tudta elviselni. Lakása tele volt ilyen emlékekkel. Elhatározta tehát, hogy mielőbb megszabadul tőlük, s a lakásból a lehető legrövidebb időn belül elmenekül.

Vera és Lujza előtt úgy adta elő a dolgot, mintha egészen megfélekedezett volna róla, hogy felmondták a lakást, majd — alighogy Osztóczy elment, — nekiállt s a leányok legnagyobb meglepetésére, szétszedett mindent. Levette a képeket a falról, sürgött-forgott, mintha még este ki kellett volna mennie a lakásból.

— Hisz tudod fiam, hogy Anti bácsihoz költözködünk? — szólt Verához s oly nagyszerűen adta elő a legújabb elhatározását, mintha ez tényleg régi dolog lett volna. Majd ismét hozzálátott a csomagoláshoz.

— Ezt elvisszük, ezt itt hagyjuk, — ezt is, — az itt marad! Holnap néhány napra szállodába megyünk lakni, aztán Mogyoródra utazunk, megesküszünk, s ha ez is megtörtént, akkor Verával együtt szépen bevonulunk a lovassági laktanyába. Hát nem szép dolog ez?

A két leány valósággal ostobának érezte magát, annyira nem értették az egészszet. A végén azonban mégis csak belé találták magukat. Odelszky grófné ezalatt nem zavartatta magát, lőtott-futott, csomagolt, mintha meg kellett volna mentenie holmiját valami elemi csapástól.

A leányok magára hagyták a grófnét, a ki nem is igen hallgatta, hogy mit beszélnek, s átöltözöködtek, mert Osztóczy gróf megígérte, hogy elviszi őket a czirkuszba.

— Nagyon szeretem a czirkuszt, — fejtegette előttük az öreg gróf. — Jobb és egészségesebb szórakozásnak tartom, mint a színházat. Ha olyan jámbor szürkét látok, a mely szép lovarnövel a hátán tüzes vaskarikán ugrik át, vagy Misster Tom nyolczvan lábnyi magasságból beleveti magát valami pocsolyába, ez engem kellemesen felizgat, mert tudom, hogy ez igazán megtörténik. A színházban ellenben komédiások szaladnak fel-alá, puskával vagy revolverrel a kezükben, mint a félbolondok, aztán nem is lőnek, vagy, mint az operákban agyonéneklük egymást, s affektáltan kiabálnak össze-vissza. Mire való ez? Minden csak komédia s a művész urak egész idő alatt egyébre sem gondolnak, mint arra a pohár sörre, a mit előadás után meg fognak inni!

Osztóczy gróf pontosan megjelent s magával vitte a leányokat. Iza grófné pedig csak most állt igazán neki a munkának. Pakkolt, porolt, pecsételt, s mikor a szobaleány előhozta a vacsora kérdését, elküldte a leányt a korcsmába, maga pe-

dig otthon maradt s hihetetlen dolgokat művelt. Egyetlen egy tárgy sem maradt a régi helyén. A székeket a kerevetekre és asztalokra rakta fel, a képeket a falhoz támasztotta s még a függönyöket is mind leszedte.

A szokatlan munkától Odelszky grófné egyszerre csak fáradtnak érezte magát; leült s elégedetten nézett maga körül.

— Majom! — szólt hangosan, mikor megpillantotta Fehérnek egy a szoba sarkában fekvő arczképét. Felkelt, felvette a fényképet s apró darabokra tépdelte.

Ebben a pillanatban csöngettek.

A grófné meghökkent.

— Csak nem a leányok! Biztosan a Mari! gondolta magában.

Kiment a sötét előszobába s kinyitotta az ajtót.

Mint valaki, a ki otthonosan érzi magát, férfi lépett be s maga után becsapta az ajtót.

A grófné megrémülve a falhoz simult.

— Hát itt mi történik? — szólalt meg egy ismert hang. Fehér Marczelé volt.

Biztos léptekkel a szoba felé tartott s a félig nyitott ajtón benézett, majd belépett. Minden szerte-széjjel hevert a földön, de senkit sem látott.

A grófné fellélegzett. Előbb komolyan megijedt s most csak lassan tért magához.

— Hát nincs itt senki sem? — kiáltotta Fehér kis idő múlva. Egészen különösen érezte magát.

— De igen van valaki, — szólalt meg végre a grófné s megjelent az ajtóban.

Fehér meglepetten hátra lépett. Soha ilyen állapotban nem látta a grófnét, rendetlen hajjal, porosan és kötényben.

— Iza! Az Istenért, hogy nézel ki! — mondta Fehér erőltetett humorral.

— Semmiesetre sem olyan jól, mint Maud! — felelte a grófné előkelő nyugalommal, akár csak azt kérdezte volna, hogy: hogy vagy?

Fehérnek hirtelenül elment a kedve a tréfától s vadonatúj kalapja kiesett a kezéből. Lehajolt, hogy felemelje, de e helyett rálépett.

— Jaj, de ügyetlen vagyok, — szólt zavartan.

— Erre csak most jön rá? — mondta a grófné megvetőleg, az orrán keresztül. — Önt körülbelül mindig csak ilyennek ismertem!

— Ön? Azt mondod: Ön? Mit jelentsen ez? — hebegte Fehér növekvő zavarban.

— Ön egyszerűen nevetséges, kedves Fehér, — jelentette ki Odelszky grófné türelmetlenül. — Mire való ez a sok frázis? Talán csak észrevette már, hogy mindent tudok. Ettől a pillanattól kezdve mint idegenek állunk egymással szemben.

— De Iza, kérlek . . .

— Kikérem magamnak, hogy Izának szólítson. Ha engem más nőekkel egy kalap alá akar tenni, ám tegye, nem bánom. Megfeledkeztem magamról, eldobtam magamat, mikor egy Fehér Marczel szeretője lettem. Tant pis pour moi! Ön pedig

fusson kokottjaihoz s engem hagyjon békében. Remélem, most megértett!

Fehér Marczel hallotta ugyan, hogy mit mondott a grófné, de nem értette meg. Lehetetlennek tartotta, hogy ez a nő komolyan beszél. Czitromszínű keztyűs kezét összetéve, könyörögve közeledett a grófnéhoz:

— Kell, hogy meghallgass, drágám! Esdve kérek, hallgass meg! Látom, értesültél távolléted alatt elkövetett bűneimről. Őszintén bevallok mindent. Tudom, elég okos leszel arra, hogy nekem ezt a csekélységemet meg fogod bocsátani!

— Hallatlan! Csekélység! nevetett a grófné gúnyosan. — Éppen ön az a férfi, a kinek az ember ilyen csekélységeket meg tud bocsájtani! Persze! Nem bír temperamentumával s jobb meggyőződése ellenére megbotlik! Szégyelje magát, hogy ilyen ostoba ürügyekhez folyamodik! Csak nem meri állítani, hogy ahhoz a nőhöz semmi köze? Viszonya van vele, tudom. Ön persze azt képzeli, hogy ez rendkívül érdekes! Két viszony egyszerre! Egy kokottal s egy grófnéval!

— Biztosíthatlak, hogy tréfa volt az egész, s hogy azzal a nővel nincs viszonyom!

— Becsületszávára mondja?

Fehér habozott, majd kitérőleg így felelt:

— Mire való a becsületszó? Becsületszávamat csak a legritkább esetben adom. Elégedj meg azzal, hogy . . .

— Ah mit! — vágott közbe a grófné indulatosan. — Elég volt. Már egyszer mondtam, hogy

megszűnt előttem létezni. Kérem ne zavarjon tovább. Holnap délben beköltözhetik ebbe a lakásba a mely ugyis az öné, úgy mint a berendezésnek legnagyobb része. Most pedig ajánlom magamat!

Odelszky grófné az ujjával az ajtó felé mutatott.

Ez még Fehér Marczelnek is sok volt. Fejébe szállt a vér, s öklét mutatva, remegve így szólt:

— A hogy parancsolja, grófné! Konstatálom azonban, hogy ezt a bánásmódot nem érdemeltem meg. De ha véletlenül még egynéhány kiegyenlítettlen számlája volna, remélem, meg fogja találni Fehér Marczel czímét! Adieu!

— No, ez már mégis csak szemtelenség! kiáltott a grófné s egy az asztalon álló vázát felkapva, azt Fehér után dobta. De Fehér félreugrott úgy, hogy a szép sévresi porcellán csak az ajtót találta s ezer darabokra törve, a földre csörömpölt.

Odelszky grófné előtt elsötétült a szoba. Tántorgott, majd egy rakás összehajtott szőnyegre dült.

Fehér Marczel pedig szótlánul távozott. Halvány volt, mint a gázlámpa a kapu előtt. Dühösen és reszketve belevágta magát számozatlan kocsijába.

— A Ringhotelbe! — hebegte.

Mikor már bent ült a kocsiban s végre biztonságban érezte magát, egyszerre csak elmosolyodott s azt gondolta magában:

— Az egyik párnát vág az ember fejéhez, a

másik porcellánvázát. Ez tehát veszedelmesebb, mint amaz, de alapjában véve egész egyformák ...

XXIV.

Az ember sohasem tanul ki. Fehér Marczel is csak most látta, hogy ő sem ismerte a nőt annyira, mint ő ezt képzelte magáról. Azért a legújabb tapasztalatai sem tették bizalmatlanabbá a gyöngébb nem irányában, mert különben sejtette volna, hogy Maud odaadó szeretete és feltűnő figyelme mögött is rejtőzhetnék valami.

Maud és Társai mind egy közös vonáson ismerhetők fel: akármit tesznek, gondolnak, éreznek és óhajtanak, számításon alapszik. Fehér Marczelnek tehát tudnia kellett volna, hogy a Maudok akkor szeretnek igazán, ha kikaparják a szemünket, és föltétlenül megcsalnak, ha agyanölelik az embert.

Fehér Marczel pedig abban a hitben volt, hogy Maud vonzalmát osztatlanul és teljesen birja. S ebben tévedett, mert Maud kizárólag Odelszkyvel foglalkozott, igaz, hogy csakis lelke mélyében.

Maud kilátásai, hogy ismét összekerülhetne Gézával, napról-napra rosszabbodtak s minél jobban kellett eltitkolnia benső érzelmeit a világ előtt, annál jobban vágyódott azután, a kinek mindent feláldozott volna, csak hogy az övé lehessen. Ez a kívánsága most már majdnem félelmetes arányokat kezdett ölteni.

Persze, hogy ma egész más fogalmat alkotott magának erről a boldogságról. Az ismeretségüknek első idejében táplált regényes reményeket már régen eldobta magától, merő utópiának tartotta őket. De szeretni Gézát, az övé lenni, minden remény, minden hátsó gondolat nélkül, úgy a hogy már más ezer férfiúé volt, ezt óhajtotta minden áron.

Az elhagyatottság ijesztő óráiban, mikor átengedte magát képzeletének, majd beleőrült a vágyakozásba. Ki nem elégített érzései kínozták, s ilyenkor elátkozta azt a szerencsétlen pillanatot, mikor a Semmeringen leküzdötte természetét s magasabb érzéseknek áldozott, a helyett, hogy habozás nélkül élvezte volna azt, a miről most már talán mindörökre le kellett mondania. S sírva fakadva, ütötte, verte arczát, testét . . .

Ilyen napokon Fehér azt találta, hogy kedvese gyönyörű színben van.

Ebben az időben történt, hogy Maud váratlanul megpillantotta Odelszkyt az Operaházban. Szeretett volna felkiáltani, de nem volt szabad.

Ott ült tehát a közelében, — majdnem elérhette kezével s Géza nem tartotta érdemesnek, hogy csak egy szóval is értesítse megérkezéséről. A véletlennek köszönhette tehát az egészet . . .

Eszébe jutott, hogy Géza vőlegény, de csakhamar elüzte ezt a kellemetlen gondolatot.

— Ah mit! — okoskodott magában. — Vőlegény! Mi az? Semmi! Mégis az enyém, s első sorban nekem van jogom hozzá,

De ekkor Osztóczy grófra esett a tekintete, a ki úgy ült ott a szeretett férfiú mellett, mint egy élő: Apage...!

Fehér azonban felismerte volt a helyzet veszélyes voltát s felvonásközben elvitte magával. Unalmas vacsora után, melyet a Sacher-szállóban fogyasztottak el, Fehér haza kísérte Maudot s mivel ez fejfájásról panaszkodott, elbucsuzott tőle.

Maud pedig várt . . .

Szentül meg volt győződve, hogy Géza el fog jönni. Hisz olyannyira értették egymást valamikor, hogy Gézának éreznie kellett, mennyire vágyódik utána.

De Géza nem jött...

Hajnalodott s a szállóban ismét megkezdődött a zajos élet; a folyosón jártak-keltek, az utczáról tompa kocsimoraj hallatszott, s lassan-lassan világos lett a szobában.

Maud még mindig várt...

Mikor már a nap besütött a szobájába, fáradtan s ásítózva felkelt a kerevetről, a hol életének legkinosabb óráit eltöltötte s leülve íróasztala előtt, reszkető kézzel levelet írt Odelszkynek. Mikor befejezte, elolvasta, de nem tetszett neki. Eltéppte s újból megírta. Dél volt, mikor felhivatta az öreg sarki hordárt, az öreg Scharingert s megbizta őt a levél továbbításával. Magyarázatra, útbaigazításra az öregnél nem volt szükség, mert már annak idején is mindig ő vitte az üzeneteket a fiatal grófnak.

— No, annak igazán örülök, misz kisasszony,

hogy a gróf úr ismét itt van, — szól Scharinger mosolyogva. — Aranyos ember ez a kis gróf. Mindig kedves, mindig finom és jókedvű s Isten lássa a lelkemet, örült szerelmes a kisasszonyba! Ha úgy visszagondolok arra, mikor olyan bizonyos lilaszínű levélkét vittem neki, felugrott, tánczolt örömeiben s kitepte a levelet a kezemből! Sok szerelmes embert láttam már ezen a világon, misz kisasszony, elhiheti nekem, de olyan nagyon szerelmes gavallért, mint a kis grófot, még soha!

— Jól van öreg! Várjon feleletre, érti? Minden áron akarok feleletet.

A sarki hordár bizalmasan pislogott a szemével.

— Ugyan kérem, misz kisasszony, — mondta — ne féljen semmit! Ha minden olyan biztos volna a zsebemben, mint ez a válasz, akkor nem állnék többet ott lent a sarkon. Legfeljebb azért, hogy még sok ilyen aranyos kis levelekét vihessek a Józsefvárosba!

Az öreg szavai felbátorították Maudot. Megkönnyebbült. Persze! Hisz nem is lehetett ez más-kép s Odelszkynek kellett felelnie.

Ismét várt . . .

Alig fél óra mulva már jelentkezett az öreg Scharinger. Fénylett a homloka, annyia sietett . . . s Maud mégis sokalta volt a várakozást.

— Be soká tartott! — mondta türelmetlenül. — Mi ujság?

Az öreg tekintete nem ígért jót.

— Elutazott! Egy félórával ezelőtt elutazott, — felelte az öreg lihegve.

Maud mérgesen toppantott a lábával.

— Hová? — kérdezte.

— Magyarországra, — felelte az öreg Scharinger, bocsánatot kérő tekintettel, majd így folytatta: — Csak a gróf úr legényével volt alkalmam beszélni, de alig birtam tisztességes választ nyerni tőle. Mindig csak azt énekelte, hogy: Storch, Storch, Steiner, — jaj, be utálok ezt a dalt!

— Mikor jön meg a gróf úr? kérdezte Maud. Scharinger vállat vont.

— Ép ezt nem sikerült kihoznom a legényből, — mondta. — Kikérdeztem, a hogy szokás, de ez a fráter csak bambán nevetett s a végén azt mondta hogy . . . hogy . . .

— Mit mondott?

— Hogy a gróf úruak most más dolgon jár az esze, s hogy megnősül!

— Tudom, — felelte Maud nyugodtan. — Mi-hor lesz az esküvő?

— Nemsokára, mondja a legény, már egy-néhány hét múlva . . . Vigye el az ördög azt a magyar csirkefogót! Haszontalan fráter ez a legény, kérem!

— Hagyja abba! — vágott közbe Maud.

Fényesen megjutalmazta az öreget útjáért, azután becsukódott, elsötétítette a szobáját s lefeküdt.

Sírt még egy kicsit, azután elaludt.

Elmult nap nap után, s pontosan, ugyanabban

az órában jelent meg Fehér Marczel, jól fésülve, ápolt körmökkel, nyírott bajuszszal, vakítóan fénylő lakkezipőben, s vadonatúj czitromszínű kesztyűkben.

Elbeszélgetett érzelmeiről, istállójáról, elmondta a legújabb pletykákat, s végül meghivta Maudot vagy a színházba, vagy vacsorára, a mire rendszeren csak a hajnali órákban váltak el egymástól.

Maud pedig mindig fellélegzett, mikor Fehér mögött betehette az ajtót, s úgy érezte, mintha Fehérrel együtt az a Maud is távoznék, a ki egész napon át volt.

Az a Maud azonban, a ki maradt, az más lény volt.

A mikor már minden csöndes lett a kis szállóban és semmiféle nesz sem hallatszott többé, akkor Maud fehérnemű-szekrényéből elővette Odelszky arczképét, oda tette maga elé az íróasztalra s levelet írt.

Mindennap küldött egy ilyen újabbi szerelmi vallomást a postára s mindegyikében csak ugyanazt írta. Mindig csak a régi nóta volt . . .

De válasz nem jött.

Végre öt nap mulva beállított a levélhordó, kezében lilaszínű levéllel, a melynek a hátsó oldalán ez állt:

«Czímzett nem fogadta el. Vissza.»

Maud szomorúan vette át a küldeményt.

A levélhordó nem mozdult.

— Mit akar?

— Tíz fillért kapok nagysád.

Ezt a pénznemet Maud alig ismerte, — talán nem is látta soha. Forintot adott tehát a postásnak:

— Hagyja csak . . .

Elképzelhető, mennyire örült a cs. kir. alkalmazott, mikor másnap ugyanilyen levéllel állíthatott be a szép misznél. És nem csalódott. Ismét megkapta a forintját. Így ismétlődött ez egy egész héten keresztül.

Elmult pedig nap nap után s pontosan ugyanabban az órában jelent meg Fehér Marczel, jól fésülve, ápolt körmökkel s vadonatúj citromszínű keztyükben. Biztosította Maudot érzelmeiről, beszélgetett istállójáról, elmondta a legújabb bécsi pletykákat s a végén meghívta Maudot vagy a színházba, vagy közös vacsorára.

Egyszer azonban Fehér, mikor belépett, egészen másképp nézett ki, mint rendesen. Homloka fénylett s a kalapja be volt horpadva.

— Hát magával mi történt? — kérdezte tőle Maud, kissé gúnyos mosolylyal.

— Semmi, drágám, — felelte Fehér. — Megmondtam a véleményemet egy előkelő hölgynek, s ez némileg alterált engem.

Erre együtt elmentek az orfeumba, s Fehér, mint rendesen, csak a hajnali órában búcsúzott el Maudtól.

Maud pedig föllélegzett, mikor barátja mögött betehette az ajtót. De nem vette elő Odelszky arczképét s nem is írt többé levelet.

Azért mégis minden napnak volt egy izgató

pillanata: az, mikor az öreg sarki hordár belépett s jelentést tett a józsefvárosi útjának eredményéről.

Tizenháromszor azzal lépett be félénken az öreg, hogy semmi ujság. A tizennegyedik napon azonban fénylett a szeme s remegett az egész testén.

— Mi az? Mi az? kérdezte Maud izgatottan.

— A gróf úr — — a gróf úr — —

— Nos? Beszéljen már az Istenért!

— A gróf úr ma este megérkezik! nyögte ki végre az öreg Scharinger.

Maud előtt elsötétült minden s ágyára kellett támaszkodnia, hogy el ne szédüljön. Oly végtelenül boldognak érezte magát.

Aztán pedig összeszedte magát s tárt karokkal odasietett az öreg hordárhoz.

— Köszönöm, ezerszer köszönöm! suttogta s átengedve magát a pillanat mámorának, összevissza csókolta.

És sírva fakadtak mind a ketten . . .

XXV.

Az öreg Scharinger igazat mondott Maudnak, mikor bejelentette neki, hogy Odelszky gróf Bécsbe fog érkezni.

A kis mágnás, szíve sugallatának engedve, elhatározta, hogy meglátogatja menyasszonyát. De mikor már a vonaton ült, nyugtalanság fogta

el. Mindig csak eszébe jutott az a nő, a ki még eljegyzése előtt oly mély benyomást tett rá. Igaz, hogy nem a szerelem vagy a vonzalom jutatta eszébe Maudot, hanem a félelem attól, hogy Maud újból és újból fog jelentkezni a láthatáron. Pedig most már igazán végzett volt vele.

Az a sok levél, a melyet tőle kapott s felbonthatlanul visszaküldött neki, eléggé bizonyította, hogy aggodalmai nem alaptalanok. Hálát adott az Égnek, hogy a bécsi kis szálló portásával folytatott beszélgetésből megtudta, hogy Maud tényleg nem volt jobb, mint a milyennek Osztóczy gróf lefestette előtte. Az a tudat, hogy Maud olyasvalamit akart vele elhíttetni, a mi nem volt igaz és hogy képes lett volna arra, hogy magát vele el is vetesse: valósággal gyűlöletté, megvetéssé változtatta át érzéseit Maud iránt.

Bécsbe érkezve, előbb lakására hajtattott, a hol legénye azzal fogadta, hogy az az öreg hordár, a ki annak idején attól a «bizonyos hölgytől» üzeneteket hozott, nap-nap után ott volt s kérdezősködött, hogy a gróf úr mikor jön meg.

— Te persze megmondtad neki? — kérdezte Odelszky rosszat sejtve.

— Meg én, jelentem alásan, — felelte katonásan a legény.

— Szamár! — szólt Odelszky s becsapta az ajtót az inasa előtt, a ki csak annyit morgott magában, hogy:

— Gyere csak még egyszer, te német hunczut!

Aztán kiállt a lépcsőházba, pipára gyújtott s meg sem szólítva az arra menő III-ik emeletbeli szobaleányt, a ki Győrből való volt, s a kivel különben mindig szóba állt, szidta a bécsi hor-dárok kíváncsiságát.

Odelszky gróf ezalatt átöltözködött, majd elment édesanyjáékhoz, a kik akkor már ideiglenesen a Bristol-szállóban laktak.

Nem szorul külön említésre, hogy Lujza vég-telenül örült a viszontlátásnak. Mindenkinek volt mit kérdeznie. Vera Tibor után tudakozódott s mikor Géza átadta leendő sógorának üdvözlét, Vera úgy elpirult, hogy valami ürügy alatt ki-ment a másik szobába. Eszébe jutottak az apácák; mit is szolt volna mère Gratiana például, ha ezt megtudja?

Hideg vacsora után, a melyet a szobában fo-gyaszttak el, Lujza egyszerre csak az egész tár-saság legnagyobb meglepetésére azt az óhaját fe-jezte ki, hogy látni szeretné Géza otthonát.

— Egyszerűen remek lehet — mondta. — Még soha életemben nem láttam igazi garçonlakást, de abból ítélve, a mit hallottam, gyönyörűnek kell lennie. Okvetlenül kell látnom a lakásodat, Géza!

— Lujza, kérlek! szolt Vera pirulva.

— Csak nem találsz ebben valamit? — felelte Lujza. — Hisz Géza a vőlegényem!

Erre már Odelszky is megszólalt:

— Igazán nem tudom, mit akarsz nálam látni. Nincs ott semmi, a mi téged érdekelhetne. Van

egy pár rozsdás kard, két pisztoly, egy régi szekrény, négy lyukas szőnyeg, néhány asztal, egy ágy . . .

— De Géza, kérlek! — vágott közbe Vera.

— Hát már ágyról sem szabad előtted beszélni?

Hallatlan! — felelte Odelszky, majd Lujzához fordult: — De ha minden áron akarod, nem bánom, legyen szerencsém!

— Igenis akarom!

— Ezt megengedhetjük magunknak, — szólalt meg a grófné mosolyogva. — Géza egyszerűen megteáztat bennünket.

— Rendben van, — felelte Odelszky. — A tea minőségéről kezeskedhetem; olyan jót még nem ittatok soha!

— Nagyszerű lesz! — kiáltotta Lujza. — Holnap tehát elmegyünk hozzád!

S e mellett maradtak is.

Éjfél lehetett, mikor Odelszky elbúcsuzott. Gyalog ment haza s élvezte a friss levegőt; még most is égett az ajka Lujza csókjaitól.

Útközben elgondolkozott sorsa fölött s megelégedéssel konstataálta, hogy igen boldognak érzi magát, s hogy menyasszonya a világ legbájosabb teremtménye . . .

Másnap a vendégek tiszteletére adandó «five o'clock-tea» elég gondot okozott Odelszkynek. Feltette magában, hogy mindenképen kitesz magáért. A legénye is így vélekedett s csakhamar mind a ketten lázas tevékenységet fejtettek ki.

Odelszky egy, a házmesteréktől kölcsönkért lét-

rán állva, szegeket ütött a falba s régi rézmet-szeteket akasztott fel; majd elővet néhány fényképet volt intézetbeli, vagy önkéntestársaitól s azokat «művésziesen» kis asztalkára szórta szét. Más arczképei is voltak ugyan, de azokat gondosan elrejtette, mert aligha örült volna Lujza, ha a kis Steffi, a hirtelenszőke Hanzí, vagy a fölötte dekolletált Mimi fényképét pillantotta volna meg. A legény pedig ezalatt ablakot tisztított, felmosta az előszoba padlóját s kivikszelte gazdájának összes csizmáit, mire az utóbbi figyelmeztette, hogy ez teljesen felesleges.

Aztán rozoga teamasinát vettek elő, megtöltöt-ték szeszszel, kölcsönkértek a közeli kávéházban csészéket és kanalakat, s végül Odelszky maga ment a szomszédos cukrászdába, a hol annyi süteményt vásárolt össze, hogy nemcsak vendégei, hanem egy egész század is elronthatta volna vele a gyomrát.

Félnégy órakor Odelszky elküldte az inasát tejszínhabért és rumért, maga pedig megható buzgósággal nagy kínai ezüsttálczára kikészítette süteményeit.

Tevékenységében erős kopogás zavarta meg.

— Megint elfelejtette a kulcsát elvinni ez a szamar! — morogta Odelszky, majd kiment, hogy beeressze a legényét.

Jóskának ijedt és bocsánatért esedező arcza helyett azonban legnagyobb meglepetésére női alakot pillantott meg s csakhamar halálos ijedtség fogta el. Maud állt előtte.

Odelszky hátralépett s a váratlan vendég orra előtt be akarta tenni az ajtót, de volt ideálja megelőzte nem épen udvarias, de mindenesetre érthető szándékában. Gyorsan belépett s a nyakába borult. Odelszky igyekezett szabadulni Maud karjaiból, de ez nem eresztette el s így küzdve egymással, betántorogtak a szobába.

Végre sikerült Odelszkynek Maudot ellökni magától. A fiú halásápadt volt, Maud arcza égett. Pillanatig farkasszemet néztek egymással.

— Géza! tehát így fogadsz? — szólalt meg végre Maud izgatottan.

— Szerencsétlen leány... mit akarsz tőlem? — hebegte Géza, ajkait harapdálva. Vendégei minden pillanatban megérkezhetnek, s így fölötte kínos volt a helyzete.

Maud ránézett nagy, szép szemével.

— Nem tudom elhinni az egész históriát, — mondta fájdalmasan s leült. — Kell, hogy tetőled halljam, hogy igazán úgy van, a hogy mondják!

— Mit akarsz tőlem hallani?

— Azt, hogy köztünk mindennek vége. Mondd meg te, ha van hozzá bátorságod és — szíved!

Odelszky idegesen járt fel-alá, kinézett az ablakon, majd kiment s kulccsal csukta be az előszoba ajtaját. Már fél öt volt... Pillanatról-pillanatra kritikussabb lett a helyzet.

Mikor Odelszky ismét bejött a szobába, megállt Maud előtt s a nélkül, hogy a szemébe nézett volna, udvariasan azt mondta:

— Ne vedd tőlem rossznéven, Maud, de semmi

kedvem sincs most olyan dolgokat feszegetni, a melyeket egyáltalában érinteni mindkettőnkre nézve kínos.

— Ugyan! Semmi kedved sincs? — jegyezte meg Maud gunyosan.

— Nincs. Várok valakit, s valóban kellemetlen volna rám nézve, ha . . .

— Értem! Vársz valakit! — vágott közbe Maud s pajkosan behúnyta az egyik szemét.

— Tévedsz, — felelte Odelszky. — Menyasszonyomat várom, és . . .

— Menyasszonyodat? Jaj, be jó! Hisz ez mese, barátom! A menyasszonyod eljár a lakásodra?

Maud hangosan nevetett, a mi Gézának rendkívül rosszul esett. Fenyegetőleg így szólt:

— Ne neved! Igenis, várom menyasszonyomat, édesanyámat s a nővéremet. Ezek úri nők, a kikkel te . . ., de hagyjuk ezt! Remélem, hogy megértettél!

— Hogyne — felelte Maud elkomolyodva. — Nagyon jól értelek. Nem vagyok méltó arra, hogy ezekkel az úri nőkkel még csak egyszerre említtessem is. Biztosíthatlak, kedves Gézám, hogy magam sem kívánok velük összejönni.

— Látod, ez már beszéd. Így tehát legjobb lesz, ha . . .

— Megálljunk, barátom! Ilyen rövidesen még sem végzel velem. Megyek . . ., de egy feltétel alatt!

— És pedig?

— Ha megígéred, hogy meg fogsz látogatni s előbbi kérdésekre megadod a választ. Ezzel tartozol nekem.

— Eszem ágában sincs, — jelentette ki Odelszky gondolkozás nélkül. — Inkább most adom meg a kívánt felvilágosítást. Tudd meg tehát, hogy igenis, vége köztünk mindennek. Mindennek! Most pedig — — mindjárt itt lesznek a vendégeim.

Erre Maud mégsem volt elkészülve. Nem gondolta, hogy ilyen ridegen fognak vele elbánni. Szégyen és düh vett rajta erőt.

— Szószegő! Hát te is olyan hitvány vagy, mint a többi? — kiáltotta mérgesen.

— Én?

— Igen, te! Vagy azt hiszed talán, hogy te vagy az egyetlen férfi a világon, a ki megesküdött, hogy engem szeretni fog örökké s hű marad hozzám? Szó sincs róla! Mindnyájan úgy viselkedtek, mint te! Míg őket azonban sohasem vettem komolyan, mert utáltam, megvettem őket, addig a te szavadban bíztam, szerettelek, a hogy nő szeretni képes s becsületes embernek tartottalak. S ime, még ebben az egyetlenegyben is csalódtam!

— Ezt rendkívül sajnálom, — felelte Odelszky szárazan. — Hallatlan dolognak találom, hogy még te illetsz engem szemrehányásokkal! A többiek, a kikről beszélsz, bizonyára okos és tapasztalt emberek voltak, míg én — fájdalom, csak ostoba, hiszékeny gyerek voltam! Azok a többiek tudták mindazt, a mit én legjobb barátaimnak, s

talán még saját szememnek sem lettem volna képes elhinni! Szörnyű buta voltam!

— A miben bízál, barátom, azt nem én, hanem magad találtad ki!

— Nem igaz!

— De igaz! Engem legfeljebb az a szemrehányás érhet, hogy meghagytalak tévedésedben.

— Ah mit! Hiábavaló beszéd ez! Tisztességes leánynak tartottalak s becsületszavamra mondom, életemet is koczkára tettem volna azért, hogy elvehesselek feleségül! Te pedig ezt minden habozás, minden lelkifurdalás nélkül elfogadtad volna, holott nem lehettél volna soha más, mint a szeretőm!

— Ma már csak az akarok lenni, Géza, — szólt Maud megtörve, meleg hangon s Odelszky keze után nyult.

A gróf hátralépett.

— Ezzel elkéstél, — mondta s hangja önkénytelenül kissé meglágyult. De aztán homlokához kapott. — Kérlek, kedves Maud, hagyj engem békében, — szólt, rázva a fejét. — A mi volt, vagy a mi lehetet volna, az már nincs és nem is lesz többé soha. Ha valamikor szép álmot álmodtunk együtt, hát hadd maradjon legalább az emléke. Szörnyen tévedtem, — szenvedtem, — de most kiábrándultam, s vége mindennek. Ma pedig másé vagyok, tudod.

— Tudom, darling! Ő lesz a feleséged, én pedig a szeretőd akarok lenni! — szólt Maud, felkelt és átkarolta a grófot. — Nem bírok élni a nélkül.

— Nem, ezerszer nem! Lehetetlen! — kiáltotta Odelszky. — Megvetném saját magamat, ha ilyen tennék! Komisz, alávaló fráter volnék!

— Kérlek, ne utasíts el ilyen ridegen! Az a nő ma még nem a teleséged! Hát a halálba akarsz engem kergetni?

Odelszky meghökkent, de aztán így szólt:

— Ezt magad sem hiszed. Hiába minden. Engem nem csábítasz el többé. Szeretem a menyasszonyomat, imádom, s hű maradok hozzá!

— Nem neked való feleség az! — jegyezte meg Maud kicsinylőleg. — Hamar meg fogod unni azt a falusi libát!

Géza elfehéredett.

— Elég volt! — pattant fel dühösen. — Megmondtam, a mi mondani valóm volt. Add a kezéd, s — — aztán menj!

Maud meg sem mozdult. Ülve maradt. Géza nyugtalansága folyton nőtt. De egyszerre nem bírt többé magával. Kinyitotta az ajtót s remegve így szólt:

— Ezt már meg fogod érteni?

Massey Maud behunyta a szemét s szó nélkül felkelt. Reszketett s alig tudott a lábán állni.

— Megértettem, — mondta tompa hangon s Odelszky előtt elhaladva, rettenetes szempillantást vetett rá. Maud arcza egészen meg volt változva s a női bájnak még az utolsó nyoma is eltűnt a vonásaiból. Öreg, majdnem csúnya volt.

Odelszky elszörnyülködött. Ez volt Maud, az egykori ideálja? Ez a nő, a ki most kiment — örökre?

— Isten veled, — suttogta halkan.

— A viszontlátásra! — felelte Maud . . .

— Soha!

— De igen! A viszontlátásra! — ismételte Maud s betette az ajtót.

Odelszky még egy-két perczig, dobogó szívvel ott állt szótlanul, aztán magához tért.

— Hál' Istennek! — sóhajtott, s vissza akart térni a szobába. De ekkor csöngettek s hangos, vidám beszéd hallatszott az ajtó előtt. Női hangok voltak.

Odelszky nem minden zavar nélkül eresztette be vendégeit: a grófnét, Lujzát és nővérét. A grófné különösen nézett a fiára.

— Szép töletek, hogy ily pontosak vagytok, — szólt Géza, csakhogy mondjon valamit.

— Talán igen pontosak voltunk? — jegyezte meg a grófné, félre nem érthető hangsúlyozással.

— Ellenkezőleg . . .

Bementek a szobába.

Lujza Gézának csókra nyujtotta üde kis arczát, a mely csak úgy ragyogott a boldogságtól, mikor megpillantotta az édességeket.

— Igazán, minta-vőlegény vagy! — mondta tréfásan. — No, de hallod, micsoda pazarlás ez? S mindezt mi fogyasszuk el?

— Géza mindig ilyen, — jegyezte meg Vera.

Majd körültekintettek a lakásban. Lujza remeknek talált mindent. Egyszerre azonban csak gondolkozva megállt s így szólt:

— Milyen különös szag van itten? Milyen illat ez?

Megijedt, mert eszébe jutott a kis lugas Mogyoródon, a fal mellett, a melyen túl a patak csobogott. Egy levél jutott eszébe . . .

— Valami különös illatot érzel? — kérdezte Odelszky ártatlan hangon, majd elfordult s meggyújtva a teamasinát folytatta: — Tudom már, hogy ez micsoda. Ezt az illatot valamikor nagyon szerettem s lehet, hogy belevette magát a függönyökbe. Én persze úgy megszoktam, hogy észre sem veszem. Egy idő óta azonban ki nem állhatom ezt a szagot s már rég kidobtam a flakont, a melyben benne volt . . .

— Jól tetted, hogy kidobtad, — jegyezte meg a grófné.

Lujza nem szólt semmit. Valami lehangolta. Önkéntelenül arra a hölgyre kellett gondolnia, a kivel a kapuban találkoztak, mikor kiszálltak a kocsiból. Csak nem ő volt? Ő . . . ?

Odelszky azonban mindjobban visszanyerte lelki nyugalmát s fölülmulta önmagát kedvesség és figyelem tekintetében menyasszonya iránt.

Végre Lujzának is ismét megjött a jókedve. Szídta önmagát, hogy bizalmatlan volt Géza iránt s jól esett neki a vőlegényébe vetett hite. Hogy is kételkedhetett benne még egy pillanatig is?

Ekkor érkezett csak haza Odelszky legénye s lihegve elpanaszolta, hogy bejárta a fél várost, míg «ezt a kis» tejszínhabot meg tudta szerezni.

Mindnyájan jót nevettek Jóska eredeti előadá-

sán. Aztán leültek teázni s az egész társaság egyetértett abban, hogy Géza szeretetreméltó háziúr.

XXVI.

Odelszky nem tudott megszabadulni attól a gondolattól, hogy Maud a búcsuzás pillanatában azt mondta neki, hogy «a viszontlátásra!»

Maudnak az utóbbi időben tanúsított különös viselkedése azt a meggyőződést keltette benne, hogy jobb lesz, ha Bécsnek ismét hátat fordít. Valószínűnek tartotta, hogy Maud újabb kísérletektől sem fog visszariadni, hogy vele újból találkozzék. Már pedig ehhez semmi kedve sem volt.

Odelszky nem csalódott.

A nevezetes teára következő napon, — éppen öltözködött, — mikor a legénye óriási maréchal Niel-rózsacsokorral lépett a szobába. A csokrot kis bolti leány hozta s átadta minden további megjegyzés nélkül. A legény abban a nézetben volt, hogy «a menyasszony őnagyságától» valók a szép virágok. A csokorban elrejtve, minden címzés nélküli boriték, s ebben egy kártya volt, a melyen csak annyi állt, hogy:

— Good morning — darling!

Odelszky, ki tükre előtt állva, nyakkendőjét gondosan kötözgette, kikapta a csokrot legénye kezéből s földhöz vágta. A levelet eltépte s bedobta a kályhába, mire a legény — fejét vakarva — óvatosan kisompolygott.

Mikor Odelszky elhagyta lakását, attól tartott, hogy egyszerre csak Mauddal fog találkozni. Feltűrt gallérral, sötét tekintettel sietett végig az utcán; néha-néha hátranézett, majd óvatosan tekintett az oldalutczákba s meghökkent, ha kocsí robogott el mellette. Minél jobban megközelítette a belvárost, annál nagyobb lett a nyugtalansága.

Mielőtt betért a Brisztol-szállóba, nagyot került a lejárati előtt s csak a mikor meggyőződött arról, hogy Maud nem leselkedik a kapuban, belépett.

A hozzátartozói társaságában kissé nyugodtabb lett, de mikor a grófné közös sétát proponált, Gézának ehhez semmi kedve sem volt. De nem szólt semmit, s elment a hölgyekkel.

A séta alatt pokoli kinokat állott ki. Lujzával elől ment karonfogva, míg anyja és nővére követték s a menyasszonya minduntalan megpillantott valamit a kirakatokban, a mi felhívta érdeklődését. Lépten-nyomon megálltak s gyönyörködtek a kiállított tárgyakban. Hisz úgy sem tartott már soká s ismét haza kellett mennie Mogyoródra, a hol egyebet se látott az ember, mint kormós munkásokat és füstölgő kéményeket.

Odelszky nagyon ideges volt. Nem egyszer, százszor a szembejövő nőket Maudnak nézte, s mindig csak az utolsó pillanatban látta, hogy tévedett.

Majd hazatértek a szállóba s ezzel véget ért Odelszky kinszenvedése. Lujzának feltűnt ugyan Géza nyugtalansága, de sejtelve sem volt arról, hogy annak mi volt az oka.

Néhány napra rá ismét együtt bejárták a belvárost. Ekkor történt, hogy az egész társaságnak egy ékszerüzlet előtt kellett megállnia, mert Lujzának mód fölött megtetszett egy modern foglalatú férfigyűrű, a melyet Gézának meg akart mutatni. Vera ezalatt valami karpereczben gyönyörködött, míg a grófné felhasználta a kedvező alkalmat s a kirakatban levő tükörben nézte magát.

Odelszky természetesen szintén remeknek találta a gyűrűt. Egyszerre azonban ösztönszerűleg érezte, hogy valaki megállt mögötte s a vállán át szemlélte a kirakott tárgyakat. Ismert illat terjedt el körülötte.

Odelszky betekintett a szemközt levő tükörbe, de csak egy árnyékot látott. Semmi egyebet. S mégis összerezcent.

— Gyerünk, gyerünk! — szólt a grófné végre, s erre aztán tovább mentek.

Mikor a lakására érkezett, legénye derült arccal fogadta.

— Mi az? — kérdezte Odelszky idegesen.

— A méltóságos úr menyasszonya ő nagysága üdvözli a méltóságos urat s itt küld valamit, — felelte a legény.

— Talán bizony megbolondultál! — pattant fel Odelszky; — hisz ép most jövök tőle!

— Azért mégis csak küldött valamit, a mi a méltóságos úrnak nagyon megtetszett, — erősítette a legény.

Odelszky felemelte az öklét.

— Ha még soká titokzatosan nyafogsz, baj lesz! Beszélj már egyszer emberiesen s mondd meg, hogy mit akarsz tulajdonképen?

A legény nem felelt s az asztalra mutatott, a melyen kis csomag feküdt.

— Hát ezt ki hozta? — kérdezte Odelszky visszafojtott lélekzettel.

— Valami bolti szolga.

— Miféle üzletből?

— Azt igazán nem tudom, méltó — —

— Szamár!

Odelszky kapkodva felbontotta a csomagot, majd kinyitotta az abban levő kis dobozt. Azt a gyűrűt pillantotta meg benne, a mely délelőtt annyira megtetszett Lujzának.

— Tehát mégis ő küldte — mondta halkan, miközben vonásai kiderültek. De ebben a pillanatban a szeme darabka papiron akadt meg, a mely kiesett a dobozból. Felszedte s elolvasta, a mi rajta állt: «Gézának — Maud».

— Megbolondulok! Megőrülök! — tombolt Odelszky s dühösen olyant ütött az asztalra, hogy Jóska ijedten kifutott. — Nem bírom ki tovább! Nem bírom! — kiáltotta s az ágyra dobta magát.

Mikor ismét magához tért, becsomagolta az ékszer s azt azzal az utasítással adta oda a remegő Jósának, hogy vigye el Miss Massey Maud címére, a Ring-hôtelbe s adja be az irodába.

— Elismervényt ne felejts ám kérni! — kiáltotta a siető legény után.

Erre aztán kocsiba ült s felkereste édesanyjáé-

kat a Bristol-szállóban. Pár szóval megmagyarázta, hogy idegei nem bírják ki tovább a városi levegőt, hogy rosszul érzi magát s mielőbb Mogyoródra óhajt visszatérni.

A grófné sejtette, hogy valami nincsen rendjén. Lujza Géza láttára megijedt:

— Mi bajod van az Istenért?

— Semmi, de menjünk innét, — szólott Odelszky, — meguntam már ezt a Bécset, megfulladok az itteni levegőben!

Beteg gyermek módjára odabujt menyaszonyához s vállára tette a fejét. Majd kissé nyugodtabban azt mondta:

— Milyen jó így nálad, édes, egyetlen Lujzám!

Hálás tekintetet vetett a leányra s kezet csókolt neki.

Másnap mindnyájan Mogyoródra utaztak, s akkor esett az első hó.

XXVII.

Odelszky gróf sürgetésére az esküvőt december 5-ikére tűzték ki. Így tehát már csak tizenégy nap volt hátra s sietni kellett a szokásos előkészületekkel.

Asztalos Kornél kellemes meglepetéssel fogadta a hazaérkezőket. Elhatározta, hogy a fiatalok számára Mogyoródtól félóránnyira kis uri lakot épített s azt velük közölve, hozzátette:

— Addig is nálam lakhattok; az egész első

emeletet rendelkezésekre bocsátom s remélem, nem fogunk összeveszni, míg saját házatok elkészül.

Abban állapotok meg továbbá, hogy az esküvő Mogyoródon lesz.

A fiatalok azzal töltötték idejüket, hogy összeállították azoknak a jegyzékét, a kiknek értesítőköt küldenek s bizonyos fokig versenyeztek abban, hogy kinek van több ismerőse. Eleinte Odelszky «vezetett», de aztán messze elmaradt Lujza mögött, a ki a vármegye összes notabilitásaival s a szomszédos földbirtokosokkal állt elő.

Odelszky különben a Bécsben kiállott izgalmak után azt találta, hogy Mogyoród paradicsom s ismét visszanyerte nyugalmát. Néha maga sem értette, hogy miért is engedett annyira azoknak az érzéseknek? Beteges képzelődésnek minősítette az egészszet és feltette magában, hogy ez ellen küzdeni fog lelke egész erejével.

Minazonáltal ismét történt valami, a mi Maudot eszébe juttatta. Szó volt a nászutazásról s a fiatalok mindenféle terveket kovácsoltak. Nemsokára tisztában voltak azzal, hogy elmennek a Rivierára s ott töltenek néhány hetet, majd hazatérve útközben meglátogatják Rómát, Nápolyt és Velenczét.

Asztalos Kornél azt ajánlotta nekik, hogy csak kényelmesen utazzanak s ne tegyék meg egyfolytában az utat a Rivieráig, miért is a mellett foglalt állást, hogy Fiuménak menjenek, vagy pedig Bécsnek, mely esetben megtehetnék az is, hogy

a Semmeringen töltenének pár napot s csak aztán folytatnák útjukat a Nizza-expresszsel.

Ez az utóbbi idea rendkívül megtetszett Lujzának, annál is inkább, mivel Gaupp kisasszonytól annak idején sokat hallott a Semmeringről, a hol a vén kisasszony többször töltötte a karácsonyi ünnepeket Rottweil grófékkal.

Odelszkynek azonban érthető okokból ez a terv sehoggy sem felelt meg. Megkísérelte tehát menyasszonyát kapacitálni, hogy a Semmeringről mondjon le.

— Szerencsétlen, átkozott vidék az, — magyarázgatta. — Rendkívül unalmas hely. Csupa tunnel, míg az ember feljut, s fent semmit sem látni a sok fenyőtől, legfeljebb az eget s lent egy pár völgyet, ez az egész. Mit csináljunk ott?

— Mit csináljunk ott? Hát valami különös szórakozásra van szükségünk, a mikor mi ketten együtt lehetünk? Lehet-e szebb dolgot elképzelni, mint végnélküli fenyőerdőket, kék eget és völgyeket?

Odelszky nem szólt semmit; hisz Lujzának alapjában véve igaza volt. Bizony szép, remekszép volt az a Semmering s nem esett nehezére, hogy újból felidézze azokat a kedves emléket, a melyek az ott töltött órákhoz fűződtek . . . Este volt. A nap már lenyugodott a hegyek mögött s jóleső frissesség szállt fel az Adlitz-árkok szédületes mélységéből . . . Ő pedig ott haladt, annak a másíknak az oldalán . . . Igazán Maud volt? Ugyanaz a Maud, a kit pár nappal ezelőtt kiutasított a

lakásából s a kit most gyűlölt szive mélyéből? ... Nem, az egészen más valaki volt ... Tovább haladtak s egyszerre csak tisztáshoz értek, a melynek a túlsó oldalán ott állt a szép modern szálló...

— Ha minden áron akarod, hát nem bánom, — szólalt meg kis idő múlva. — Menjünk a Semmeringre ...

Lujza forró csókkal hálálta meg vőlegénye engedékenységét s a dolog rendben volt.

Odelszky grófné és Asztalos ismét kártyáztak, mint azelőtt s a szomszéd szobában vigan folyt az egy-kettő-három s az egy-kettő-három-négy.

Egy szép napon azonban abba maradt a zongorázás. Asztalos Tibor és Vera ott ültek ugyan a zongora előtt, de nem játszottak s nagyon komolyak voltak mind a ketten.

Ennek az oka pedig az volt, hogy vacsora alatt a grófné a következő megjegyzést tette:

— Tudod-e Vera, hogy három hét múlva már a kaszárnyában ülünk s Toni bácsinak teát főzünk? Csak vigyázz nagyon magadra, hogy az a sok huszár el ne csavarja a fejedet!

A grófné jóízűen nevetett, de Vera elpirult és hallgatott. Csak Tibor, aki mellette ült, vette észre a leány szemében csillogó könnyet, s mikor aztán leültek együtt a zongorához, azt kérdezte Verától:

— Mi baja volt a vacsoránál? Sírt!

— Én? Óh nem! — felelte Vera és elféltotta az arcját. Pedig most már igazán elkezdett sírni.

— Bocsásson meg, — szólott Tibor s egész kö-

zel odasimult a leányhoz. — Csak nem én sér-
tettem meg valamivel?

— Maga? Oh nem! Hisz arra maga nem
is volna képes! — mondta Vera s őszintén nézett
a fiatalember szemébe. Tudom, hogy maga még
soha senkit sem bántott a világon. De nem tehet-
tem róla. Hisz hallotta, hogy a mama mit mon-
dott . . .

— A grófné? Hallottam. De abban csak nem
volt semmi? Ártatlan tréfa volt egész!

— Ne higye azt, — mondott ellen Vera. —
Maga persze olyan jószívű és őszinte ember, hogy
ezt nem érti. Én azonban, én megértettem a
mamát. Nem is volt az első eset . . .

— Talányokban beszél! — szólt Tibor és meg-
fogta a kezét.

— Azt hiszi? Nem is volna csoda, ha talányok-
ban beszélnek. Higye el, hogy sok minden, a mit
látok, hallok és érzek, rejtelmesnek tűnik előttem.
A leghihetlenebb azonban az, hogy . . .

— Micsoda?

— Tibor, ne haragudjon rám!

— De Vera, hogy is haragudhatnék magára!

— Köszönöm! Azt akartam mondani, hogy
attól félek, illetőleg, hogy tudom, hogy az édes-
anyám . . . Nem, nem mondhatom!

— Vera! Az Istenért! Nekem nem akarja el-
mondani? Nekem?

— De igen. Azt, hogy a mama . . . szabadulni
akar tőlem!

— Lehetetlen!

— De úgy van. Terhére vagyok.

Tibor megszorította Vera kezét és jóságosan nézett rá. A nyiltszívű, naiv kis leány rendkívül bájosnak tűnt neki.

— Bár csak ne volna grófkisasszony! gondolta magában, majd fenhangon így szólt hozzá: — Azt hiszem, téved. A grófné, úgy vettem észre, szeret néha egy kis éles megjegyzést tenni. Azért alapjában véve jószívű nemes asszony, higgye el!

— Bár csak így volna! Fájdalom, engem nem szeret igazán. Néha magam is kételkedem benne... Géza eljegyzése óta azonban biztosan tudom. No, de már nem leszek sokáig terhére a mamának!

— Hogyhogy?

— Visszamegyek a zárdába, a hol oly boldog és megelégedett voltam. Ez különben már régi vágyam, most pedig már komoly akaratom!

— Ne tegye! — látott hozzá Tibor. — Gondolja meg, hogy még más utak is állanak rendelkezésére, ha minden áron el akarja érni függetlenségét.

— Nem hiszem . . .

— De igen! Nézze csak a fivérét és Lujzát. Nem találja, hogy azok irigylésreméltóak? Nem jutott még eszébe, hogy jó volna példájukat követni?

Vera vonásai kissé kiderültek.

— Ők bizony boldogok! Nagyon boldogok! mondta bólogatva.

— No lássa! Azt hiszem sokkal ajánlatosabb volna, ha maga is ezt az utat választaná. Maga

oly kedves, oly bájos, hogy mindenki csak gratulálhatna önmagának, ha . . .

— Most már maga is kinevet, — vágott közbe Vera. — Ez nem szép magától!

— Istenem! Csak nem hiszi komolyan? A mit mondtam, az szent meggyőződésem! Persze, korlátolt azoknak a száma, a kik erre igényt tarthatnak!

— Hogy érti ezt?

— Hát azt akartam mondani, hogy sokan vannak, a kik hivatalosak, de kevesen a válaszottak.

Vera kérdőleg tekintett Tiborra.

— Mit akar ezzel mondani? — Kikről beszél?

— Azokról, a kiknek — — kék a vérük, — felelte Miklós egyszerűen.

Vera felkaczagott, de rögtön ismét elkomolyodott.

— Köszönöm szépen, — mondta. — Azt hiszi tehát, hogy még jó volnék arra, hogy engem valaki elvegyen, mert egyszerűen úgy főzték ki a szülők! Erre nem vágyódom. Nem. Én már megmaradok az elhatározásom mellett. Majd szépen levágják azt a pár hajfürtömet s ha egyszer bent leszek a kolostorban, egészen bent, tudja?

— Mi lesz akkor?

— Akkor majd imádkozom magáért!

Vera mosolygott, Tibor pedig, a ki egészen mást várt, maró gúnnyal azt mondta:

— Csak nem fog imádkozni egy nyárspolgárért?

— Tibor!

— Ah, mit! Örültség volt tőlem!

— Mi volt örültség?

— A mit előbb gondoltam. De hagyjuk ezt. Ugyis apácza lesz s arra, a miről én álmodtam, arra nem is gondolt soha! Soha!

Vera most már kezdett érteni mindent.

— Lássa Tibor, most én is bevallok magának valamit, — mondta mosolyogva. — Nekem is volt ám egy szép álmom. Irgalmas szamaritánusról álmodtam, a ki azonban oly szép volt, mint Szent-György lovag. Megkönyörült rajtam s meg akart menteni a haláltól, a melytől álmomban nagyon féltem. Azaz, azt hiszem, ez annyit jelentett, hogy megakarta szabadítani a mamámat . . . én tőlem. De akkor felébredtem, s láttam, hogy ez csak álmom volt s hogy én nem kellek senkinek sem.

— Nem igaz! — kiáltotta Tibor. — Hát még sohasem vette észre, hogy szeretem?

— Maga?

— Én, persze, hogy én! De mindig azt gondoltam, hogy nem tekint engem egyenrangúnak.

— Milyen csacsiság! — mondta Vera s kezével befogta Tibor száját. — Ne ejtse ki ezt a csunya szót. Az Uristen előtt az emberek mind egyformák s attól félek, hogy ő éppen az ilyenféle kis konteszt, mint a milyen én vagyok, szép világában a leghasznavehetlenebb teremtményei egyikének tekinti s hogy nekünk igen, igen sok jót kell tennünk, hogy kiérdemljük az ő kegyét! Hát bizony most már én is elmondom, hogy én szegény

leány már régóta rajongtam magáért s mindig attól féltem, hogy ezzel nagy bűnt és szerénytelenséget követek el. Most pedig, hogy ezt elmondtam, igazán szégyelem magamat! Kérem Tibor ne vessen meg ezért!

— Vera! Hova gondol! felelte Tibor boldogan. — Hísz ez a vallomása a világ legboldogabb emberévé tesz! Most már csak igazán nincs szüksége a kolostorra! Mondjon le róla — az én kedvemért!

— Hát akkor igazán lemondok róla . . .

Tibor átkarolta a leány derekát s meg akarta csókolni, de Vera ezt nem engedte.

— Még nem, — hebegte, kikelve magából s remegve; majd szemét lesütve, suttogta:

— Rögtön meghalnék . . .

*

Másnap ismét eljegyzést ültek meg ünnepélyesen Mogyoródon. A grófné meg volt lepetve de titokban ujjongott. Asztalos Kornél kissé mélyebben nézett a poharába, s mikor este levetkőzött, a következő monológust tartotta ágya előtt:

— Az én házamból yalósággal házasságközvetítő iroda lett. Az embernek majdnem kedve támadna, hogy szintén megnősüljön . . . Hát miért ne? Igaz, hogy már ötvenen felül vagyok s nem is költő, hanem üzletember . . . s a grófné . . . bizony, a grófné még nagyon szép és kívánatos asszony! . . . Ha ez így megy tovább, Isten lássa lelkemet, nem tudom mi lesz még a vége . . .

Másnap azonban fürgén kiugrott az ágyából, felöltözködött s bezárkózott a dolgozószobájába.

— Az a pezsgő tegnap este nem volt rossz, — gondolta magában. — Sőt nagyon is jó volt. Micsoda szamar gondolataim támadtak tőle . . .

XXVIII.

Odelszky és menyasszonya azt kívánták, hogy az esküvő csak a legszűkebb családi körben tartassék meg, de Asztalos kijelentette, hogy ez lehetetlenség. Szerinte az esküvő előestéjén nagyobb arányú lakoma elengedhetetlen volt. Bár sehogysen rajongott az eszméért, azt mégis azzal indokolta, hogy először is az ő esküvője alkalmával is így volt, másodsor pedig megaprehendált volna az egész vidék, első sorban Mogyoród, ha eltekint szándékától, mert az emberek már hetek óta készültek erre az ünnepre. Csak nemrég mesélte Mitmersz főszolgabíró, hogy a hölgyek kivétel nélkül lázas izgatottsággal dolgoznak estélyi toalettjeiken, . . . az ő felesége kivételével, a ki erre a célra, — s ezt Mitmersz büszkeséggel jelentette ki, — külön Budapestről hozatott magának új ruhát.

Ilyen nyomós argumentumok előtt Odelszky és menyasszonya meghajoltak, s nem elleneztek többé a lakoma eszméjét.

Odelszky grófné volt az egyetlen, a ki a nagy sürgés-forgás közepette sehogysen találta meg a

maga helyét. Fia és Lujza nem igen törődtek vele és úgy, mint különben Vera és Tibor is, mindig csak olyan helyeket kerestek fel a lakásban a hol lehetőleg zavartalanul élhettek ifjú boldogságuknak.

A grófné elhagyatottnak kezdte magát érezni s a magány keserű pillanataiban néha az a gondolata támadt, hogy talán mégis kár volt Fehér Marczellel végleg szakítani. Belátta ugyan, hogy ennek a gondolatnak nem lett volna szabad engednie, de hiába, olyanféleképp érezte magát, mintha másodszor özvegységre jutott volna.

Vera néhány nap óta nem idegenkedett többé Tibor csókjaitól s Géza csak akkor érezte jól magát, ha Lujza közelében lehetett. Ismét visszanyerte régi jókedvét, víg volt, mint valamikor az intézetben és nagyokat nevetett a legártatlanabb tréfáknak, úgy hogy Lujza napról-napra jobban el volt ragadtatva vőlegényétől, a kit erről az oldalról még nem is ismert.

Asztalos Kornél ezalatt becsukódott szobájába s vagy meghívókat írt, vagy a lakoma ülési rendjével foglalkozott, sopánkodva, hogy Tibor fia most már semmiben sem jár a kezére.

Végre megérkezett az esküvő előtti nap s ezzel beállt némi változás, az utóbbi napok egyformasága után. Odelszky és Lujza teljes óra hosszat végighallgatták Koutny plébános jótanácsait, míg a cselédség tisztogatott és takarított a lakban s a kertész valóságos Rivierát varázsolt a szalónba.

A fiatalok azonban ezzel mit se törődtek s még Osztóczy gróffal sem csináltak sok teketóriát, a ki a délután folyamán megérkezett. Csak egy pillanatra mutatkoztak a fiatal párok, azután ismét eltűntek s többé nem voltak láthatók.

Osztóczy gróf nem látszott valami jókedvűnek, s mikor Asztalos őt néhány pillanatra egyedül hagyta nővérével, ez így szólt az ezredeshez:

— Bánt valami, látom.

— Nem is tagadom.

— Csak nem ért kellemetlenség?

— Nem épen, de attól tartok, hogy még lesz benne részünk s pedig mindnyájunknak!

— Hogy-hogy?

— Azon a vonaton, a melyen jöttem, érkezett még valaki, a kit ugyancsak nem várt senki.

— Csak nem Fehér Marczel?

— Nem, ... de a szeretője!

— Massey Maud? Lehetetlen!

— De bizony az.

— Hisz ez rettenetes! Mit akarhat itt?

— Tudom is én? Bizonyára botrányra készül. Mindig mondtam, hogy még ilyesvalami lesz a vége a mulatságnak!

A grófnét ez a hír nagyon felizgatta.

— Ez már mégis szemtelenség! — mondta felháborodva.

— Szemtelenség? Disznóság! No, de azért ne félj semmit. Szerencsére előre tudjuk, hogy itt van a jó madár s majd résen leszek én. Lefülem idejekorán, ha ugyan lesz rá szükség. Még

most is remélem, hogy Maud meggondolja a dolgot s vagy visszatér, vagy nagyobb választék hiányában valamely mogyoródi gavallér karjaiba veti magát.

— Kétségbeejtő, igazán!

— Azért a fiataloknak az egészről egy szót sem szabad szólni. Elrontanánk örömüket.

— Az világos, — felelte a grófné, de ekkor ismét belépett Asztalos s a testvérek másra tereltek a beszélgetést.

Végre beesteledett s mindenki visszavonult, hogy átöltözködjön.

Az urilak fényesen ki volt világítva s bőregerek röpdöstek az ablakok körül, mintha kíváncsiak lettek volna arra a sok jó falatra, a mely ott bent készül a vendégek tiszteletére.

A gyári munkások, a kik hazatértek az üzemből, megálltak a kapu előtt s benéztek. Volt köztük olyan, a kit elfogott az irigység, mikor a sok előkészületet és a nagyúri pompát látta. De aztán tovább ment, visszaemlékezett saját esküvőjére s talán azt gondolta magában, hogy bizony a gazdagoknál is rendszeren csak az esküvő szokott ilyen örömnünnep lenni, a mire aztán az élet következik, gondnal és betegségekkel...

A vendégek már egymásután érkeztek, többnyire régi hintókban, a melyeket erre az alkalomra tudja a jó Isten honnét teremtetek elő a mogyoródi notabilitások.

Asztalos fogadta az érkezőket s bemutatta őket Odelszky grófnénak, a ki aznap este valósággal

csodaszámba ment. Hisz élő grófné Mogyoródon csak minden száz esztendőben egyszer fordult meg.

A szobák már zsufolásig megteltek, mikor végre megjelent a boldog mátkapár. Géza és Lujza unták az egész dolgot, de azért mégis kedveskedtek mindenkivel.

Asztalos körültekintett, aztán így szólt a véletlenül mellette álló főbíróhoz:

— Azt hiszem mind együtt vagyunk?

— Dehogy vagyunk — felelte Mitmersz — hisz még hiányzik a «Fehér ló»-beli hölgy!

— Kicsoda? — kérdezte Asztalos csudálkozva.

— Az a bizonyos hölgy a «Fehér ló»-ból, a ki egyenesen Bécsből érkezett!

— Persze! A «Fehér ló»-beli hölgy, — szólalt meg a rövidlátó patikus felesége is, — s mialatt Asztalos esküdözött, hogy semmi tudomása sincs erről a vendégről, az egész társaság, különösen az asszonyok egyébről sem beszéltek, mint a «Fehér ló»-beli dámáról.

Az általános suttogás a mogyoródiak közt Osztóczy gróf figyelmét sem kerülte ki. Halkan így szólt a mellette álló nővéréhez:

— Ez ő!

Végre mégis csak sikerült a vendégeket lecsillapítani. Ismételten hangsúlyozta Asztalos, hogy neki elvégre tudnia kell, hogy kit hívott meg magához.

Vacsorához ültek s evés-ivás közben jó kedve támadt mindenkinek. Az étvágy általánosan meg-

nyugtató volt, a min nincs mit csudálkozni, mert voltak, a kik reggel óta készültek a lakomára.

Csak Odelszky szótlánul és sápadtan ült menyasszonya oldalán. A «Fehér ló»-beli hölgyön járt az esze. S ha tényleg ő volt, a kinek nevét még gondolatban sem merte említeni, hát akkor a halált kívánta neki.

S ettől a gondolattól megijedt.

XXIX.

Közeledett a pillanat...

A mogyoródi kastély tetejére nemzeti lobogó volt kitűzve s az első napsugár széteszlatta a vidékre nehezedő ködöket, a melyek oly fehérek voltak, mint a menyasszony, a ki a szobájában a tükör előtt ült s angyali türelemmel nézte, a mint buzgó kezek feltűzdelték a mirtust a ruhájára és a hajába. S az egész természet maga is oly fehér volt, mint a menyasszony...

A kerttől kezdve, egészen be a város közepéig, az Asztalos-féle gyár munkásai, a tűzoltók s egy daloskör didergő tagjai állottak sorfalat feleségeikkel. Nem volt ép ember Mogyoródon, a ki ne lett volna az utcán.

Odelszky kora reggel meggyónt s most fel-alá járt szobájában s egy cigarettára gyújtott rá a másik után.

Osztóczy gróf ott ült nála, az ablak előtt, s bizonyos aggodalommal tekintett rá.

— Bárcsak már ti ketten elutaztatok volna, — szólalt meg az ezredes, majd az órát nézve, hozzátette: — Borzasztó lassan múlik az idő! Még tíz óra sincsen!

— Rémséges! Már nem bírom!

— Csak nyugodtan és előkelően, barátom! Jóformán bele is hecczeled önmagadat ebbe a nyugtalanságba! Ennek semmi értelme sincs. Három óra múlva túlvagytok mindenen s szépen elutaztok. Az ember maga is kedvet kap a házasságra.

— Igen, ha rajtam vesz példát! Ezt jól mondd! Minden el van rontva. A mai nap egész életemnek legszebb pillanata lehetne s az a rettenetes nő elront mindent! Mindent!

— Nevetséges! Arra az álláspontra kell helyezkedned, hogy ez a nő nem létezik, hogy egészen egyszerűen nem ismered. Akkor aztán csinálhat, a mit akar!

— Látom, hogy meg akarsz nyugtatni mindenáron, de azért magad is másképen gondolkozol. Képzeld, hogy ez a perszóna ott, a templomban, vagy tudom is én hol, egyszerre megjelenik előttünk... Rossz is erre gondolni! Szegény édes, aranyos kis Lujzám! Istenem, sohasem bocsáthatná meg nekem a dolgot!

— Menyasszonyod igen okos arra, hogy neked valamiért szemrehányást csináljon, a miről nem tehetsz. Hisz azt mondtad, hogy Lujza tudja az egészet?

— Elmondtam neki mindent, az igaz, de azért az oly régen volt, hogy ma talán már rá sem

gondol! S ha ez a nő újból jelentkezik, itt tűnik fel a láthatáron, ma, esküvőnk napján, akkor nem tudom, hogy mi történik. Vérházító!

Odelszky magánkívül volt.

Az ezredes növekvő aggodalommal nézte a fiút.

— Édes barátom, te már igazán túlságba mépsz!

— Nem tehetek róla! — tombolt Géza. — Úgy forr bennem minden, hogy azt sem tudom, hol a fejem. Nem tudom, hogy mire lennék képes, ha...

— Ugyan kérlek, ne beszélj ilyen badarokat!

— Komolyan mondom, ha Maud a legkisebb botrányt csinálja, s hozzánk találna tolakodni, akkor... akkor...

— No, mi lesz akkor?

— Hát akkor nem tudom, hogy mit fogok csinálni, de baj lesz. Vér fog folyni.

Géza lihegve állt meg az öreg úr előtt s zavart tekintettel bámult maga elé.

Osztóczy gróf megijedt.

— Magad sem tudod már, hogy mit beszélsz! Nem szabad ilyen örült gondolatoknak engedni. Gondold meg kérlek, hogy ki vagy te és hogy ki és mi ő! Hányszor történt már az életben, hogy valaki megbánta az első fölhevülésében elkövetett tettet. Hisz ismered Gilbert kapitányt, a negyedik század volt parancsnokát? A kit nem rég helyeztek át a tizenkilenczesekhez?

— Ismerem.

— No látod, ez az ember egyszer úgy felpofo-

zott egy ujonczot, hogy az felfordult és szörnyet halt.

— Szegény ördög!... Annyi már bizonyos, hogy nekem nem volna ilyen szerencsém!

— Géza! Az Istenért! Gentleman létedre igazán képes volnál hozzányúlni egy védtelen nőhöz? Meg tudnád ütni?

— Megütni nem, de megöl...

Osztóczy gróf felugrott.

— Elég volt! — vágott közbe haragosan. — Kezdesz félrebeszélni. Nem volna czélszerűbb, ha lemennénk? Valószínűleg már ugyis várnak rád.

— Nem bánom, menjünk...

Odelszky még egy pillantást vetett a tükörbe, aztán idegesen homlokához kapott. Fájt a feje s úgy lüktetett benne a vér, mintha kalapácsal verné valaki a koponyáját.

Lementek a félemeletre. Komolyak voltak mind a ketten, oly komolyak, mintha nem is esküvőre, hanem temetésre készülnének.

Lent a grófné fogadta őket.

— Hogy vagy? — kérdezte a fiától s homlokán csókolta. Majd halkán azt kérdezte fivéréétől:

— Tudja már Géza?

— Tudja...

Ekkor Asztalos lépett be a szobába. Ő is fel volt izgatva, de ennek persze más oka volt...

— Gyönyörű időnk van, milyen szépen süt a nap, — mondta s kinézett az ablakon.

— Igazán gyönyörű...

Miklós Vera mellett állt a sarokban.

— Géza olyan különös, nem találod? —
mondta Vera halkán. — Furcsa érzés is le-
het az...

— Nemsokára magad is tudod, hogy milyen...

— Be jó lesz!

Asztalos Kornél egyszerre csak elkezdett türel-
metlenkedni.

— Mi az ördög! Már háromnegyed tizenegy! Hát
Lujza hol van? Gyere édes Gézám, nézzük meg,
mit csinál ez a leány...

— Jó lesz papa, nézzük meg...

De ekkor már Lujza is belépett a szobába.
Nagyon szép volt. Kissé ki volt pirulva s boldo-
gan, kérdőleg tekintett a világra.

Odelszky pillanatra elfelejtette gondjait s a leány
felé sietett.

— Be gyönyörű vagy — sugta s megcsókolta.

— Nem is tudod, hogy milyen nagyon sze-
retlek!

— Hát én téged!

Asztalos könnyezve nézte a jelenetet, majd sür-
gette az indulást. Lujzának fehér prémgallért tet-
tek a vállára.

Előállt az első kocsi, s a menyasszony Osztóczy
gróf karján, kilépett a házból. A többiek követték
őket.

Odelszky gróf nővérel ment egy kocsin.

— Úgy-e, nagyon boldog vagy? — suttogta
Vera, mikor a kocsijuk már elindult.

— Nagyon...

Gézának az út végtelennek tűnt. Száz meg

száz ismeretlen ember előtt haladtak el. Voltak, a kik egész közel odaléptek a kocsihoz és benéztek. Némelyek barátságosan mosolyogtak, mások bambán nevettek.

— Ez a vőlegény!... Milyen fiatal! — mondták az emberek.

A menet a főtérre ért, a melynek a szemközt levő oldalán a katolikus templom állt.

Odelszky szeme lázas sietséggel átfutotta a várakozó tömeget. Keresett valakit.

A kocsi megállt a templom kapuja előtt.

Odelszky kiszállt s kisegítette nővérét.

— Ez a vőlegény! Milyen fiatal! — mondták ismét az emberek.

Odelszky körültekintett. Láтта, hogy Lujza és Osztóczy már kiszálltak a kocsiból s bent, a templomban lassú léptekkel a násznép részére fenntartott helyek felé közelednek.

A templom tömve volt s mindenki előre sietett, hogy közelebbről láthassa a mátkapárt.

Odelszky úgy érezte, mintha félre kellene löknie ezt a sok kíváncsi embert.

— Mit akarnak ezek? — mondta önkénytelenül.

— Téged akarnak látni — felelte Vera halkán. Ezalatt odaérkeztek az oltár elé.

Lujza már ott térdepelt s áhítatosan imádkozott.

Géza szintén letérdepelt, míg a násznép jobbra-balra félkörben felállt. A háttérben suttoztak az emberek; elvéte visszafojtott köhögés hallat-

szott. Aztán nagyot nyikorgott a nagy kapu. Betették.

Kis idő múlva megjelent Koutny plébános, teljes egyházi díszben és megkezdődött a szokásos szertartás.

Lujza lehajtotta szép barna fejét s azt gondolta magában:

— Uram Istenem, bocsásd meg bűneimet, olyan boldog vagyok, Géza felesége leszek, grófné lesz belőlem, Uram Istenem bocsásd meg hiuságomat, most már igazán az övé leszek nemsokára...

Odelszky lenézett a földre s egész erejét összeszedve azon volt, hogy kiűzze lelkéből gyötrő gondolatait. Hiába.

Most a lelkész a szokásos kérdéseket intézte a fiatalokhoz.

Odelszky pillanatra felnézett s körültekintett. Az egyik oldalon ott látta Verát, Miklóst és Anti bácsit, a másik oldalon az anyját, Asztalos Kornélt és — és — igenis őt: Maudot.

Nem volt képzelődés, nem volt agyrém, nem, ezerszer nem: Maud volt. Látta, a mint Maud reá nézett és mosolygott. A mosolya kihívó volt és szemtelen.

Az első pillanatban Odelszky fel akart ugrani a helyéről s már ott látta önmagát a nagy zürzavar közepette.

— Mit akarsz itt nyomorult! — tombolt benne egy hang. — Ki veled! Ki innét!

De mindebből semmi sem történt. Odelszky

mozdulatlanul maradt a maga helyén, mintha kőből volna.

— Hiába állsz ott, — gondolta magában. — Nem teszed tönkre a boldogságomat. Még köszönettel is tartozom neked azért, mert alkalmat nyújtasz nekem, hogy még jobban megvesselek, megutáljalak, mint eddig! Annál jobban imádom a feleségemet!

Maud azonban ezt nem hallotta és mosolygott. Szemtelenül mosolyogta: — Ez nagyon kómikus!

Ezalatt kicserélték a gyűrűket s Koutny plébános belefogott ünnepi beszédjébe.

A fiatal pár nem figyelt rá. Mindegyik másra gondolt.

A szertartás be volt fejezve, a pap elhagyta a templomot s mindenki készült az indulásra. Odelszky hiába kereste Maudot. Nem látta sehol.

A kapu előtt ismét nagy volt a tolongás. A kocsik ott álltak ugyan, de a tömeg nem engedett.

— Milyen fiatalok! — mondták ismét az emberek.

— El, el innét! — szólalt meg újra, meg újra a hang Odelszkyben; — hisz ez a pokol!

Végre mégis helyet csináltak a fiatal párnak, Odelszky besegítette feleségét a kocsiba s maga is készült beszállni. Ebben a pillanatban egy kéz gyors mozdulattal kitépte fehér szegfűjét a gomblyukából.

— A viszontlátásra! — sugta egy hang a háta mögött, aztán hangos kaczagás hallatszott.

Odelszky hátranézett, de nem látott egyebet, mint a bámuló tömeget. Talán tévedett? Kereste a szegfűjét. Nem látta. Gyorsan a kocsiba vágta magát.

— Mi volt ez? — kérdezte ijedten Lujza; — mintha valaki azt mondta volna: a viszontlátásra!

— El innét! Menjünk már! — kiáltotta Géza s becsapta a kocsi ajtaját. — Megbolondulok!

A kocsi elindult.

— Éljen! Éljen! — harsogott a tömeg.

— Géza, az Istenért! Mi bajod? — szólt Lujza s átkarolta ifjú férjét.

— Nem tudom miért, de borzasztó ideges vagyok — felelte Odelszky s leeresztette az ablakot.

*

Mogyoródon, családi körben, villásreggeli volt. Osztóczy gróf önfeláldozással azon fáradozott, hogy megmentse a jó hangulatot.

— Hál' Istennek, hogy nagyobb baj nem történt, — gondolta magában, aztán elmés tósztot mondott s alkalmi tréfáival megnevettette Asztalos Kornélt, a ki szünet nélkül könnyezett.

Koutny plébános, a ki szintén hivatalos volt az ebédre, örült magában, hogy túlesett dikiézióján s valósággal hízott a boldogságtól, mikor Tibor, Vera unszolására, megdicsérte elokvenciáját.

Lujza és Géza hallgattak. A fiatal asszony érezte, hogy közte és férje közt van valami, a mit

még tisztázniok kell. Ez rájuk nehezedett s ettől szenvedtek mindketten.

*

Lujza csak akkor hozta szóba a dolgot, mikor már a vonaton ültek. A fülke mennyezetén égett az olajlámpa s pislogott a homályos láng. Kint besötétedett s csak nyugat felé volt még vöröses-szürke az ég.

— Géza! — szólt Lujza egyszerre, s kedvesen tekintett a férjére.

— Mi az angyalom! Mit parancsolsz?

— Valamit titkolsz előttem!

— Én? Nem tudnám, hogy mit!

— De igen. Olyan különös vagy pár nap óta! Talán bánt valami, a mit nekem nem akarsz elmondani?

— De semmi, édes, semmi...

— Mi volt az hát, mikor ma elhagytuk a templomot?

Odelszky magához szorította fiatal feleségét.

— Ugyanaz volt, a mit most is láttam az indóház előtt, — gondolta magában, Lujzának azonban azt mondta:

— Csak nagyon ideges voltam, semmi egyéb. Tudod, az a sok idegen ember, aztán már napok óta nem tudok aludni, mindig csak a mi boldogságunkra kellett gondolnom...

Szenvedélyesen megölelte a feleségét.

— Hát igazán szeretsz? — suttogta Lujza, a

ki nem kívánt egyebet, mint elfelejteni azt, a mi bántotta.

— Szeretlek, imádlak, s Isten lássa lelkemet, hogy — hogy —

— Hogy?

— Hogy megölhetném azt, a ki közibénk merne állani!

Lujza összerezent, aztán még jobban oda-simult Gézához.

XXX.

Mikor este Bécsbe értek, ismét erőt vett Odelszky a nyugtalanság. Már egész úton az a kellemetlen tudat bántotta, hogy ugyanazon a vonaton, a közelében, talán csak néhány fa-fal által elválasztva, ott volt az a rettenetes lény, s mindig úgy érezte, mintha a hangját hallaná:

— Az enyém vagy!

Mit akart Maud még? Mi lehetett a szándéka? Avagy vége volt már most ennek a szörnyű hajszának?

Megérkezve, Odelszky Lujzát magával rántotta előre s félrelökve a kijárat felé haladókat, gyorsan kiváltotta a podgyászt; aztán átsiettek a déli vasútra.

Odelszky Maudot sehol sem látta s fellelegzett. Mikor a trieszti gyorsvonatba szálltak, biztonságban kezdte magát érezni. Meggondolta, hogy utazásuknak célját idegen ember nem ismerhette.

Lujza kissé fáradtnak érezte magát s hátradülve, becsukta a szemét. Férjének kezét az övében tartotta.

Odelszky is ki volt merülve, de azért pihenni nem tudott.

— Talán mégis követ? — gondolta magában. Lulu! — suttogta.

— Parancsolj velem, édes uram, — felelte félálomban, tréfásan Lujza.

— Nem engednéd el mégis azt a szerencsétlen Semmeringet? Nem volna okosabb dolog, ha utunkat egyenesen folytatnánk Triesztig? Ott van a tenger — s oly jól ülünk most itten!

— Nem, nem, édesem! Szépen kérlek, — szálljunk csak ki a Semmeringen!

Odelszky nem szólt többé semmit és kezét csókolta a feleségének. Lujza behunyta a szemét.

A vonat alig állt meg valahol s szélsébséggel rohogott az Alpeselek felé. Néha-néha hosszú fütty hasította át az éjszakát és szikrazápor borította el a száguldozó aczélszörnyet.

Lujza mélységesen aludt, de férje ébren volt.

— Erre utaztam azzal a démonnal is, — gondolta magában. — Jaj, be buta voltam! Feláldoztam volna érte életemet, jövőmet, mindent, s ártatlanságáért tűzbe tettem volna a kezemet...

Aztán szeretettel tekintett mellette alvó feleségére s jóleső, meleg érzés szoritotta ki szívéből a keserű emlékeket.

— Szegény kis asszonyka! Nem is sejtet, hogy mennyit szenvedek itt, melletted, a mikor a világ

legboldogabb emberének kellene lennem! Előjelenek vegyem-e ezt a mai napot?

A vonat elhagyta a glognitzer állomást, s pöfékelve és füstfelhőket okádva kúszott fel a hegy oldalán.

Felhők mögül kibújt a hold, s ezüstös fényével elöntötte az egész tájt. Odelszky kinézett az ablakon, a melyen jégvirágok képződtek. Zöldes-fehér gőzfelhők lebegtek a vonat körül, fel- és leszálló alakok, pillanat szülöttjei, a melyeknek már keltekezésük előtt, az elmulás volt a sorsa . . .

Magasabbra s magasabbra értek s Odelszky úgy érezte, mintha fiatal feleségével a föld mélységéből álmovilágba emelkedne fel. A szívébe pedig visszatért a nyugalom s kibékült önmagával s az egész világgal . . .

*

Lujza felébredt s boldogan tekintett férjére. Majd együtt gyönyörködtek az eszményi szép kilátásban.

A vonat átrobogott az utolsó alaguton.

— Itt vagyunk! szólt Géza. — Kiszálljunk hát?

— Ki!

Felugrottak, összeszedték holmijukat, a vonat megállt s leugráltak. Rajtuk kívül csak kevesen érkeztek.

A kijárat előtt a szállodabeli társaskocsik állottak.

— Délivasút-szálló!

— Panhans-szálló!

— János főherczeg-szálló!

Csakis az utóbbiban volt még szabad szoba.

— Ez kellemetlen, — gondolta magában Odelszky, de mivel nem maradt más hátra, felrakatta a podgyászát a Főherczeg-szálló kocsijára, maga pedig Lujzával együtt külön bérfogatba ült, hogy mint első érkezzenek s biztosíthassák maguknak a szállást.

Néhány percz alatt fenn voltak a hegyen.

Különös érzés fogta el Odelszkyt, mikor belépett a tágas hotel előcsarnokába. Ismét mindenféle jutott eszébe; ugyanaz a portás fogadta őt, mint hat hónappal azelőtt; az üzletvezető is a régi volt s különben is csupa ismert alak vette őt körül. Megismerték-e?

Odelszky szobát kért.

— Az első, vagy második emeleten?

— Mindegy . . .

— Méltóztassék!

Az üzletvezető csöngetett s megjelent a szobapinczér. Ismét egy régi ismerős.

— Vezesse fel az uraságokat az első emeletre; harmadik szám.

— Igenis, — felelte a pinczér s különösen nézett Odelszkyre, majd a grófnéra. Ez tehát megismerte . . .

— Menjünk! Menjünk! Mit bámul? szólt rá Odelszky.

— Bocsánatot kérek, azt gondoltam . . .

— Ah mit! Ne gondoljon semmit s mutassa meg a szobát!

Lujza nevetett. Komikusnak találta a jelenetet, a melynek az előzményeit persze nem sejtette. A szoba nagyon tetszett a fiatal asszonynak.

— Milyen helyes, — mondta.

Odelszky titokban annak örült, hogy legalább nem ugyanaz a szoba volt, mint akkor . . .

A pinczér átnyújtotta a bejelentő ívet s alázatosan megjegyezte:

— Bocsánat, hogy még zavarok, de ezt nagyon szigoruan veszi a hatóság . . .

— Hagyja abba! — felelte a gróf s kitöltötte a nyomtatványt.

A pinczér átvette az ívet, s halkán elolvasta. «Gróf Odelszky Géza és neje, Mogyoród. Magyarország.» Aztán mosolyogva feltekintett s bólogt.

— Ne alkalmatlankodjék már itt, — rivált rá Odelszky. — Menjen a fenébe!

— Kérem!

A pinczér kisuhant.

— Hát ennek mi baja volt? — kérdezte Lujza jókedvűen.

— Tudom is én? Valami haszontalan, tolakodó fráter, — jegyezte meg Odelszky, majd megcsókolta a feleségét.

— Istenem, milyen szép ez így! — suttogta a kis asszonyka.

Aztán lementek a nagy étterembe, a mely tömve volt vendégekkel. Véletlenségből azonban mégis találtak szabad asztalt a terem egyik sarkában. Helyet foglaltak, s kész ételt rendeltek.

— Tulajdonképpen semmi étvágyam sincs, — jegyezte meg Lujza.

— Nekem sincs, — felelte Odelszky, s titokban megszorította felesége kezét. Mikor azután hozzáláttak az evéshez, egyszerre csak megjött az étvágyuk.

— Nézd, hogy bámulnak bennünket. — szólt Lujza.

— Valószínűleg ráismernek a nászutazókra, — mondta Géza s mind a ketten nevettek.

A fiatal férj kezdte magát jól érezni s hogy fél-évvel ezelőtt mással ült ugyanezen a helyen, arra már nem is gondolt többé. A rajnai bor, melyet hozattak, izlett mindkettőjüknek, s nem törődve a kíváncsiakkal, jóízűen elbeszélgettek s össze-nevettek.

— Ha veszem, hogy még nem is oly régen, sejtelmem sem volt arról, hogy az ember ilyen boldog is lehet ezen a világon s hogy már akkor is élt egy drága, édes kis leány, a ki ma az enyém, — egészen az enyém . . .

— Ezt már én is gondoltam, — felelte Lujza. — De most már úgy vagyok vele, hogy el sem tudom képzelni azt az időt, mikor még nem ismer-telek.

Kocizottak egymással s egymás szemébe néztek.

— Egészségedre!

— A tiedre!

— Nagyon beteg voltam, mielőtt veled megismerkedtem!

— Tudom — s ugyebár, én gyógyítottalak meg? . . .

— Te, igenis, te, egyetlenem . . .

Általános mozgás keletkezett a vendégek sorai-
ban s a sok egybeolvadó hang elnémult.

— Nézz csak oda, Géza, — szólalt meg Lujza
s ujjával megérintette férje kezét. — Ki lehet ez
a nő?

Feltűnő megjelenésű hölgy lépett a terembe.
Nehéz prémboa lógott a vállán.

Odelszky feltekintett s székével együtt hátra-
zökkent. A pohár, a melyet épen a szájához akart
emelni, kicsúszott a kezéből s végiggurulva az
asztalon, lecsörömpölt a földre.

— Mi az? — mondta Lujza ijedten.

Odelszky halálsápadt volt s összeharapta a
fogát.

— Tudod, hogy ez kicsoda? — hebegte tompa
hangon. — Ez Massey Maud . . .

— Ez Maud? — ismételte Lujza. — Odané-
zett. Már látta valahol ezt a nőt. De hol? Ta-
lány . . .

— Igenis, ez Maud. Mindig Maud és mindenütt
csak Maud . . . — szólt Odelszky, majd lehaj-
totta a fejét s öklét görcsösen belenyomta a sze-
mébe.

Lujza nem tudta, mitévő legyen. Kellemetlen
gondolatok s emlékek támadtak benne.

A közelben ülő vendégeknek feltűnt Odelszky
különös viselkedése s csakhamar odafigyeltek a
sarokban ülő fiatal házaspárra.

Lujzát az ájulás kerülgette. Zavarában felkelt s karonfogta a férjét.

— Kérlek, Géza, menjünk innét, — sugta a fülébe. — Már mindenki idenéz. Legalább szedd össze magadat . . .

Odelszky nem akart felkelni.

— Hagyj engem, kérlek, — mondta látszólagos nyugalommal. — Menj fel a szobánkba, édesem, majd követlek!

— Mit akarsz még itt? — kérdezte Lujza, a ki már közel volt a síráshoz.

— Semmi különösét, — felelte Odelszky. — Kiegyenlítem a számlámat!

— Valami bolondot fogsz csinálni, tudom! Kérlek, édes Gézám, gyere velem!

— Nem, nem! Mindjárt jövök utánad! Most pedig menj!

Odelszky parancsolólag tekintett a feleségére.

Lujza még kissé habozott aztán sietve a kijárat felé tartott. Mindenki követte tekintetével, míg az ajtó mögött eltűnt.

Felfutott a szobájába s erőtlenül dült le az ágyára.

— Szép nászutazás, — sopánkodott s elkezdett sírni. — Miért is jöttünk a Semmeringre.

Odelszky ez alatt magához hívatta a főpinczért, gyorsan fizetett, aztán bebújt a kabátjába. feltette a kalapját s egyenesen a prémboás hölgy irányába ment, a ki csak most talált helyet s leült.

Maud meg volt lepetve; mosolygott s kezét nyújtott neki.

— Milyen kedves tőled darling, hogy elszabadítottad magad — mondta.

— Ugy-e? — felelte Odelszky különös hangon. — Valami mondani valóm volna . . .

— Foglalj helyet, kérlek.

— Köszönöm. Itt nem. Gyere velem.

— Hová, darling?

— Ki ebből a teremből. Látod, hogy mindenki figyel bennünket . . .

Massey Maudnak nem volt sok kedve Odelszky óhaját teljesíteni. A gróf arcza egészen meg volt változva s tekintete egyenesen kellemetlen volt. Mit akarhatott tőle? Igaz, hogy mindig számított erre a találkozásra, de Odelszky egész viselkedése nem ígért jót.

— Gyere velem! Követelem! — szólt emez most határozottan. A szomszédok mind oda figyeltek.

Maud lassan felemelkedett s a kijárat felé indult; Odelszky követte.

Az előcsarnokban Odelszky megfogta Maud karját s erővel a szabadba nyíló kapuhoz vezette.

— Vigyázz! Hisz ez fáj! Mit akarsz tőlem? — mondta Maud s vonakodott Odelszkyt követni.

— Mindjárt meg fogod látni, — felelte a gróf, s el nem eresztve a karját, kivezette a szabadba. Az előcsarnokban nem volt senki.

A két alak csakhamar eltűnt az éjszakában.

Odelszky magával rántotta Maudot, nem tudta tisztán, hogy tulajdonképpen mit akar vele. Csak annak az ösztönszerű érzésnek engedett, hogy ezt

a nőt, boldogságának örökös akadályát, messze-messze el kell vinnie attól a helytől, a hol a felesége, életének legnagyobb, legdrágább kincse volt. Távol a kíváncsi sokaságtól, úgy, hogy senki se hallhassa rajtuk kívül, utóljára rá akarta bírni Maudot arra, hogy végre hagyja békében.

Maudot hirtelenül valami ismeretlen félelem fogta el. Pillanatra arra gondolt, hogy Odelszky elvesztette az eszét. Ügyes mozdulattal kiszabadította magát, aztán elkezdett szaladni. De nem a szálló irányában, hanem Odelszky elől, a ki üldözőbe vette, menekülve, egyenesen előre, a sötét éjszakában, az országút felé. De a férfiú jobban bírta s csakhamar utolérte. Belé kapaszkodott. Maud magával rántotta. A nő egyszerre megállt, mintha akadályba ütközött volna. Valami elzárta az útját. Kanyarulathoz értek s előttük feküdtek az Adlitz-árkok, végtelen mélységükkel.

— Géza! Az Istenért! Mit csinálsz velem! — kiáltotta rémülettel Maud.

— Hallgass! rivalt rá Odelszky gorombán, düh-től remegő hangon. Itt, a hol senki sem hall, senkisémet lát, mint egyedül az Uristen, itt kérdelek tőled: Miért üldözöl? Mit vétettem én neked, hogy egész életemet, egész családi nyugalmaimat tönkre akarod tenni? Mit akarsz tőlem, mit?

Maud ösztönszerűleg tanácsosnak látta, legbiztosabb módszeréhez fordulni: a csábításhoz.

— Édes Gézukám, ne légy ilyen vad, — felelte szelid hangon s egyik karját Odelszky vállára tette. — Nem tudok belenyugodni abba, hogy egé-

szen elveszítsenek! Hisz te mégis csak az enyém vagy! Szeretlek, mert valamikor szeretted és szeretlek, mert tudom, hogy még most is szeretsz!

Egészen hozzásimult s ajkaival kereste a férfi száját. De Odelszky undorral fordította el tőle az arcját.

— Hazudsz, hazudsz! — mondta hevesen, lihegve. — Gyűlölsz engem, úgy, mint én is gyűlöllek! Utállak! Megvetlek!

Oly erővel rázta meg Maud karját, hogy a nő fájdalmában felkiáltott.

— Nem hallgatsz? heveskedett Odelszky.

— Gyáva vagy! sziszegte Maud. — Gyáva! Így bántalmazni egy védtelen nőt...

Most már nem kaczerkodott többé s hegyes körmeit benyomta Odelszky arcába s mikor a férfi gyors mozdulattal megragadta Maud kezét a csuklónál. a nő hangosan felsikított.

— Nem hallgatsz? ismételte Odelszky visszafojtott lélegzettel.

— Eszem ágában sincs! — dühöngött Maud, tajtékozó szájjal. — Eressz el! Azonnal eressz el! Hallod?

— Esküdj meg, hogy —

— Eressz el! Eressz el!

— Addig nem engedlek, a míg térden állva meg nem esküszöl a nyomorult életedre, hogy soha többé nem látlak — —

— Eressz el!

— Esküszöl?

— Gyáva! Gyáva! — ordította Maud. — Mit

akarsz tőlem? Eressz el és fuss ahhoz az undok nőhöz, ahhoz a buta paraszthoz, ahhoz a szep-lőtlen ostoba teremtéshez! Gyűlöllek, te gyáva, gyáva! Fuss hozzá s engem hagyj békében! Fuss ahhoz az undokhoz — —!

Ez végképpen elrabolta Odelszky eszét. Megragadta a nő nyaka köré tekert boát s azt teljes erővel összehúzta.

Maud hátra rántotta a testét, de kicsúszott és elesett, magával rántva a férfiút is, a ki el nem engedte.

Örült dulakodásban egy darabig tovább csúszott az egyetlenegy, formátlan tömeggé összeolvadt, hóval borított két emberi test, egészen az út vas-korlátja alá. A nő, a ki eszeveszetten, halálos félelemben igyekezve szabadulni, lökött, rúgott, harapott s a férfi, a ki ösztönszerűleg befogta az ordító nő száját . . .

Odelszky nem gondolkozott többé. Nem tudta, hogy mit csinál s hogy vele mi történik. És egyszerre mégis észrevette, hogy a test, a melyet még akkor sem tudott volna többé elengedni, ha akarja is, nagyot zökken s mintha maga a talaj inogna alatta. Eleresztette a nőt, a ki most teljes erővel belekapaszkodott, s keresett valamit amibe fogódzhatott volna. De késő volt, kívül voltak a korláton s még csak két-három másodperczig lógtak egy kiszáradt gyökeren, a melyet a nő görcsösen tartott vérző kezében.

Még egy fülsiketítő kiáltás hasította át az éj-

szakát s a következő pillanatban lezuhant a két test a mélységbe.

*

Fent a szállóban, az első emeleti szobában, Lujza ült a sötétben és várt, várt. Szászszor felkelt s hol az ablakhoz ment, hol az ajtóhoz lépett, mikor hangokat hallott a folyosón. Ki is nézett, de mindannyiszor mások voltak.

Mikor már sehogysen bírt magával, az ágyra dült és keservesen el kezdett zokogni. S a mint könnyezve harapdálta kis csipkés zsebkendőjét, halkan panaszkodott:

— Milyen másnak képzeltem a nászéjszakát...

Aztán lehunyta a szemét s ismét várt, várt. S ekkor úgy érezte, hogy hirtelenül világos lesz a szobában s hogy halkan, lábujjhegyen beoson Géza s ráhajolva, megcsókolja forró homlokát.

Boldogan kinyitotta a szemét: egyedül volt. Csupán kékes fény vette körül, mert kibujt a hold a felhők mögül s mosolyogva rásütött sápadt, szomorú kis arcára. De a mosolya még keserőbb volt, mint Lujza könnyei.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

0374

Cambridge University Press